నేటి నిజం

తెలుగు దినపత్రిక

website:www.netinijam.com

E-mail : netinijam93@gmail.com

హైదరాబాద్ గురువారం 31-3-2022 RNI No.52865/93·Postal No\.H/SD/258/2020-2022 ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 సంపుటి :28 సంచిక: 200 పేజీలు:6 వెల: రూ.1/-

నమ్మలేని నిజాలు

జన చైతన్యం
కొత్తగాలి వీచింది
చీపురు చిందు.

రాతిలో నాతి
రాతిని తాకితే చావు
జపాన్ పురాణం

డోర్వైడ్ చీమలు
రక్షా శిరకవచం
తగ్గేది లేదు.

తలలో బాంబు
తగ్గని రణపిచ్చి
మరో హిట్లర్.

కొత్త చిగురు
శుభకృత్తు ఉగాది
తెరపై శుభం.

- రేడియమ్
సెల్: 9291527757

శ్రీనిజాలు

పసిడి పంట పండిస్తే
తినుమంటావా నూకలు ?
ఢిల్లి దద్ద రిల్లేలా
వింటావా మా కేకలు !

శుభకృత్ నామ వత్సరం
గొంతు వినుము కోయిల !
రైతు గోస పాడుతుంది
వినవయ్యా గోయల !

- కందుకూరి శ్రీరాములు
సెల్:9440119245

రష్యా మిలిటరీ క్యాంపుపై ఉక్రెయిన్ మిస్సైల్ దాడి..

న్యూఢిల్లీ, మార్చి 30: రష్యాలోని బెల్‌గరోడ్‌లో ఉన్న సైనిక ఆయుధ బాండాగారంపై ఉక్రెయిన్ మిస్సైల్ దాడి చేసింది. పశ్చిమ రష్యాలోని బెల్‌గరోడ్‌లో ఉన్న మిలిటరీ క్యాంపు నుంచి భారీ మంటలు ఎగిసిపడుతున్నాయి. దీనికి సంబంధించిన వీడియో రిలీజైంది. ఉక్రెయిన్-రష్యా బోర్డర్‌కు కేవలం 12 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఆ ప్రాంతం ఉంది. ఉక్రెయిన్ నుంచి కూడా మిలిటరీ క్యాంపు మంటలు కనిపిస్తున్నట్లు ఓ వార్తా సంస్థ తెలిపింది. ఈ దాడిలో ఎవరూ చనిపోలేదని, నలుగురు సైనికులు గాయపడినట్లు రష్యా గవర్నర్ వచస్లేవ్ గ్లాడ్‌కోవ్ తెలిపారు. గత వారం కూడా ఇదే ప్రాంతంలో ఉక్రెయిన్ దాడి చేయడం వల్ల భారీ పేలుడు జరిగిందని, దాంట్లో ఇద్దరు గాయపడినట్లు తెలుస్తోంది.

ఇప్పటి వరకు ఉక్రెయిన్ ఒకేసారి రష్యా భూభాగంలోకి మిస్సైల్‌ను వదిలింది. ఫిబ్రవరిలో మిల్లెరోవో ఎయిర్‌బేస్‌పై దాడి చేసింది. అయితే తాజా స్ట్రయిక్‌కు సంబంధించిన ప్రకటన ఇంకా చేయలేదు. ఓటీఆర్-21 టోచ్కా యూ బాలిస్టిక్ మిస్సైల్‌తో ఉక్రెయిన్ 19వ మిస్సైల్ బ్రిగేడ్ రష్యాలోని బెల్‌గరోడ్ క్యాంపుపై దాడి చేసినట్లు తెలుస్తోంది. కీవ్, చెనిహివ్ నుంచి దళాలను ఉపసంహరిస్తామని రష్యా ప్రకటన చేసిన రోజునే బెల్‌గరోడ్ దాడి జరిగినట్లు అనుమానిస్తున్నారు.

సర్ఫేస్ టు ఎయిర్ మిస్సైల్ వ్యవస్థను పరీక్షించిన డీఆర్డీవో

హైదరాబాద్, మార్చి 30: డీఆర్డీవో అధికారులు ఇవాళ మధ్యశ్రేణి మిస్సైల్ వ్యవస్థను పరీక్షించారు. సర్ఫేస్ టు ఎయిర్ మిస్సైల్ వ్యవస్థను పరీక్షించినట్లు అధికారులు వెల్లడించారు. రెండు ప్రయోగాలు విజయవంతంగా సాగినట్లు అధికారులు చెప్పారు. ఎయిర్ డిఫెన్స్ వ్యవస్థ.. ఇండియన్ ఆర్మీకి చెందినట్లు అధికారులు తెలిపారు. మార్చి 27వ తేదీన రెండు సార్లు మిస్సైల్‌ను టెస్ట్ ఫైర్ చేశారు. ఏరియల్ టార్గెట్‌ను నేరుగా ఢీకొట్టినట్లు డీఆర్డీవో అధికారులు తెలిపారు.

ఏప్రిల్ 7 నుంచి ఎస్ఏ-1 పరీక్షలు, షెడ్యూల్ విడుదల చేసిన విద్యాశాఖ..

హైదరాబాద్, మార్చి 30:ఏప్రిల్ 7 నుంచి సమ్మెటివ్ అసెస్‌మెంట్ (ఎస్ఏ-2) పరీక్షలు జరగనున్నాయి. ఈ విద్యా సంవత్సరానికి గానూ 1 నుంచి 9వ తరగతి విద్యార్థులు ఈ పరీక్షలను రాయనున్నారు. ఏప్రిల్ 7 నుంచి 16 వరకు పరీక్షల షెడ్యూల్‌ను ఎస్సీఈఆర్టీ విడుదల చేసింది. ఉదయం, మధ్యాహ్నం రెండు సెషన్‌లలో పరీక్షలను నిర్వహించనున్నారు. ఒకటి నుంచి ఐదవ తరగతి విద్యార్థులకు ఉదయం 9.30 నుంచి మధ్యాహ్నం 12 గంటల వరకు, 6 నుంచి 7వ తరగతి విద్యార్థులకు ఉదయం 10 గంటల నుంచి మధ్యాహ్నం 12.45 వరకు, ఎనిమిదవ తరగతి విద్యార్థులకు మధ్యాహ్నం 2 నుంచి సాయంత్రం 4.45 వరకు జరగనున్నాయి. 9వ తరగతి విద్యార్థులకు మాత్రం ఉదయం 10 నుంచి మధ్యాహ్నం 12.45 వరకు పరీక్షలు నిర్వహిస్తారు. పరీక్షల నిర్వహణకు సంబంధించిన చర్యలు ఆయా జిల్లా విద్యాధికారులు తీసుకోవాలని ఎస్సీఈఆర్టీ డైరెక్టర్ రాధారెడ్డి ఆదేశించారు.

బీసీల లెక్క తేల్చండి.. టీఆర్ఎస్ ఎంపీల డిమాండ్

న్యూఢిల్లీ, మార్చి 30:కుల గణన చేపట్టాలని టీఆర్ఎస్ ఎంపీలు డిమాండ్ చేశారు. ఇందుకు సంబంధించిన వాయిదా తీర్మానం నోటీసును ఉభయసభల్లో టీఆర్ఎస్ ఎంపీలు నామా నాగేశ్వర్ రావు, కే కేశవ రావు ఇచ్చారు. ఈ అంశంపై చర్చ జరపాలని ఎంపీలు కోరారు. కానీ టీఆర్ఎస్ ఎంపీలు ఇచ్చిన వాయిదా తీర్మానం నోటీసును ఇటు స్పీకర్, అటు చైర్మన్ తిరస్కరించారు. దీంతో ఉభయసభల నుంచి టీఆర్ఎస్ ఎంపీలు వాకౌట్ చేశారు. అనంతరం మీడియాతో మాట్లాడారు.

టీఆర్ఎస్ లోక్‌సభ పక్ష నేత నామా నాగేశ్వర్ రావు మాట్లాడుతూ.. రాష్ట్ర ప్రజలకు సంబంధించిన ప్రతి అంశాన్ని పార్లమెంట్‌లో లేవనెత్తుతున్నామని తెలిపారు. కుల గణనపై వాయిదా తీర్మానం నోటీసు ఇచ్చాం. దాని మీద చర్చ జరగాలని కోరాం. కానీ తమ నోటీసును తిరస్కరించారు. అందుకే సభ నుంచి వాకౌట్ చేశామని తెలిపారు. కుల గణన చేపట్టాలని టీఆర్ఎస్ పార్టీ ఎప్పట్నుంచో డిమాండ్ చేస్తున్నామని, కేంద్రం మాత్రం మొండిగా స్పందించడం లేదని నామా ధ్వజమెత్తారు. 92 ఏళ్ల క్రితం కుల గణన జరిగింది. అప్పటి నుంచి ఏ ప్రభుత్వం కుల గణన గురించి పట్టించుకోవడం లేదని పేర్కొన్నారు.

తెలంగాణ అసెంబ్లీ ఏకగ్రీవ తీర్మానం కుల గణన చేపట్టాలని తెలంగాణ అసెంబ్లీలో ఏకగ్రీవ తీర్మానం చేసి కేంద్రానికి పంపించామని ఎంపీ నామా నాగేశ్వర్ రావు గుర్తు చేశారు. ఓబీసీలకు పార్లమెంట్, అసెంబ్లీలో రిజర్వేషన్లు ఇవ్వాలని 2014లో తీర్మానం చేసి పంపించామని తెలిపారు. జాతీయ స్థాయిలో ఓబీసీలకు ప్రత్యేక శాఖ ఏర్పాటు చేయాలని తీర్మానం చేసి పంపించామన్నారు. పేదలు, బడుగు, బలహీన వర్గాలకు వ్యతిరేకంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం వ్యవహరిస్తోందని మండిపడ్డారు. రాష్ట్రానికి చెందిన ఇతర పార్టీల ఎంపీలు ఒక్కసారైనా పార్లమెంట్‌లో తెలంగాణ ప్రజల పక్షాన నిలబడ్డారా? అని ప్రశ్నించారు. ఇతర పార్టీల ఎంపీలు ఆందోళన చేస్తే.. వారికి మద్దతుగా ఉండి, పోరాడేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నామని నామా నాగేశ్వర్ రావు స్పష్టం చేశారు.

యాదాద్రికి 100 ఆర్టీసీ మినీ బస్సులు: ఎండీ సజ్జనార్

హైదరాబాద్, మార్చి 30: భక్తుల సౌకర్యార్థం ఉప్పల్ బస్టాండ్ నుంచి యాదాద్రికి వందకుపైగా మినీ బస్సులు అందుబాటులో ఉన్నాయని ఆర్టీసీ ఎండీ సజ్జనార్ (రాజీటీటీజీనిజీటీ) చెప్పారు. ప్రతి జిల్లా కేంద్రం నుంచి ఉప్పల్ సర్కిల్‌కు, అక్కడి నుంచి యాదగిరిగుట్టకు మినీ బస్సులు నడుపుతున్నామని చెప్పారు.

లక్ష్మీనరసింహ స్వామివారి మూలవిరాట్ దర్శనాలు పునఃప్రారంభమైన నేపథ్యంలో భక్తుల కోసం యాదాద్రి దర్శిని పేరుతో ఆర్టీసీ మినీ బస్సులను అందుబాటులోకి తీసుకువచ్చింది. ఉప్పల్ నుంచి మినీ బస్సు సర్వీసులను ఎండీ సజ్జనార్‌తో కలిసి ఆర్టీసీ చైర్మన్ బాజిరెడ్డి గోవర్ధన్ ప్రారంభించారు. అనంతరం ఎండీ సజ్జనార్ మాట్లాడుతూ.. అన్ని జిల్లా కేంద్రాల నుంచి యాదాద్రికి బస్సులు ఏర్పాటు చేశామన్నారు.

జేబీఎస్ నుంచి రూ.100, ఉప్పల్ నుంచి రూ.75గా టికెట్ ధరను నిర్ణయించామని వెల్లడించారు. ప్రతి రోజూ 104 సర్వీసులు అందుబాటులో ఉంటాయన్నారు. ప్రైవేట్ వాహనాల కంటే ఆర్టీసీ బస్సుల్లోనే ప్రయాణం సాఫీగా సాగుతుందని చెప్పారు.

వీఆర్ఎస్‌కు రెండు వేల మంది పేర్లు నమోదుచేసుకున్నారని సజ్జనార్ తెలిపారు. వీఆర్ఎస్ కోసం ఉద్యోగులను బలవంతం చేయట్లేదన్నారు. ఉద్యోగుల వీఆర్ఎస్ సంఖ్యనుబట్టి ప్యాకేజీ సిద్ధం చేస్తామన్నారు. వీఆర్ఎస్ తేలినతర్వాత ఆర్టీసీ ఉద్యోగ ఖాళీలు భర్తీ చేస్తామని వెల్లడించారు.

108 అంబులెన్స్ సేవలు మరింత విస్తృతం : మంత్రి హరీశ్‌రావు

హైదరాబాద్, మార్చి 30:ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ ప్రజలకు అన్ని రకాల వైద్య సేవలు అందేలా కృషి చేస్తున్నారని రాష్ట్ర వైద్యారోగ్య శాఖ మంత్రి హరీశ్‌రావు తెలిపారు. ఈ క్రమంలో తెలంగాణ ఏర్పాటు తర్వాత అత్యవసర సమయంలో ఆస్పత్రులకు చేర్చే 108 అంబులెన్స్ సేవలను మరింత విస్తృతం చేసుకున్నామని చెప్పారు. వాటి సంఖ్యను 430కి పెంచుకున్నామని మంత్రి స్పష్టం చేశారు. వెంగళ్‌రావ్ నగర్‌లోని ఇండియన్ ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఫ్యామిలీ వెల్ఫేర్‌లో రాష్ట్ర మంత్రులు హరీశ్‌రావు, తలసాని శ్రీనివాస్ యాదవ్ కలిసి అంబులెన్స్‌లను ప్రారంభించారు.

ఈ సందర్భంగా మంత్రి హరీశ్‌రావు మాట్లాడుతూ.. ఈ రోజు రెండు అంబులెన్స్‌లు ప్రారంభించుకున్నాం. ఇందుకు సహకరించిన ఇండస్ ఇండ్ బ్యాంక్ వారికి కృతజ్ఞతలు. మరో 8 ఇవ్వడానికి ముందుకు వచ్చారు. సీఎస్ఆర్ కింద వీటిని సమకూర్చడం సంతోషకరమని హరీశ్‌రావు పేర్కొన్నారు.

పట్టణ, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో సగటున 15-20 నిమిషాల్లో అంబులెన్స్ సేవలందుతున్నాయి. ఈ సమయాన్ని మరింత తగ్గించేందుకు లక్ష్యం ఏర్పాటు చేసుకున్నామని చెప్పారు. తక్షణ వైద్యాన్ని అందించేలా ఈ అంబులెన్సుల్లో బేసిక్ లైఫ్ సపోర్ట్ వ్యవస్థ ఉంటున్నారు. అత్యవసర వైద్యం అందించి ఆసుపత్రికి చేర్చేలోగా ప్రాణాలు కాపాడే అడ్వాన్స్‌డ్ లైఫ్ సపోర్ట్ సిస్టం కలిగిన అంబులెన్సులు ఉన్నాయి. ఏప్రిల్ 2021 నుంచి ఈ ఏడాది ఫిబ్రవరి వరకు నాలుగున్నర లక్షల మందికి సేవలు అందించడం జరిగిందని హరీశ్‌రావు తెలిపారు.

అందుబాటులోకి 50 బైక్ అంబులెన్స్‌లు..

ఎమర్జెన్సీ మెడికల్ సర్వీస్ మీద ప్రజల్లో మరింత విశ్వాసం కలిగించేందుకు, అంబులెన్స్ వెళ్లలేని ప్రాంతాలకు సైతం వెళ్లి వైద్య సేవలు అందించాలన్న లక్ష్యంతో 50 బైక్ అంబులెన్స్‌లను ప్రభుత్వం ప్రారంభించిందని హరీశ్‌రావు స్పష్టం చేశారు. మారుమూల గిరిజన ప్రాంత వాసుల కోసం ఐటీడీఏ పరిధిలో, హైదరాబాద్, మేడ్చల్, రంగారెడ్డి పట్టణ పరిధిలో ఇవి సేవలందిస్తున్నాయి. గిరిజన ప్రాంతాల్లో ఉన్న 25 అంబులెన్సులు ప్రతి నెల సగటున 750 ఎమర్జెన్సీ కేసులకు సేవలందిస్తున్నాయి. ఏప్రిల్ 2021 నుంచి ఈ ఏడాది ఫిబ్రవరి వరకు దాదాపు 19వేల మందికి ఈ 50 బైక్ అంబులెన్స్ సేవలందాయని మంత్రి గుర్తు చేశారు.

300 అమ్మ ఒడి వాహనాలు..

మారు మూల పల్లెల నుండి గర్భిణులను ఆసుపత్రులకు, తిరిగి ఇంటికి చేర్చేందుకు 300 అమ్మ ఒడి వాహనాలను ఏర్పాటు చేసుకున్నాం. 2018 నుంచి ఇప్పటి వరకు 38లక్షల మంది గర్భిణులు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా అమ్మ ఒడి వాహనాల ద్వారా సేవలు పొందారని హరీశ్‌రావు పేర్కొన్నారు.

పార్థివదేహాలను తరలించేందుకు పరమపద వాహనాలు

గతంలో ఎవరైనా దవాఖానల్లో మరణిస్తే.. ఆ పార్థివ దేహాలను సొంతూళ్లకు తీసుకువెళ్లడం పెద్ద సమస్యగా ఉండేది. ఈ కష్టాన్ని, వేదనను మనసుతో అర్థం చేసుకున్న ప్రభుత్వం.. పార్థివ దేహాలను తరలించేందుకు 50 పరమపద వాహనాలను ఏర్పాటు చేసింది. అవసాన దశలో ఉన్న వారికి వైద్య సేవలు అందించేందుకు గాను దీనికి అదనంగా 30 ఆలన వాహనాలను ఏర్పాటు చేసుకున్నాం. ఇన్ని రకాల వాహనాలు ఏర్పాటు చేయడమే కాదు.. వాటి సేవలు నిర్విరామంగా, నిరాటంకంగా కొనసాగేలా అవసరమైన అన్ని చర్యలు ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్నదని మంత్రి హరీశ్‌రావు స్పష్టం చేశారు.

సరిస్కా టైగర్ రిజర్వులో అగ్నిప్రమాదం.. సీఎంతో మాట్లాడిన ప్రధాని మోదీ

న్యూఢిల్లీ, మార్చి 30:సరిస్కా టైగర్ రిజర్వులోని కార్చిచ్చు అదుపు చేయడానికి ఇండియన్ ఎయిర్‌ఫోర్స్ రంగంలోకి దిగింది. ఆదివారం నాడు ఈ టైగర్ రిజర్వులో కార్చిచు మొదలైంది. మంటలు అదుపులోకి వచ్చాయనుకుంటే.. మరుసటి రోజు ఉదయం మళ్లీ చెలరేగాయి. ఈ క్రమంలో రెండు ఎయిర్‌ఫోర్స్ విమానాలు, డిజాస్టర్ రిలీఫ్ అధికారులు మంటలు అదుపు చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు.

రాజస్థాన్‌లోని ఈ టైగర్ రిజర్వులో ఇప్పటికే సుమారు 10 చదరపు కిలోమీటర్ల విస్తీర్ణంలో మంటలు వ్యాపించినట్లు అధికారులు అంచనా వేస్తున్నారు. సగానికిపైగా మంటలు అదుపులోకి వచ్చాయని వాళ్లు అంటున్నారు. అగ్నికి ఆహుతైన ఈ ప్రాంతంలో నాలుగు పులులు, ఐదు పులిపిల్లలు కనిపించినట్లు సమాచారం.

అయితే అలాంటిదేమీ లేదని, ఈ ప్రాంతంలో ఒక్క పులి కూడా లేదని చెప్తున్నారు. సరిస్కా టైగర్ రిజర్వులో మొత్తం 27 పులులు ఉన్నాయి. ఈ విషయంపై ప్రధాని మోదీ కూడా రాజస్థాన్ ముఖ్యమంత్రి అశోక్ గెహ్లాట్‌తో మాట్లాడారు. కార్చిచ్చుపై ఆందోళన వ్యక్తం చేసిన ఆయన.. కేంద్ర ప్రభుత్వం తరపున సాయం చేస్తామని హామీ ఇచ్చినట్లు తెలుస్తోంది.

బ్యాంకుల కంటే అధిక రుణాలు ఇస్తున్న ఏకైక సంస్థ స్త్రీనిధి

హైదరాబాద్, మార్చి 30:దేశంలో స్టేట్ బ్యాంక్ తర్వాత అత్యధిక రుణాలు ఇచ్చిన సంస్థ స్త్రీనిధి మాత్రమే అని రాష్ట్ర పంచాయతీరాజ్ శాఖ మంత్రి ఎర్రబెల్లి దయాకర్ రావు స్పష్టం చేశారు. రాజేంద్ర నగర్ అగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటీలో స్త్రీనిధి 9వ సర్వసభ్య సమావేశాన్ని మంత్రి దయాకర్ రావు బుధవారం ప్రారంభించారు.

ఈ సందర్భంగా మంత్రి ఎర్రబెల్లి దయాకర్ రావు స్త్రీ నిధి సంస్థ నుంచి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి రూ. 50 కోట్ల చెక్కును అందజేశారు. మండల, పట్టణ సమాఖ్యాలకు రూ. 47 కోట్ల చెక్కును అందజేశారు. స్త్రీ నిధి వార్షిక నివేదికను మంత్రి ఆవిష్కరించారు. చెల్లింపు పద్ధతిని మరింత సులభం, వేగవంతం చేయడానికి వీలుగా ఆన్‌లైన్ పద్ధతిని మంత్రి ప్రారంభించారు. స్త్రీనిధి డిజిటల్ పద్ధతిని మంత్రి వీక్షించారు. ఈ సేవలను మంత్రి పరిశీలించి, దేశంలోనే తొలిసారిగా స్త్రీ నిధి సంస్థ వినియోగిస్తున్న ఈ సైన్ సేవలను ప్రారంభించారు.

అనంతరం మంత్రి ఎర్రబెల్లి దయాకర్ రావు మాట్లాడుతూ.. సీఎం కేసీఆర్ సహకారంతో ఇంత గొప్పగా, స్త్రీనిధిని తీర్చిదిద్దిన రాష్ట్ర మహిళా సభ్యులందరికీ, స్త్రీనిధి, సెర్ప్, మెప్మా అధికారులు, సిబ్బంది ప్రతి ఒక్కరికి పేరుపేరునా అభినందనలు! పేదరిక నిర్మూలనలో భాగంగా, ప్రభుత్వ లక్ష్యాలకు అనుగుణంగా, స్త్రీనిధిని సమర్ధవంతంగా, డ్వాక్రా సంఘాలకు చేర్చి, వారి ఆర్థిక అభివృద్ధికి కృషి చేస్తున్న రాష్ట్రస్థాయి నుంచి క్షేత్రస్థాయి సిబ్బంది దాకా? సెర్ప్, మెప్మా, డీఆర్‌డీవోలకు 9వ జనరల్ బాడీ మీటింగ్ సందర్భంగా శుభాకాంక్షలు తెలిపారు.

రూ. 32 కోట్లతో ప్రారంభమై, 10 ఏళ్లలో రూ. 5,300 కోట్లకు సంస్థను చేర్చిన మా అక్కా చెల్లెళ్ళు అందరినీ అభినందిస్తున్నాను. స్త్రీనిధి ద్వారా ఇప్పటి వరకు 3 లక్షల 97 వేల మహిళ సంఘాలలోని 26 లక్షల 92 వేల మంది సభ్యులకు రూ. 14 వేల 339 కోట్లను రుణాలుగా ఇచ్చాం. ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలోనే రూ. 3 వేల కోట్లను రుణాలుగా ఇచ్చాం. ఇంతగా రుణాలను బ్యాంకులు కూడా ఇవ్వలేక పోతున్నాయి. అంత ఘనత సాధించిన స్త్రీ నిధి సంస్థను అభినందిస్తున్నానని మంత్రి అన్నారు.

తెలంగాణ రాక ముందు అంటే 2014 మార్చి వరకు కేవలం రూ. 742 కోట్లు మాత్రమే ఇస్తే, తెలంగాణ వచ్చాక రూ. 14 వేల 339 కోట్లు ఇచ్చాం. అంటే గతంతో పోలిస్తే, రూ. 13 వేల 596 కోట్లు అదనం. ఇదంతా ప్రభుత్వ సహకారంతోనే సాధ్యమైంది. సీఎం కేసీఆర్ చేసిన కృషి ఎంతో ఉందని మంత్రి ఎర్రబెల్లి దయాకర్ రావు వివరించారు.

స్త్రీనిధిని మరింత ఉన్నత శిఖరాలకు చేర్చడానికి సభ్యులందరూ కృషి చేయాలని మంత్రి పిలుపునిచ్చారు. స్త్రీనిధి సేవలను పొంది, మీ ఆదాయాన్ని పెంచుకొని మరింత ఆర్థికాభివృద్ధిని సాధించాలని మనస్ఫూర్తిగా కోరుకుంటున్నాను. ఇందు కొరకు నా నుండి, ప్రభుత్వం నుండి సంపూర్ణ సహకారాలు ఎల్లవేళలా ఉంటాయని మంత్రి ఎర్రబెల్లి దయాకర్ రావు చెప్పారు.

ఈ కార్యక్రమానికి రాష్ట్ర పంచాయతీ రాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి కార్యదర్శి సందీప్ కుమార్ సుల్తానియా, మెప్మా ఎండీ, పురపాలక, పట్టణాభివృద్ధి శాఖల కమిషనర్ సత్యనారాయణ, స్త్రీ నిధి ఎండీ విద్యాసాగర్ రెడ్డి, అధ్యక్షురాలు జి. ఇందిర, ఉపాధ్యక్షురాలు పి. రాఘవ దేవి, కోశాధికారి సరస్వతి, 19 మంది స్త్రీనిధి డైరెక్టర్లు, 600 మంది మండల, పట్టణ సమాఖ్యల అధ్యక్షులు, వివిధ బ్యాంకుల ప్రతినిధులు, అధికారులు, సిబ్బంది పాల్గొన్నారు.

టెన్త్ షెడ్యూల్ మార్చొద్దు.. తెలంగాణ పౌరస్పందన వేదిక అభిప్రాయ సేకరణ..

హైదరాబాద్, మార్చి 30: టెన్త్ పరీక్షల షెడ్యూల్‌ను మార్చొద్దని విద్యార్థులు తమ అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేశారు. ఎండల నేపథ్యంలో పదో తరగతి పరీక్షల షెడ్యూల్ మార్చాలని ఉపాధ్యాయ సంఘాలు, పేరెంట్స్ నుంచి వస్తున్న విజ్ఞప్తుల నేపథ్యంలో పరీక్షల నిర్వహణపై తెలంగాణ పౌరస్పందన వేదిక విద్యార్థుల నుంచి పోస్టల్ బ్యాలెట్ రూపంలో సీక్రెట్ ఓటింగ్ ప్రక్రియను చేపట్టింది. ఈ ఓటింగ్‌లో మొత్తం హైదరాబాద్ జిల్లా నుంచి 23 పాఠశాలల విద్యార్థులు పాల్గొన్నారు.

ఓటింగ్‌లో పాల్గొన్న విద్యార్థుల సంఖ్య 1392 కాగా, వాటిలో చెల్లని ఓట్లు 14 ఉన్నాయి. చెల్లిన ఓట్లు 1378. ప్రకటించిన షెడ్యూల్ ప్రకారం మే 23 నుండి పదో తరగతి పరీక్షలు ఉండాలని 909 (66శాతం) మంది విద్యార్థులు ఓటు వేయగా, ఏప్రిల్ 25 నుంచి పరీక్షలు ఉండాలని 469 (34శాతం) మంది విద్యార్థులు ఓటు వేశారు. నగరంలోని 23 పాఠశాలలకు వెళ్లి ఈ ప్రక్రియను చేపట్టినట్లు పౌరస్పందన వేదిక హైదరాబాద్ కమిటీ బుధవారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపింది. ఇదిలా ఉంటే పదో తరగతి షెడ్యూల్‌ను మార్చాలని విద్యాశాఖ మంత్రిని పలు ఉపాధ్యాయ సంఘాలు కోరగా సీఎంతో చర్చించి నిర్ణయం తీసుకుంటామని సంఘాల నేతలతో మంత్రి చెప్పినట్లు సమాచారం.

అడవుల రక్షణతో మానవాళి మనుగడ

అడవులు అంతరించి పోతున్నాయని ప్రజలకు అవగాహన కల్పించేందుకు ప్రతి సంవత్సరం మార్చి 21న ప్రపంచ అటవీ దినోత్సవాన్ని జరుపుకుంటారు. ప్రకృతి భారతదేశానికి అద్భుతమైన వృక్షజాలం మరియు జంతుజాలాన్ని అందించింది. భారతదేశం లో దాదాపు అన్ని రకాల ఆవాసాలు ఉన్నాయి, అత్యంత తేమతో కూడిన ప్రాంతాల నుండి పొడి ఎడారుల వరకు, అతి శీతలమైన నుండి అత్యంత వేడి వాతావరణ పరిస్థితుల వరకు, ఎత్తైన ప్రదేశాల నుండి సముద్ర మట్టం వరకు. భారతదేశంలోని జీవుల అనేక ఆహార పంటలు, అటవీ చెట్లు, ఔషధ మరియు సుగంధ మొక్కలు యొక్క అద్భుతమైన వైవిధ్యం జన్యు బ్యాంకుగా ఉండటం గమనార్హం. ప్రపంచంలోని భూసంబంధమైన జీవవైవిధ్యంలో 80% పైగా అడవులలో చూడవచ్చు. మనిషి తన జీవితాన్ని అడవిలో ప్రారంభించాడు. మానవ నాగరికత భారతదేశంలోని అడవులు అందించిన ఆధ్యాత్మిక ప్రేరణపై నిర్మించబడింది. నగరాలను నిర్మించడానికి మనిషి అడవులను నాశనం చేయడం ప్రారంభించి సహజ ఆవాసాలకు దూరంగా ఉండటం తో, అడవులు క్రమంగా వన్యప్రాణుల నివాసంగా మారాయి. రాజులు మరియు నాయకులు వేటను అత్యంత పౌరుష క్రీడగా భావించినప్పటికీ, విచక్షణారహితంగా చంపడం, అటవీ సంపదను దోచుకోవడం మరియు దానిని నాశనం చేయడం చట్టబద్ధం కాదు.

అడవుల విధ్వంసం ఆర్థిక వ్యవస్థపై ప్రభావం

అడవులు మరియు సహజ వనరులపై భూమిని అధికంగా వినియోగించాలనే డిమాండ్లతో కూడిన భౌతికవాద సంస్కృతి, ఇది మనిషిని నెమ్మదిగా సంకుచితంగా మార్చి చుట్టూ ఉన్న సహజ సంపదను దోపిడీకి దారితీస్తుంది. అవగాహన లేకపోవడం వల్ల మనిషి చెట్లను నాశనం చేస్తున్నాడు, ప్రపంచంలోని అసలు అటవీ విస్తీర్ణం దాదాపు సగానికి తగ్గింది. అనేక రకాల ఉష్ణ మండల వర్షారణ్యాలు వాణిజ్యపరంగా విలువైనవిగా పరిగణించబడతాయి. అందువలన, అడవుల విధ్వంసం ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థపై నేరుగా ప్రభావం చూపుతుంది. వాణిజ్యపరంగా విలువ లేని మొక్కలు తరచుగా అడవుల్లో వృథాగా పోతున్నాయి. మానవజాతి పురోగతి మరియు మనుగడకు ఆర్థిక ప్రయోజనాలు మరియు పర్యావరణ వ్యవస్థలు చాలా అవసరం.

భారతదేశంలోని అడవులు

ప్రపంచంలో నమోదైన వృక్షజాలంలో 12% భారతదేశంలోనే ఉన్నాయి, దాదాపు 47000 జాతుల పుష్పించే మరియు పుష్పించని మొక్కలు ఉన్నాయి. దేశంలో యొక్క నమోదైన అటవీ విస్తీర్ణం 7,67,419 చదరపు కిలోమీటర్లు దేశం యొక్క భౌగోళిక ప్రాంతం అడవులతో కప్పబడి ఉంది. 2019 అటవీ సర్వే ప్రకారం, మధ్యప్రదేశ్ రాష్ట్రం దేశంలోనే అత్యధిక అటవీ విస్తీర్ణం కలిగి ఉంది. ఈ అడవులను తేమ ఉష్ణమండల అటవీ, పొడి ఉష్ణమండల అటవీ, మోంటేన్ సమశీతోష్ణ అటవీ, మోంటేన్ ఉప ఉష్ణమండల అటవీ, ఆల్పైన్ అడవులు అనే ఐదు ప్రధాన సమూహాలుగా వర్గీకరించవచ్చు.

అడవుల విధ్వంసం ఆర్థిక వ్యవస్థపై ప్రభావం

అడవులు మరియు సహజ వనరులపై భూమిని అధికంగా వినియోగించాలనే డిమాండ్లతో కూడిన భౌతికవాద సంస్కృతి, ఇది మనిషిని నెమ్మదిగా సంకుచితంగా మార్చి చుట్టూ ఉన్న సహజ సంపదను దోపిడీకి దారితీస్తుంది. అవగాహన లేకపోవడం వల్ల మనిషి చెట్లను నాశనం చేస్తున్నాడు, ప్రపంచంలోని అసలు అటవీ విస్తీర్ణం దాదాపు సగానికి తగ్గింది. అనేక రకాల ఉష్ణమండల వర్షారణ్యాలు వాణిజ్య పరంగా విలువైనవిగా పరిగణించ బడ తాయి. అందువలన, అడవుల విధ్వంసం ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థపై నేరుగా ప్రభావం చూపుతుంది. వాణిజ్యపరంగా విలువ లేని మొక్కలు తరచుగా అడవుల్లో వృథాగా పోతు న్నాయి. మానవ జాతి పురోగతి మరియు మనుగడకు ఆర్థిక ప్రయోజ నాలు మరియు పర్యావరణ వ్యవస్థలు చాలా అవసరం.

అడవులు నుండి మానవాళికి లభించే ఉత్పత్తులు

సహజ అడవులు స్థానిక ప్రజలకు వివిధ రకాల ఉత్పత్తులను అందిస్తాయి. అడవులు ఇంధనం, కలప, గుజ్జు, మేత, పండ్లు, కలపలు, మందులు, రసాయనాలు మరియు జంతువులకు ఆశ్రయం మాత్రమే కాదు, అడవులు కలప, కాగితం, నూనెలు, తేనె, బట్టలు, సుగంధ ద్రవ్యాలు, చిగుళ్ళు, రెసిన్లు మరియు పరిమళ ద్రవ్యాలను కూడా అందిస్తాయి.

అడవులు వాతావరణ నియంత్రణ

అడవులు ఆక్సిజన్‌ను ఉత్పత్తి చేయడం మరియు కార్బన్ డయాక్సైడ్‌ను గ్రహించడం ద్వారా గాలిని శుద్ధి చేస్తాయి మరియు నేలల నిర్మాణానికి తోడ్పడతాయి, మరియును నేల సంరక్షిస్తాయి. ఉష్ణోగ్రత, తేమను. వాతావరణం, వర్షపాతం మరియు జలచక్రం అడవులచే నియంత్రించబడే ప్రధాన కారకాలు. అడవులను సంరక్షించడం వల్ల నేల కోత, సిల్ట్రేషన్ మరియు వరదలు నిరోధించవచ్చు.

అంతరించిపోతున్న వృక్ష జాతులు

అటవీ నిర్మూలన అనేది విధ్వంసక చర్యగా మాత్రమే వర్ణించబడే స్థాయిలో పెరుగుతోంది. పాల్ రిచర్డ్స్ మాటల్లో చెప్పాలంటే, ఉష్ణమండలంలో చాలా వృక్షాలు మరియు జంతు జీవులు మనం దానిని అన్వేషించడం ప్రారంభించక ముందే అంతరించిపోవచ్చు. మన దేశంలో ఎన్ని జాతుల మొక్కలు మరియు జంతువులు ఇప్పటికే పోయాయి లేదా ముప్పు పొంచి ఉన్నాయి అనే దాని గురించి మాకు ఖచ్చితమైన డేటా లేదు, అయితే ప్రపంచవ్యాప్తంగా అన్ని సహజ అడవులు చాలా వేగంగా కుంచించుకుపోతున్నాయి. మొక్కల విలుప్త స్థాయి మరింత ఆందోళనకరంగా ఉంది. కనుమరుగవుతున్న వృక్ష జాతులు వాటిపై ఆధారపడిన 10 నుండి 30 జాతులైన కీటకాలు, జంతువులు మరియు ఇతర మొక్కలు కూడా అంతరించిపోయేలా చేయగలవు. ఆటవినిర్మూలన ఎడారీకరణకు దారితీస్తుంది

అటవీ నిర్మూలన అనేది ప్రపంచవ్యాప్తంగా అడవులకు అతిపెద్ద ముప్పు. గిరిజనులు అటవీ ప్రాంతాల్లో వ్యవసాయం, పశువుల పెంపకం చేపట్టి అడవులకు నష్టం కలిగించడం వలన జీవనోపాధిని కోల్పోతున్నారు. రోడ్ల నిర్మాణం, పట్టణ విస్తరణ, వ్యవసాయం, అటవీ ఉత్పత్తులను అధికంగా వెలికితీయడం, కాలుష్యం, మైనింగ్, చీడపీడలు, వ్యాధులు, మరియు అడవి మంటలు తదితర కారణాలతో కూడా అడవులు క్షీణిస్తున్నాయి. నీటిపారుదల మరియు పరిశ్రమలు మరియు రియల్ ఎస్టేట్ కార్యకలాపాల కోసం సహజ వృక్ష సంపదను విపరీతంగా నాశనం చేయడం ద్వారా ఎడారీకరణ మరియు ఎడారి నేడు ఇప్పటికే ప్రపంచంలోని మూడింట ఒక వంతు కంటే ఎక్కువ భూమిని కలిగి ఉంది.

వన్యప్రాణుల సంరక్షణ

క్రీ.పూ. 3వ శతాబ్దంలో అశోక చక్రవర్తి ఐదవ స్తంభ శాసనం నుండి అడవి పరిరక్షణకు సంబంధించిన మొదటి రక్షణ చర్య వన్యప్రాణుల కోసం ప్రపంచంలోనే మొట్టమొదటిగా నమోదు చేయబడిన పరిరక్షణ చర్య. అడవులను సంరక్షించే దిశగా మొదటి అడుగు వివిధ మొక్కలు మరియు పర్యావరణ వ్యవస్థల యొక్క వివరణాత్మక సర్వే, గుర్తింపు మరియు వర్గీకరణ అవసరం. చెట్ల నరికివేతను నియంత్రించడం, అడవి మంటలను నియంత్రించడం, అడవుల అభివృద్ధి, వ్యవసాయ మరియు నివాస ప్రయోజనాల కోసం అటవీ నిర్మూలనను తనిఖీ చేయడం, అటవీ ఉత్పత్తులను ఆహార ఉత్పత్తికి సక్రమంగా వినియోగించడం ద్వారా మన అటవీ వనరులను సంరక్షించవచ్చు.

అడవుల పునరుద్ధరణ

క్షీణించిన అడవులను పునరుద్ధరించి, రాష్ట్రంలో పచ్చదనాన్ని పెంపొందించడమే లక్ష్యంగా పెట్టుకొని తెలంగాణలో అడవుల పెంపకం కార్యక్రమంలో భాగంగా ప్రభుత్వంలోని వివిధ శాఖలు 2015 నుండి 2020 సం మధ్య 203 కోట్ల మొక్కలు నాటారు. తెలంగాణ ప్రభుత్వం హరిత హారం కోసం ఐదేళ్లలో రూ. 4573 కోట్లు వెచ్చించింది. 2022-23 బడ్జెట్ కేటాయింపులను ఆర్థిక మంత్రి హరీశ్‌రావు శాసన సభలో ప్రవేశపెట్టారు. 'హరితహారం' కార్యక్రమానికి 932 కోట్లు, అటవీ విశ్వవిద్యాలయాలకు 100 కోట్లు కేటాయించారు. అటవీ (సంరక్షణ) చట్టం 1980 (ఈఅం, 1980), భారత పార్లమెంటు ఆమోదించింది, అడవులు మరియు వాటి వనరుల సంరక్షణను నిర్ధారిస్తుంది. భారత జాతీయ అటవీ విధానం ప్రకారం, పర్యావరణ స్థిరత్వం మరియు పర్యావరణ సమతుల్యతను కాపాడుకోవడానికి మొత్తం భౌగోళిక ప్రాంతంలో కనీసం 33% అటవీప్రాంతాన్ని కలిగి ఉండాలి. కొత్త మున్సిపల్ చట్టం మరియు కొత్త పంచాయతీ రాజ్ చట్టం స్థానిక సంస్థలు మొక్కలను సంరక్షించాలని లేదా కఠినమైన జరిమానాలను విధించాలని సూచించింది.

అటవీ సంరక్షణలో ప్రజలు ప్రాముఖ్యత

అడవుల పునరుద్ధరణకు పర్యావరణ వ్యవస్థ దృక్పథం అవసరం. నిర్దిష్ట వృక్ష జాతులను సరైన స్థలంలో నాటినప్పుడు మరియు నాటిన చెట్లను సంరక్షించుటవలన అటవీ పెంపకం విజయవంతమవుతుంది. నాటబోయే ప్రదేశం మొక్కలు పెరిగే విదంగా తయారుచేయుట వలన నేల చెట్ల యొుక్క వేరు వ్యవస్థ మెరుగుపరుస్తుంది. చెట్లు నాటే కార్యక్రమం ఒక నిరంతర ప్రక్రియగా మారాలి. పర్యావరణ విధ్వంసానికి వ్యతిరేకంగా చెట్లు నాటే కార్యక్రమంలో మరియు నిరసనలలో ప్రజలు వ్యక్తిగతంగా పాల్గొనాలి మరియు వారి స్నేహితులను భాగస్వామ్యం చేయాలి. అటవీ సంరక్షణలో ప్రజలు ముఖ్యమైన పాత్ర పోషించగలరు అయితే ప్రజల్లో చైతన్యం రావాలి. వృక్షో రక్షిత రక్షితః అన్నది ప్రజల జీవన విధానం కావాలి .అడవుల రక్షనతోనే మానవ మనుగడ ఇనుమడిస్తుంది .

-నేదునూరి కనకయ్య
రాష్ట్ర అధ్యక్షులు
తెలంగాణ ఎకనామిక్ ఫోరం
సామాజిక ఆర్థిక అధ్యయన వేదిక
9440245771

శ్రీశ్రీశ్రీ రావికంటి రామయ్యగుప్తాగారి 13వ వర్ధంతి సందర్భంగా మంథనిలో కాంస్య విగ్రహం వద్ద నివాళులర్పిస్తున్న సీనియర్ జర్నలిస్టు రావికంటి శ్రీనివాస్ కుటుంబ సభ్యులు.

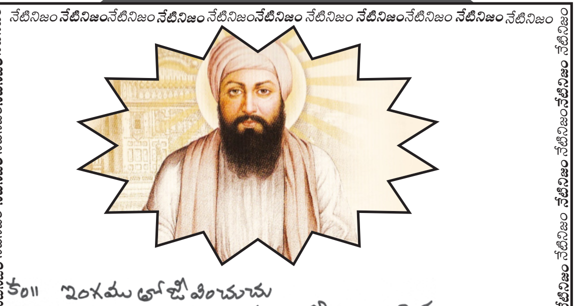

(మార్చి 31 సిక్కులగురువు "గురు అంగద్‌దేవ్ జయంతి...)

-రాధశ్రీ
సెల్: 9494481210

నేటినిజం
సాహితీ కెరటాలు
E-mail : netinijam93@gmail.com website: www.netinijam.com
2 హైదరాబాద్ ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 గురువారం 31-3-2022

నేటి దృశ్యం

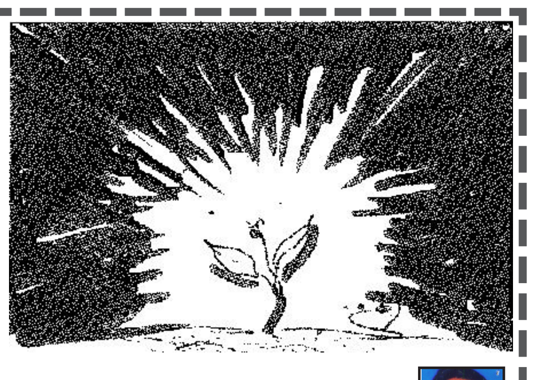

చీకటి
వెలుగుకు-
మంచి
చెడుకు-
పొగరు
పతనానికి-
ఆశ
అంతానికి-
సంకేతం!

-కిలపర్తి దాలినాయుడు
7780589336

ఘంటారావం

భావోద్వేగాలకు
బందీగా మారకు
కురుక్షేత్రంలో
కిరీటిలా కుమిలిపోకు.

మెతుకు కరువైతే
బతుకు బరువవుతుంది
ఊరు వేఱైతే
గుండె చెరువవుతుంది.

అభిమానానికి మించిన
ఆభరణం ఎక్కడుంది?
అవమానానికి మించిప
మరణం ఏమున్నది?

-గంటా మనోహర్‌రెడ్డి
సెల్:9949992964

పుస్తక సమీక్ష

ఉత్తమ కవితామార్గం చూపే 'దిక్సూచి'

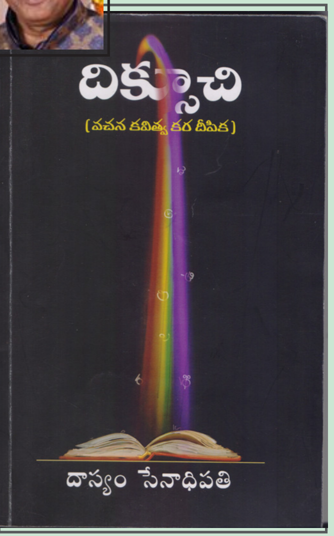

కవిత్వం, కథ, సంపాదకత్వం, విమర్శ మొదలైన వివిధ ప్రక్రియల్లో విస్తృతంగా రాస్తున్న ఆధునికుల్లో అగ్రగణ్యులు దాస్యం సేనాధిపతి గారు. ఇప్పటికే వేర్వేరు ప్రక్రియల్లో 14 గ్రంథాలు వెలువరించిన సేనాధిపతి గారి 15వ గ్రంథం 'దిక్సూచి'. ఆధునిక వచన కవులకు మార్గదర్శిగా ఉండే ఈ గ్రంథాన్ని మౌలిక అంశాల నుండి మొదలుకొని కవిత్వంలోని వివిధ వాదాల దాకా పలు అంశాలతో రూపొందించారు.

ఈ గ్రంథంలో 24 భాగాలున్నాయి. వీటిలో మొదటి మూడు భాగాలు ఉత్తమ కవిత్వ లక్షణాలను తెలియజేస్తాయి. వస్తువు ఎంపిక, శీర్షిక, ఎత్తుగడ, స్వగతం, భావ చిత్రాలు, భావగణాలపై ఒక్కో భాగం చొప్పున ఉన్నాయి. భాషాంశాలపై మూడు, అలంకారాలపై రెండు, కవిత్వ నిర్మాణంపై ఐదు భాగాలున్నాయి. కవిత్వంలో వివిధ వాదాలపై ఐదు భాగాలను ఈ గ్రంథంలో కూర్చారు.

తొలి భాగంలో కవిత్వ నిర్వచనాలను తనదైన శైలిలో, కవిత్వ భాషలో చెప్తారు దాస్యం సేనాధిపతి గారు. కవిత్వం సామాజిక స్పృహను కల్పించడంతో పాటు చక్కని సందేశాన్ని ఇవ్వగలగాలని అభిప్రాయం వ్యక్తం చేస్తారు. కవిత్వాన్ని సామాజిక ఆచరణగా పేర్కొంటారు. 'కవి చేసే సామాజిక చింతనకు కళారూపం'గా కవిత్వాన్ని ఆచార్య రాచపాళెం చంద్రశేఖర్ రెడ్డి గారు పేర్కొనడాన్ని ఈ సందర్భంలో రచయిత ప్రస్తావించడం సందర్భోచితంగా ఉంది.

'కవిత్వం కవిత్వంలా ఉండాలంటే..' అనే రెండో భాగంలో సుప్రసిద్ధ కవి త్రిపురనేని శ్రీనివాస్ గారు రాసిన 'కవిత్వం కావాలి కవిత్వం' కవితను పూర్తిగా ఇవ్వడం వర్ధమాన కవులకు ప్రేరణగా ఉండే అంశం. మూడో భాగంలో తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమి తొలి అధ్యక్షులు డా. నందిని సిధారెడ్డి గారి అభిప్రాయాన్ని ప్రస్తావించారు. మంచి భావన, హత్తుకునే భాష, మనసును మురిపించే శిల్పం- ఈ మూడింటి మేళవింపుగా మంచి కవితను నిర్వచించారు డా. సిధారెడ్డి గారు. ఇదే భాగంలో ఉత్తమ కవిత లక్షణాలను సూటిగా పేర్కొన్నారు సేనాధిపతి గారు. తర్వాతి భాగంలో కవితా వస్తువు ఎంపికను ప్రస్తావిస్తూ కవితా వస్తువు సామాజిక ప్రయోజనాన్ని కాంక్షించేదిగా ఉండాలంటారు. శీర్షిక ఎలా ఉండాలనే అంశాన్ని కూడా విపులంగా చర్చించారు. సంక్షిప్తత శీర్షికకు ఉండాల్సిన లక్షణాల్లో ఒకటిగా వివరించారు. అంశానికి లోబడి ఆకర్షణీయంగా శీర్షిక ఉండాలని పేర్కొన్నారు.

కవిత ఎత్తుగడపై రాసిన భాగంలో ఆచార్య సి.నారాయణరెడ్డి గారు, డా.కత్తి పద్మారావు గారు, ఆచార్య ఎన్. గోపి గారు, డా. రాధేయ గారు రాసిన కవితల పంక్తులను పేర్కొన్నారు దాస్యం సేనాధిపతిగారు. ఆచార్య ఎన్.గోపి గారి 'కొత్తొక వింత' కవిత ప్రారంభం నాటకీయంగా ఉందని అభిప్రాయపడ్డారు. "స్వగతాన్ని ప్రకటించేందుకు అవసరాన్ని బట్టి చమత్కృతులు, చమక్కులు, వ్యంగ్యం, మెరుపులు, చురకలు ప్రయోగించవచ్చని 'కవిత్వంలో స్వగతం ప్రకటన' అనే భాగంలో వివరించారు. "వస్తువును ఆధారంగా చేసుకుని స్వగతాన్ని ఆవిష్కరించే క్రమంలోనూ కవితాత్మకంగా చక్కని వర్ణనలు, ప్రతీకలు, ఉపమానాలు, అలంకారాలు ప్రయోగించినప్పటికీ వాటిలో సందర్భోచితంగా అంశాన్ని బట్టి ఆర్తి, ఆర్ద్రత, గుప్తత, సంక్షిప్తత, శిల్పం, అభివ్యక్తి వంటి అంశాలలో ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవాలి" అని సూచించారు.

స్వగతాన్ని ఏయే సందర్భాలలో ఉపయోగించవచ్చో కూడా తెలియజేస్తారు సేనాధిపతి గారు. "బడి గురించి, గుడి గురించి, అమ్మ ఒడి గురించి, ఆవేదనాత్మక అంతరంగ సవ్వడి గురించి, పసిపాపల మనోగతాల గురించి, కాగితం గురించి, ఆకాశం గురించి, ఆకాశంలో కొలువుదీరే శశి గురించి, శశి సరసన ఉన్న చుక్కల గురించి, నిర్విరామ సేవలందించే భానుని గురించి, విశ్వాన్ని మోస్తున్న ధరణి గురించి.. ఇలా ఏదైనా స్వగతంలో ఆవిష్కరించవచ్చ"ని సుస్పష్టంగా వివరించారు. ఈ ఒక్కవాక్యం చాలు దాస్యం సేనాధిపతి గారి రచనాశక్తిని తెలియజేసేందుకు. ఈ వాక్యంలో బడి, గుడి, ఒడి, సవ్వడి అంత్య ప్రాస ఉన్న పదాలు. వీటి ఉపయోగం పాఠకుడిని ఆకర్షిస్తుంది. అలాగే ఈ వాక్యంలో "ఆకాశం గురించి, ఆకాశంలో శశి గురించి, శశి సరసన చుక్కల గురించి".. ఇలా ఒకదానితో మరొకటి అనుసంధానిస్తూ రాయడం వల్ల తర్వాత ఏముంటుందో అని పాఠకుడు ఆసక్తిగా చదువుతాడు.

భావ చిత్రాలపై రాసిన భాగంలో ముదిగొండ వీరభద్రయ్య గారి భావచిత్రాల వర్గీకరణను తెలియజేస్తారు రచయిత. అలంకారిక శైలిలో కనిపించేవి, కళాతత్త్వ భావనల వల్ల కనిపించేవి, మనోవైజ్ఞానిక భూమికతో కనిపించేవి అన్న భావచిత్రాల వర్గీకరణను పేర్కొనడం వల్ల పాఠకుడు తాను అప్పటికే చదివిన కవిత్వపంక్తుల్లో భావచిత్రాలు ఏ వర్గీకరణ కిందికి వస్తాయో ఆలోచించేందుకు అవకాశం కల్పించారు. "భావచిత్రాల వల్ల కవి భావావేశాన్ని, భావధారను, వేదనను పాఠకుడు గ్రహించేందుకు వీలు కలుగుతుంద"ని సేనాధిపతిగారు తమ అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేశారు. ఇలాంటి అంశాలను తెలియజేసేప్పుడు పాఠకులలో ఎన్నో అనుమానాలు రేకెత్తుతాయి. ఏది భావ చిత్రమవుతుంది? ఏది భావ చిత్రం కాదు? అన్న సందేహాలు ఏర్పడుతాయి. అందుకే ప్రముఖ కవులు దాశరథి గారు, ఆచార్య సి. నారాయణరెడ్డి గారు రాసిన కవితల్లో భావ చిత్రాల ప్రయోగాలను విశదీకరించారు. సుప్రసిద్ధ ఉర్దూ కవి ఫైజ్ అహ్మద్ ఫైజ్ కవితలలోంచి కూడ భావ చిత్రాలను ఉదాహరించారు.

"కవితావస్తువును ఆధారంగా చేసుకొని ఎన్ని భాగాలుగా, ఒక్కో పంక్తిలో ఎన్ని అక్షరాలుండాలో నిర్ణయించుకొని విభజించుకోవాలి. ఎత్తుగడ (ప్రారంభ పంక్తులు) ఒక భాగమైతే తర్వాతి భాగాల్లో అంశాన్ని ఆయా పాదాల్లో ఆవిష్కరిస్తూ కొనసాగించాలి" అని 'కవిత్వ నిర్వహణ-భావగణాలు' అనే భాగంలో సూచించారు సేనాధిపతి గారు. కవులు తప్పనిసరిగా నిర్మాణ క్రమాన్ని పాటించాలన్న అభిప్రాయం వ్యక్తం చేశారు. అంశాన్ని విభిన్న కోణంలో ఆవిష్కరించడానికి భావగణాలు తోడ్పడతాయని పేర్కొన్నారు.

"కవిత్వంలో కవి ప్రయోగించే భాష పట్ల, పదబంధ కూర్పు పట్ల ఓర్పుతో, నేర్పుతో వ్యవహరించి, వ్యావహారికంగా వాడుకలో పదాలను సమకూర్చుకొని ఇతర పదాలలోని నిగూఢార్థానికి అతీతంగా సాధనతో కూడిన పదాలను వెలికి తీసుకురావాలి'' అని 'కవిత్వ నిర్మాణం-భాష' అనే భాగంలో వివరించారు సేనాధిపతి. "సరళతకు పెద్ద పేట వేస్తూ అలతి అలతి పదాలతో అద్భుతమైన లోతైన భావాలను ప్రకటించే ప్రయత్నం చేయాల''ని పేర్కొన్నారు. భారమైన పదాలను ప్రయోగిస్తే తప్పు గొప్ప కవిత కాదన్న అభిప్రాయం తప్పని నిర్ద్వంద్వంగా అభిప్రాయం వ్యక్తం చేశారు. కవిత్వంలో పదబంధ ప్రయోగాలు ఔచిత్యవంతంగా ఉండాలని 'కవిత్వంలో ఔచిత్య పదబంధ ప్రయోగం' అనే భాగంలో పేర్కొన్నారు. "విరామ చిహ్నాలను, ఇతర చిహ్నాలను అవసరమైనంతమేరకే ప్రయోగించాలి" అని నిక్కచ్చిగా చెప్తారు 'కవిత్వంలో విరామ చిహ్నాలు' అనే భాగంలో. ఇక్కడ తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమి తొలి అధ్యక్షులు డా. నందిని సిధారెడ్డి గారిపై ప్రముఖ కవి కోటం చంద్రశేఖర్ గారు రాసిన కవితను ప్రస్తావించారు.

"ఆయన కంచు: కరిగే మంచు కూడా
ఆయన ఉరుము: చినుకయ్యే మేఘం కూడా
ఆయన శిల: ప్రవహించే అలా కూడా
ఆయన ఖడ్గం: పరిమళించే పుష్పం కూడా"

ఈ కవితలో చంద్రశేఖర్ గారు ప్రయోగించిన విరామచిహ్నాలను కొత్తగా వస్తున్న కవులు గమనించాలని దాస్యం సేనాధిపతి గారి ఆలోచన. కవయిత్రి కాసర్ల లక్ష్మీ సరోజారెడ్డి గారి కవిత్వంలో విరామ చిహ్నాల ప్రయోగాన్ని కూడా ఆయన విశ్లేషించారు.

కవిత్వ నిర్మాణంపై సోదాహరణంగా వర్ధమాన కవులకు మార్గదర్శకంగా ఉండేలా విడమర్చి చెప్పారు సేనాధిపతి గారు. ఆ తర్వాత భావకవిత్వం, స్త్రీవాదం, అభ్యుదయ వాదం, ధిక్కార స్వరం, మానవతావాదాలు కవిత్వంలో చోటుచేసుకున్న తీరును వివరించారు. ఆయా వాదాల్లో సుప్రసిద్ధులతో పాటు వర్ధమాన కవుల రచనలలో ఆయా వాదాలు చోటుచేసుకున్న విధానాన్ని కూడా ప్రస్తావించారు. సుప్రసిద్ధ కవి కాళోజీ ధిక్కార కవిత్వంలో అధిక్షేపం బలంగా ఉందని సోదాహరణంగా పేర్కొన్నారు. 'కవిత్వంలో స్త్రీవాదం' అనే భాగంలో ప్రముఖులైన సావిత్రి గారు, పాటిబండ్ల రజని గారు, కొండేపూడి నిర్మల గారు, రేవతీదేవి గారు, విమల గారు, డా. వాసా ప్రభావతి గారు, శైలజామిత్ర గారు మొదలైన వారి కవిత్వంతో పాటు వర్ధమాన కవయిత్రులు గోస్కుల శ్రీలతారమేశ్ గారు, బుర్ర విజయలక్ష్మి నాగరాజు గారు, డా. చీదెళ్ల సీతాలక్ష్మి గారు మొదలైన వారి కవిత్వాన్ని కూడా ప్రస్తావించారు. ఈ గ్రంథంలోని వివిధ భాగాల్లో పలువురు వర్ధమాన కవుల రచనలను పరిశీలించడం, గుణదోష విచారణ చేయడం ద్వారా వారిలో ఆత్మ విశ్వాసాన్ని పాదుకొల్పారు. వివిధ అంశాలను సోదాహరణంగా, వ్యాఖ్యా సహితంగా విడమర్చి చెప్పడం ద్వారా నవకవులకు మార్గదర్శిగా నిలిచారు. విభిన్న ప్రక్రియల్లో రచయితకున్న అనుభవానికి ఈ గ్రంథం అద్దం పడుతుంది.

వివిధ అంశాలపై సునిశిత పరిశీలన, విశ్లేషణ ద్వారా వర్ధమాన కవులకు మార్గదర్శనం అందించేలా 'దిక్సూచి' గ్రంథాన్ని దాస్యం సేనాధిపతి గారు రూపొందించారు. ఈ 'దిక్సూచి' ఉత్తమకవితామార్గ సూచి.

ప్రతులకు:
దాస్యం సేనాధిపతి
94405 25544

-డాక్టర్ రాయారావు
సూర్యప్రకాశ్ రావు,
9441046839

కవితవై జీవించు

దేనిగురించో
ఎవరి గురించో
రాయడమనే
అనుకుంటావు.

అదేమిటా
వారెవరా అనే
అది చదువుతూ
దేవులాడుతావు

కవిత్వమంటే
అది కాదు
అది గుండె తవ్వుకోవడం

ఎదుటి వారితో ఘర్షిస్తే
వాక్పటిమ వస్తుంది
నీలోనువ్వు ఘర్షిస్తే
కవిత్వం వస్తుంది.

కవిత్వం
ఎప్పుడూ కటిక వాస్తవమే
కానీ దివ్యౌషధం కూడాను
అందుకే అది నీకు చేదుగాను తగలచ్చు
పంచదార గుళికలానూ
అనచ్చు.

మింగుడు పడనిదీ ఉంటుంది
స్వాదిష్టమూ ఉంటుంది
అసలు కవిత్వం రుచి
నీ టేస్ట్ బడ్స్ కు
తగలక రుచించకనూ పోవచ్చు
అసలు కవిత్వం
నువ్వనుకుంటున్నది
కాకపోనూ వచ్చు.

నువ్వు త్రాసు పట్టుకు కూర్చున్నా
దాని బరువు తూచలేవు
సైనిక దళానికి ఎదురొడ్డేది కావచ్చు
అది తులసి దళానికే
తేలిపోయేదీ కావచ్చు.

కవిత్వం
కేవలమొక ఇతివృత్తంకాదు
అది అక్షరాకృతినొందిన
విహ్వల చిత్తం
మేధోమయభరిత
మనోమయకోశం మొత్తం.

కవిత్వం గురించి
హరించకు
పఠించు
రసానందం జల్లించు
అనుభూతి వల్లించు.

దేనిగురించయినా
ఎవరిగురించయినా
కవిత్వంలో
అంతర్ముఖత్వాన్ని ప్రదర్శించు
నిన్ను నువ్వు దర్శించు
కవితవై జీవించు

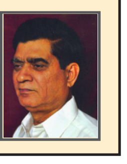

- సుధామ
98492 97958

వర్తమానం

వర్తమాన భారతంలో
అభిమన్యు లెవరూ లేరు
మైదానంలో పారిపోయే పిల్లలే

అరణ్యంలో ఉన్నారేమో కానీ
అదొక పద్మ వ్యూహం
చొచ్చుక పోయే వారే కానీ
బయటకు రాలేక పోతున్నారు

అది
శత్రువు అల్లిన పద్మ వ్యూహం
గజిబిజి గా ఉంది
వర్తమాన భారతంలో
శత్రువు లెవరు
ఏలుతున్న ప్రజాస్వామ్య రాజులు
దోపిడీ మాయగాళ్ళు
భారతాన్ని చీకటి చేసిన దొంగలు
మతం మత్తు జల్లి మాయ చేస్తున్న
దోపిడీ దారులు జనం అమాయకులు
ఏ నదిలో కొట్టుకు పోతున్నారో తెలియదు
ఏ ఆక్రోశం ఎటు ఉపయోగిస్తున్నారో
తెలియని వెర్రి బాగులు
అందుకే
మైదానం ఇపుడు అభి మన్యులను
ఆహ్వానిస్తోంది
బాణాలు గదలు అవసరం లేదు
జనం సమిష్టి పిడికిళ్ళు ఇపుడు
ఆయుధాలు
జనం వేరు వేరు కాదు
వేరు చేయ చూసే మోసగాళ్ల
పని పట్టాలిపుడు
నా భారతం మతం మత్తులో
బందీ అవుతున్నది
విముక్తి కావాలిపుడు
జాగృత గీతం రాయాలిపుడు
విముక్తి నినాదమై సాగాలిపుడు

-సిరిసిల్లా గఫూర్ శిక్షక్
9849062038

మౌనవ్రత దీక్ష

యుద్ధ తరువుకు
గెలుపుపూలు పూసినా
సంతోష పరిమళాలన్నీ
చెరగని గాయాలై
నెత్తురోడుతూనే ఉంటాయి..!

రణ క్షేత్రమున
విజయలక్ష్మి వరించినా
రక్తపుటేరుల ప్రవాహంలో
సన్నని ధ్వని వినవస్తుంటే
చరిత్ర రోధిస్తూనే ఉంటుంది..!

యుద్ధభూమిలో గెలిచినా
దేశం ఓడిపోతుంటే
కన్నీటి వెతలే
తీరని వ్యథలై
మౌనంగా దర్శనమిస్తాయి..!

శిథిలపు ధూళికణాలు
శవాల దుర్వాసనలు
విషాద ఛాయలు
వినాశక విజయాన్ని
మౌనంగా గాఢంగా ప్రశ్నిస్తాయి..!

తెగిన పుస్తెల తాళ్ళకై
తల్లిరోదనలు మిన్నంటుతుంటే
బిక్కమొహాలు వేసిన
పసిపిల్లల అమాయక వదనాలు
కళ్లకు కడతాయి..!

ఉక్రెయిన్ పై రష్యా సాగిస్తున్న
భీకర యుద్ధమును
కారుణ్యంతో తడిమితే
శరణార్థుల అరణ్యరోదన
చెవికెక్కుతుంది ..!

సంతోషాన్ని పంచలేని
స్వార్థపూరిత యుద్ధాలకు
సైరన్ ఆపేసి
మనసును గెలిపించే
మౌనవ్రతదీక్షను పూనాలి..!

-పిల్లి.హజరత్తయ్య,
9848606573

అంధకాసుర సంహారం!

సూర్యోదయాన్ని పలకరిద్దామని..
బద్ధకాన్ని విదిలించుకొని లేచి నడకలో పడ్డాను!
వెకిలి నవ్వులతో బతికున్న శవాలు కొన్ని..
ఇంకా చీకటిని ఆస్వాదిస్తూ
వేకువను వద్దనుకుంటున్నాయి!
వాటికి ఏమాత్రం లోకంతో పనిలేదు..
లోకం ఏమనుకుంటుందోనన్న భయం అసలే లేదు!
బలిసి కొట్టుకొనో.. బలుసాకు పొట్టనేసుకొనో
ఏసా పైసా పెట్టెలో పట్టనంతగా దాపుకొనో..
దోచుకొనో పెద్దలు కూడబెట్టిన సొమ్ముకు
లెక్కలు తేలని నశేషాలేనేమో
ఈ బలుపెక్కిన శవాలు!
అప్పుడే లేచినట్లున్నాయి
రాకాసి రాజకీయ శవాలు కొన్ని..
లేదు.. లేదు.. లేచినట్లు నటిస్తున్నాయి
నిజానికి అవి నిద్రావస్థలో కూడా
మెలకువగానే ఉంటాయి!
ప్రతిపక్షంలో ఉన్నవాడికంటే,
పక్కనే పెట్టుకున్న స్వపక్షం
వానితోనే వాటికి భయం!
పేరుకుపోయిన వాటి పాపాల చిట్టాను..
పట్టా పుచ్చుకున్నంత సంతోషంతో
ఎక్కడ షామియానా వేసిమైకులముందు
ముగ్గులెట్టేస్తాడోనని వాటి బెంగ!నయానో భయానో,
స్వపక్షం ప్రతిపక్షం కాకూడదంటే
కాపలా తప్పదుకదా మరి!
అయ్యో.. ఏంటవి??
టోకు ధరల కపాలమాలికలు ధరించి..
ప్రజల బ్రతుకు ప్రేవులు చీల్చి..
నిస్సిగ్గుగా ప్రజా రక్తాన్ని
జుర్రుకుంటున్న పిశాచగణాలా అవి?
చీకటిరాజ్యానికి దళారీలు సైనిక శక్తులై విజృంభిస్తే..
ఇక కార్మిక, కర్షక స్థితి గతులు ఎప్పుడు మారతాయి?
పేద,బడుగు బలహీన వర్గాలు
ధరాభారం ఎలా మోస్తాయ్?
హతవిధి! కుల, మతాల మతలబులు కొన్ని..
గోరీలపై మొలిచిన
పిచ్చి తులసీ మొక్కల మొఖాలేసుకొని..
వీధి వీధినా.. ప్రేత జీమూత గణాల వలే..
ప్రజల అమాయక నమ్మకాలపై
పడి పీక్కుతింటున్నాయ్!
చోద్యం చూస్తూ
మేధావులు పక్కకు తప్పుకు పోతుంటే..
మానవతా, జాతీయ వాదుల నోరెత్తనీయకుండా..
వారి విగ్రహాలు రోడ్డు కూడళ్లలో
స్థాపిస్తూ జోకొడుతున్నాయ్!
ఇక చాలు.. నడవలేక పోతున్నానునరాలన్నీ
కూడదీసుకున్నా సరే, నడవలేక పోతున్నాను!
ఎటుచూసినా.. అరాచకాల అవహేళన
రక్త పిపాసాలేవ వైపు నడచినా..
అత్యాచారాల అమానుష అకృత్యాలే
!శవాలు.. ముందు వెనక, ఆ పక్కన ఈ పక్కన..
మానవత్వం చచ్చి.. మనుషులుగా బతికున్న శవాలు!
కాసేపు సామాజిక తీరం ఒడ్డున కూర్చున్నాను..
అంధకాసుర సంహారం జరిగేది ఎప్పుడు..?
శుభాల శుభోదయం ఎప్పుడు..?
కవి బాధ్యత గగ్గోలు పెడుతోంది,
కలం గళం వినిపించమని!
సంఘ విద్రోహ విఘాత శక్తులపై
శంఖారావం పూరించమని!!

-శివ మంచాల
9004428159

అన్నమయ్య రచించిన కీర్తనలను అన్నీ సుగంధ పుష్పాలేనని వాటిని వ్యాఖ్యానించి వెంకట్ ఆ సువాసనలు మనకు అందించారని ప్రభుత్వ సలహాదారు డాక్టర్ కే.వీ.రమణ అభినందించారు. రవీంద్రభారతి ప్రధాన వేదిక పై కిన్నెర ఆర్ట్స్ థియేటర్ నిర్వహణలో గరిక పాటి వెంకట్ రచించిన 'అన్నమయ్య సంకీర్తన సౌగంధిక' గ్రంథ ఆవిష్కరణ సభ జరిగింది. ఆంధ్ర జ్యోతి సంపాదకులు కె.శ్రీనివాస్ మాట్లాడుతూ వెంకట్ విశేష అధ్యయనం అన్నమయ్య సంకీర్తనలపై చేసి విస్తృతంగా గ్రంథ రచన చేస్తున్నారని ఇది యజ్ఞ తుల్యమని ప్రశంసించారు. సాహితీ వేత్తలు సుధామ, డాక్టర్ వోలేటి పార్వతీశం గ్రంథాన్ని విశ్లేషించారు. కిన్నెర రఘురామ్ స్వాగతం పలికారు. కార్యక్రమానికి తొలుత సాయి చరణ్, భవ్యలచే అన్నమయ్య కీర్తనలు గాన గోష్ఠి శ్రోతలను పులకితుల చేసింది

చిరునవ్వు

ఇప్పుడే పూసిన కొత్త పువ్వులా
నేడే కాసిన లేత వెన్నెలలా!
వెన్నెలలోని జాబిలి పువ్వులా
మనసున కురిసిన మమతల జల్లులా!

కన్నీరు కార్చే కష్టములో
సంతోషం పన్నీరు చల్లదా!
ఎదలో గిలిగింతయై
చెక్కిలిపై సంతకం చేయదా!!

-జగ్గయ్య.జి
సెల్: 9849525802

యుద్ధ విమానాలూ పావురాల గుంపులూ

దౌర్భాగ్యపు బలవన్మరణాల వలెనే
బలవంతపు వలసలూ ఉంటాయి
అవి కాళ్ళ కింది నేలను చీల్చుతూ
అటు కొందరినీ ఇటు కొందరినీ
విడగొట్టి విషజ్వాలలు ఎగదోస్తూ
తమ పంతం చెల్లించుకుంటాయి..
పాలకులెప్పుడూ విభజనలూ
దురాక్రమణలూ
యుద్ధాలూ కోరుకుంటారు
ప్రజలెప్పుడూ సహనజీవన కలయికనూ
సౌభ్రాతృత్వపు సాంగత్యాలను
ఆశిస్తారు
ప్రాంతాలూ.. దేశాలూ.. సరిహద్దులూ
చీలికలై వేరుపడినంత తేలికగా
మనసుల్లో మనుషుల్లో చీలికలొస్తాయా..
ఎల్లలు దేశాధిపత్యాల దురాశలకేగానీ
ఎడబాట్లు ఎన్ని బంధాలకు
చావు గీతలవుతాయో
విడగొట్టబడి బెదరగొట్టి చెదరగొట్టబడి
దు:ఖాలనూ దూరాలనూ
భరించలేక కొందరు
ప్రమాదాలూ కల్లోలితాల
చెరబడి కొందరు
దారిపొడుగునా రాలిపడిన
నెత్తురుపువ్వులై
రాజ్యాల దురహంకారాలకు బలేనా ! ?
ఆకలి దప్పులతో అల్లాడిపోతూ
మట్టిని బుక్కుతూ గడ్డిని తింటూ
పిల్లలు కన్నీటితో దాహం తీర్చుకుంటే
పెద్దలు రక్తకన్నీరు కారుస్తూ
భంగపడ్డ పౌరసత్వాలతో
గాయపడ్డ మనోశరీరాలతో..
అన్ని దేశాధిపతులనూ అడుగుతున్నాను
యుద్ధాలు ఎందుకనీ ?
దేనికి సంకేతాలని ?
ఎవరికి శ్రేయస్కరమని ?
ఏ ఉషస్సులకని ?
గుంపుదాడుల సంస్కృతిలో చిక్కుపడి
ఎన్నో యుగాల వెనకకు
ఈ ప్రయాణం
మానవాళికి
అనర్థదాయకమీ తిరుగువలసల
అమానుషం ! అన్యాయం !
కానీ సుశాంత ప్రపంచ ప్రేమికుల్లారా
ఈ తతంగానికీ ముందూ తరవాతా
భీకరగర్జనల
యుద్ధ విమానాల మీదుగా
మనుషులందరూ ఒక్కటేనంటూ
ప్రాణులన్నింటికీ
శాంతి ప్రథమ హక్కుంటూ
అన్ని దేశాలూ మనవేనంటూ
వినాశనకారి విధ్వంసాలను
విడనాడాలంటూ
విశ్వస్నేహపు సందేశాలను నోటకర్చుకొని
పావురాలు గుంపులు గుంపులుగా
శాంతిదూతల్లా ఎగిరిపోతుంటాయి
వినువీధుల్లో విహంగిస్తూ
ప్రేమపతంగుల్లా..

- అనిశెట్టి రజిత
9849482462

రక్త సిక్తమైంది

కలం పట్టి కాగితంపైన
అక్షరామృతాన్ని చిందిస్తుంటే
హలం పట్టి పొలాల్లో
ఆహార ధాన్యాలనే పండిస్తుంటే
కత్తి పట్టి భుజబలంతో దేశాన్ని రక్షిస్తుంటే
నడుమేలేని నాట్యాంగన అప్సరసలా
నాట్యమాడుతుంటే
గొంతెత్తి కోయిల గొంతుతో
కమనీయ గీతాల నాలపిస్తుంటే
దేశం సుభిక్షంగా,
ప్రజలు పరమానందంతో పరవశిస్తుంటే,
పొరుగు రాజుకు కన్ను కుట్టింది
మనసంతా ఈర్ష్యా ద్వేషాలతో నిండింది
అన్యాయంగా, అక్రమంగా
పంట పొలాలు తగలబడ్డాయి
నర్తకీమణులంతా చిత్రవధల పాలయ్యారు
ఖడ్గవీరులంతా చెరసాలల్లో బందీలయ్యారు
కమనీయమైన కావ్యరచనలు
నిషేధించ బడ్డాయి
కవుల కను గుడ్లను పీకించగా,
శాశ్వతంగా గ్రుడ్డి వారయ్యారు
అంగరంగవైభవాలతో వెలుగొందిన దేశం
కళేబరాలతో
స్మశాన వాటికలా మారిపోయింది
యుద్ధోన్మాది చేతుల్లో
రెండు దేశాలు వెలవెల బోయాయి
ఆకలి మంటలతో హాహాకారాలే చెలరేగాయి
శాంతి కపోతం కరకు
కత్తివేటుకు రక్తసిక్తమైంది
శాంతిదూత యేసుప్రభువు విగ్రహం
రక్తపు చుక్కలను కన్నీటిగా కార్చింది

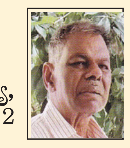

-యం.బాల గంగాధరయ్య,
9849546762

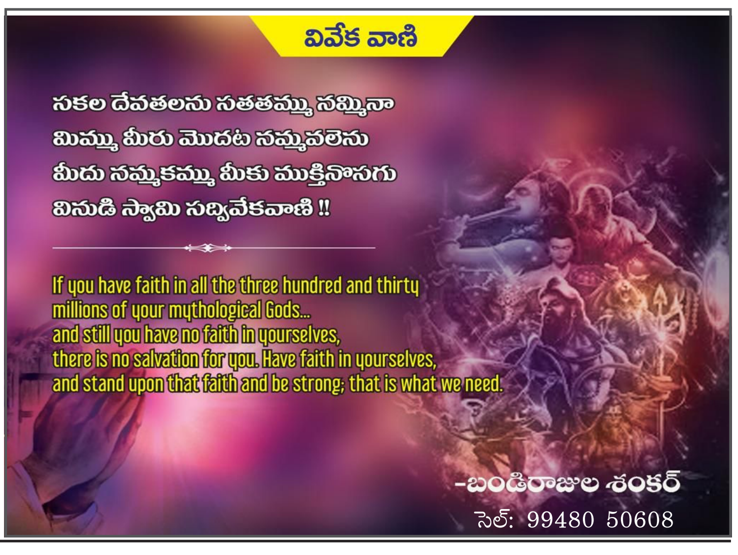

వాస్తవ జీవిత కథల సంపుటి 'జీవ నది'

'జీవనది' కథల సంపుటి ఆవిష్కరణ సభలో చిల్లా శివపార్వతి, పెద్దూరి వెంకటదాసు, బైస దేవదాసు,పొత్తూరి సుబ్బారావు, ఆచార్య ముదిగొండ శివప్రసాద్, గుదిబండి వెంకటరెడ్డి, వివి.రాఘవరెడ్డి, జిన్నాభట్ల నరసింహప్రసాద్, లక్ష్మీ కామేశ్వరి.

గుదిబండి వెంకటరెడ్డి, వి.వి.రాఘవరెడ్డిలకు పుస్తకం అంకితం ఇస్తున్న రచయిత జిన్నాభట్ల నరసింహప్రసాద్ దంపతులు.

'జీవనది' సంపుటిలోని కథలన్నీ వాస్తవ జీవిత చిత్రణేనని ప్రముఖ చారిత్రక నవలా రచయిత ఆచార్య ముదిగొండ శివప్రసాద్ అన్నారు. జీవీఆర్ ఆరాధన కల్చరల్ ఫౌండేషన్ అధినేత గుదిబండి వెంకటరెడ్డి, శ్రీ త్యాగరాయ గానసభ సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో జిన్నాభట్ల నరసింహప్రసాద్ రచించిన 'జీవనది' కథలు, నాటిక సంపుటి ఆవిష్కరణ, గుదిబండి వెంకటరెడ్డి, వి.వి. రాఘవరెడ్డిలకు అంకితోత్సవ కార్యక్రమం మంగళవారం రాత్రి చిక్కడపల్లి శ్రీ త్యాగరాయ గానసభలోని కళా సుబ్బారావు కళావేదికలో జరిగింది. ఈ కార్యక్రమానికి ముఖ్య అతిథిగా చారిత్రక నవలా చక్రవర్తి ఆచార్య ముదిగొండ శివప్రసాద్ హాజరై ముఖ్య అతిథిగా ప్రసంగించారు. నేటినిజం పత్రిక సంపాదకులు బైస దేవదాసు మాట్లాడుతు.. నిజ జీవితంలో జరిగే సంఘటనలే ఈ కథలని, ప్రతి కథకు పరిష్కారం గొప్పగా చెప్పారని 'జీవనది' పుస్తక రచయిత జిన్నాభట్ల నరసింహ ప్రసాద్‌ని బైస దేవదాసు అభినందించారు. సాహితీకిరణం సంపాదకులు పొత్తూరి సుబ్బారావు అధ్యక్షతన జరిగిన ఈ కార్యక్రమంలో కథా రచయిత పెద్దూరి వెంకటదాసు, జిన్నాభట్ల నరసింహప్రసాద్ పాల్గొన్నారు. శ్యామగాయత్రి మ్యూజిక్ అకాడమీ అధినేత్రి, సంగీత గురువు చిల్లా శివపార్వతి శిష్య బృందం ఆధ్వర్యంలో లలిత సంగీత విభావరి, అదే విధంగా దేశభక్తి గీతాలాపన కార్యక్రమాన్ని జిన్నాభట్ల లక్ష్మీ కామేశ్వరి నిర్వహించారు.

ఒక తుంచుకున్న అలచుక్కతో...

వెన్నెల
కాలానికి నల్ల మొబ్బులు
తోడు కుందేమో
తోడు వుంటానన్న నీడ
మర్మ గర్భంలోకి..
మాయ బడిందేమో!
అదృశ్య దృశ్యం
దీపం వెలిగించుకుంది–
లోపల
దుఃఖ చెలిమి
ఎంత రహస్యంగా దాచుకున్న
జ్ఞాపకాల్లో తడుస్తున్న
ఆనవాళ్లు పద్మమ్మ అడుగుల
సవ్వడి–
సమూహ అమ్మకు
బువ్వ పెట్టిన అమ్మ
అక్షయ తల్లి: విప్లవ వందనాలు!
మిత్రమా!
నిన్ను ఓదార్చడం.. సముద్రం
అరచేతిలో పట్టుకోవడం..
నావల్లకాదులె
కౌగిలించుకోని, ఒక తుంచుకున్న
అలచుక్కతో
గుండె తడుపుకుంటా!
ఆకాశం లేని నేలపై నిలబడి!

– జనజ్వాల
సెల్: 9949163770

ఓ..యుద్ధమా...

జన్మభూమి కోసం సాగే పోరాటమా...
ఆధిపత్యానికి ఇది నిదర్శనమా...
మానవత్వం మరిచిన మారణహోమమా...
శాంతి లేని అశాంతి నిలయమా...
ప్రాణానికి విలువ లేని యమపాశమా...
క్షణం క్షణం భయం గుప్పిట్లో
గడిపేసమయమా....
చిరునవ్వుల చదివేసిన కోపమా....
రుధిర జ్వాలలతో ఎగిసే యుద్ధమా...
అనుబంధాలను దూరం చేసే ఆయుధమా...
భవిష్యత్తు కానరాని కఠినత్వమా....
ఆకలితో అలమటించే ఆర్తనాదం...
సామాన్య ప్రజలతో సమరమా...
కన్నీటిని మిగిలిస్తున్న రణమా...
వర్తమాన దేహానికి మాయని గాయమా...
గతించిపోనీ రుద్రభూమికి రూపమా...
సామరస్యాని మరచిన... ఓ..యుద్ధమా..
శాంతిని కోరుతున్నాం ఇకనైనా ఆగుమా...

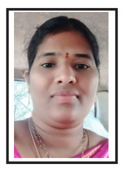

-వై.రమ్య
630 540 8398

పుస్తక సమీక్ష

ముచ్చటైన మూడు కథా సంపుటులు

రచయిత దారం గంగాధర్ 'వృత్తి రిత్యా ఉపాధ్యాయులు. ప్రవృత్తి వ్యవసాయం, సాహితీ సేద్యం. నీతి దాయకమైన సందేశాలను తన కథల ద్వారా సమాజానికి ఇవ్వాలని ఆకాంక్ష. దారం గారి కలం పేరు మందారం. భావి భారత పౌరులను తీర్చి దిద్దటంలో ఎనలేని తృప్తిని పొందుతారు. ఈ సమాజ సేవా తత్పరులు, సాహితిమూర్తి, లోగడ పలు పురస్కారాలు, బిరుదులు పొందారు. వటవృక్షంలా మిడిసిపడక, గరికపోచలా అవసరాన్ని బట్టి తలెత్తుకోవటమొ, తలవంచి, వినమ్రత ప్రకటించటమో చేస్తూ నాలుగు కాలాలు ఆత్మ సంయమనంతో, ఆత్మ తృప్తితో బ్రతకాలంటారు. సమకాలీన సమాజం లో కాలానికి అనుగుణంగా కథలల్లాలని, కాలంతో పాటు అడుగులు పడాలని అంటారు.

ప్రపంచాన్ని అతలాకుతలం చేస్తోన్న ఈ మహమ్మారి 'కరోనా' కాలాన్ని వృధా పరచకుండా గత సంవత్సరం (2021) మూడు కథా సంపుటులను పాఠక లోకానికి అందిస్తున్నారు.

వీరి 'మొదటి సంకలనం 'మహమ్మారి". 2019 నుండి ప్రపంచాన్ని ఆరోగ్యపరంగా, ఆర్థికంగా, సంక్షోభంలోకి నెట్టి, కుల వర్గ, ధనిక, పేద, బేధాలు లేకుండా అందరినీ నిర్దాక్షిణ్యంగా తన కబంధ హస్తాల మధ్య నుగ్గు నుసి చేస్తున్న కరోనా రక్కసిపై వెలువరించిన కథల సంపుటి 'మహమ్మారి' (కరోనా అనుబంధ కథలు). ఇందులో 12 కథలున్నాయి. ప్రాణం కన్నా, తనవారి కన్నా, డ్యూటీ మిన్న అని చెప్పే మొదటి కథ 'డ్యూటీ'. పోలీసు డ్యూటీ నిర్వహణలోని సాధక బాధకాలు వివరిస్తుంది ఈ కథ. ఆఫీసు డ్యూటీ ముగించుకుని ఇంటికి వెళ్ళే దారిలో ఓ వృద్ధురాలు అపస్మారక స్థితిలో పడి ఉంటే పరిచర్యలు చేస్తుందా అమ్మాయి. ఆమె మానవత్వాన్ని గ్లోరిఫై చేస్తూ వ్రాసిన కథ 'మానవత్వం' ఎంతటి మొనగాడైనా ప్రకృతి ముందు దిగదుడుపే! 'నేనన్నవాడు (ఆత్మాహంకారం) నెత్తిలో పేనై చచ్చాడట!"

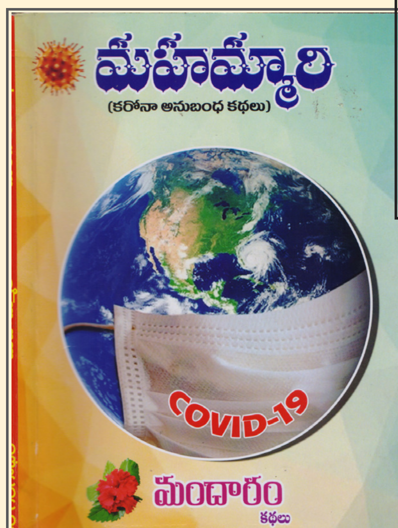

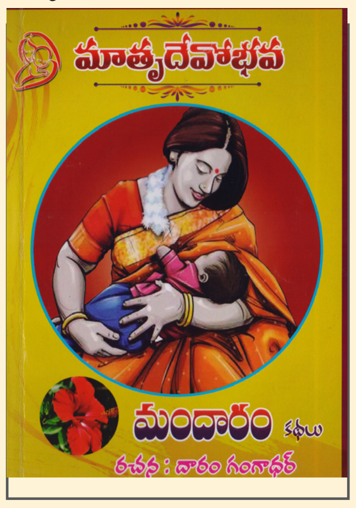

అహంకారం మిడిసిపాటు కూడదని చెప్పే కథ 'జులాయి'. కరోనా అన్నపదంలోనే ఉంది 'రోనా' (ఏడ్వటం). లాక్‌డౌన్ విధించిన రెండు నెలల అనంతరం స్వగ్రామాలకు తరలి వెళ్తోన్న కూలీజనం అగచాట్లకు అద్దంపట్టే కథ "కొత్త కోణం" అలా తరలిపోతోన్న జనాల్లో వృద్ధులు 5 సంవత్సరాలలోపు పిల్లలు సంరక్షణకై ఓ ఆశ్రయాన్ని నెలకొల్పుతాడో సహృదయ మూర్తి కొత్త కోణం కథలో. 'ఆకలి' అనే మరో కథలో. సంపన్నుడయినా, ముద్ద అన్నం కోసం అల్లాడిపోతాడా వ్యక్తి. సిగ్నల్ దగ్గర అడుక్కునే వ్యక్తే చివరకు ఆ సంపన్నుని ఆకలి తీరుస్తాడు. మిగతా 5 కథలు ఇలాంటి మానవత్వాన్నే ప్రదర్శిస్తాయి.

గంగాధర్‌గారి రెండవ సంపుటి "తల్లీ". కరోనా కాలంకంటే ముందే వ్రాసిన కథలుగా అనుకోవచ్చును. సంపుటిలోని 7 కథలు ఉబుసుపోకకు వ్రాసుకున్నవి కావు. మానవ సంబంధ మూలాల్లోకి వెళ్ళి విశ్లేషించి, విడమర్చి వాటి ఔన్నత్యాన్ని వివరిస్తూ వ్రాసిన కథలు, సుప్రసిద్ధ కవి తేజ సాహిత్య సేవా సంస్థ అధ్యక్షులు మాన్యులు పోరెడ్డి రంగయ్యగారు ఈ సంపుటికి ముందు మాట రాస్తూ 'గంగాధర్‌గారి కథలు దృశ్యమానమై పాఠకుడిని తన వెంట తీసుకువెళ్ళే గొప్ప గుణం ఉందంటారు. సంపుటికిచ్చిన శీర్షిక కథ 'తల్లి'లో సామాన్యుడి అసామాన్య ఔదార్యం, స్త్రీకి, మరో స్త్రీ పట్ల ఉండే మమకారం, గుండె తడి చూస్తాము. 'ఔనా' కథలో తరానికి మరో తరానికి మధ్య పెరుగుతున్న అగాధం తెలుపుతుంది. మానవ సంబంధాలు 'మనీ' సంబంధా లుగా మారుతోన్న విషాదం కనబడుతుంది ఈ కథలో. చావుక్కూడా 'పేకేజీ'తో ఏడ్చే 'బంధువులు'ండవలసి రావటం దయనీ యం! అమానవీయం! అయితే కారు మబ్బుకు వెండి వెలుగుల్లా నరసింహం లాంటి విద్యాధికులు ఎదుటి మనిషి ఆర్థికాన్ని బట్టి 'పేకీజీధర', ఒక్కోసారి ఉచిత సేవలందించటం మానవత్వం. భార్యాభర్తలుగా జీవించాల్సిన జంట అన్నా చెల్లెళ్ళుగా గుడిముందు అడుక్కోవలసి రావటం విధి ఆడే వింత నాటకం (తోలు బొమ్మలం). కథ చివర తిరిగిన మలుపుతో చదువరి దిమ్మెరపోతాడు. అలంకరణ, ఆర్భాటం ఎంతటి ఉపద్రవం తెచ్చి పెడుతుందో రచయిత 'అలంకరణ' కథలో చెప్పారు. ట్రయిన్ ప్రయాణం, కిక్కిరిసిన ప్రయాణీకులు, ఆడది చూపాల్సిన ధైర్యం ప్రస్థావిస్తూనే రచయిత పాఠకులను ఊహించని మలుపు త్రిప్పుతారు కథలన్నింటికల్లా "ఆదిమర్సి (ఆల్జిమర్స్) భిన్నం అనిపిస్తుంది. నిజానికిది కథగా చెప్పబడిన వ్యాసమేమోన నిపిం చినా, గంగాధర్ చాకచక్యం వల్ల కథ అయింది.

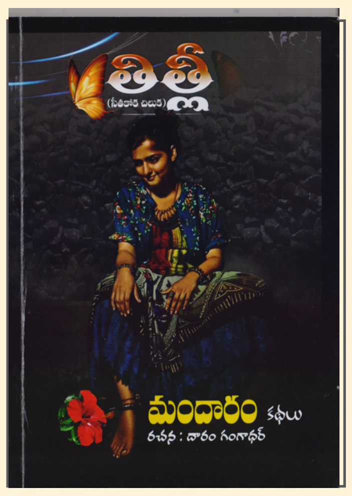

ఇక మూడవ సంపుటి "మాతృ దేవోభవ"లో 7 కథలున్నాయి. మాతృదేవోభవ, పితృదేవోభవ ఆచార్య దేవోభవ అతిథి దేవోభవ, అన్ననాలుగు కథలు శీర్షిక సూచించినట్లుగా తల్లి తండ్రి గురువు, అతిథులను ఆదరిం చాలని చెబుతాయి. మీటూ (నాక్కూడ) కథ మహిళల యెడ నేడు చూపే వివక్షత, వాళ్ళకుండే కొన్ని ప్రత్యేకమైన సమస్యలు చర్చించబడ్డాయి. కథగా కూర్చిన సంఘటనల సమాహారం ఇది.

నా తన సాంప్రదాయాలు వర్సెస్ నేటి పరిస్థితుల్లో మనం ఉండాల్సిన తీరు చక్కగా ప్రకటిం చబడిన కథలివి7.

కథ,. కథనం, భాష, ఎత్తుగడ, ముగింపు అన్నింటిలోనూ తనదైన ప్రతిభ కనబర్చిన మందారం (దారం గంగాధర్)కు అభినందనలు. మరిన్ని మంచి కథలు వీరి నుండి వస్తాయని ఆశిస్తూ రచయితకు శుభాకాం క్షలు.

ప్రతులకు: దారం గంగాధర్, ప్రశాంత నిలయం ఇ.నెం. 5–11–121, రైల్వే ట్రాక్ దగ్గర, యల్లమ్మతోట స్ట్రీట్, నిజామాబాద్–503 001.
సెల్: 9848384777

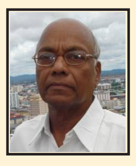

– కూర చిదంబరం
సెల్: 8639335675

యుద్ధాలు మానలేమా?

కత్తులతో పోరాడిన
ఆనాటి యుద్ధాలు వేరు
ఈనాటి యుద్ధాలు వేరు
ఆనాటియుద్ధ నీతులు వేరు
ఈనాటి యుద్ధనీతులు వేరు
అప్పటి యుద్ధంలో సేనలకేనష్టం
ఇప్పుడు వారువీరను బేధం లేదు
అందరు బలికావలిసిందే
యుద్ధమంటే యమపాశం
తుపాకుల గుండ్ల వర్షం
బాంబులు చిమ్మే అగ్నికీలలు
వాతావరణ కాలుష్యం
భయం గుప్పిట్లో ప్రపంచం
ఓడిన వాడికీ గాయాలు
గెలిచిన వాడికీ గాయాలు,
ఎవరికీ లాభం లేనిది యుద్ధం
బలవంతుడి దేశం మాట
బలహీన దేశం వినాలి
వినక పోతే యుద్ధమే
యుద్ధంలో జరిగేది ఆదే
జననష్టం,ధననష్టం
పశువునష్టం, అభివృద్ధి నష్టం
ఒకదేశం మరోదేశంతో పోరాడితే
ఆ ఇద్దరికే నష్టం
దేశాలు గుంపులు ,గుంపులుగా
పోరాడితే ప్రపంచ యుద్ధం
మొత్తం ప్రపంచానికేనష్టం
ఇప్పుడున్న కొత్త ఆయుధాలతో
పోరులో ఎవరూ మిగలరు
జీవాయుధసమరంలో
సూక్ష్మజీవులు విజృంభించి
వాతావరణం అంతావ్యాపించి
మనుష్యజాతినే అంతంచేస్తాయి
అణుబాంబులు వదిలితే
భూగోళమే భస్మీపటలంకావచ్చు
ఆ కాలం నాటి కత్తుల యుద్ధంకాదు
కొంతమందే చావడానికి
ఈనాడున్నవి అతిభయంకరమైన
అత్యాధునిక మారణాయుధాలు
రసాయన ఆయుధాలు
వాటిని ప్రయోగిస్తే
ప్రాణంవున్నవి, ప్రాణం లేనివి
అన్నీ భస్మమౌతాయి
చివరికి మిగిలేది విషాదమే
శాంతికోసం సహనం పాటించాలి
ఈ సృష్టిని బతకనివ్వాలి
బలముందని
బలహీనుణ్ణి బాధించకండి
తోటివారిని కూడా బతకనివ్వండి
దేశాలనాయకులకైనా
మన చుట్టూవున్న మనుషులకైనా
ఇదే నా విజ్ఞప్తి.

-ఎస్ .ఎమ్ .షరీఫ్
9618045319

రెండు అక్షరాలై నవ్వాను

ఏంటి నువ్వు
ఎప్పుడూ ఏదో
ఆలోచిస్తూ ఉంటావ్
అర్థం కాకుండా ఏదో గీస్తూ
తెల్లటి పేజీలను నల్లగా చేస్తూ ఉంటావ్
అనే ప్రశ్నల వర్షం కురిపించారు వాళ్ళు.

అప్పుడు నేను
రెండు అక్షరాలై నవ్వాను
అది చూసి పిచ్చి పట్టింది అన్నారు.

ఒక బాధ ఒక సంతోషం
అయినా నేను నవ్వడం ఆపలేదు
క్యాలెండర్‌లో తేదీలు మారే కొద్ది
నేను బిగ్గరగా నవ్వడం నేర్చుకున్నాను.

నెలలు మారే కొద్ది భావాల అలలై
కదులుతూ...
రాగాల ఉయలై ఊగుతూ...
కలంలో కాలాన్ని పోసి
పేపర్ పై నవ్వాను...
కవితై నవ్వాను...
నిజం నిప్పు అంటించి విప్లవమై నవ్వాను.

మళ్లీ వాళ్ళలో ఒకడు వచ్చి
కులం రాయితో
మరొకడు మతం రాయితో
ఇంకొకడు ప్రాంతం రాయితో
తర్వాత భాష రాయితో
నా మానస సరోవరాన్ని
అలజడి చేశారు...
అప్పుడు నేను ప్రశాంతంగా మారి
నిలకడగా నవ్వి అన్నాను
మనిషిని ...
మానవత్వం ఉన్న మనిషిని అని.

అప్పుడు
అందరూ నా చుట్టూ చేరి
నా అక్షరాల వైపు ఒకసారి చూసి
నేనో కవిని అన్నారు
కాల్పనికున్ని అన్నారు
గురువు అన్నారు...
ఒకరు యోగి అన్నారు
మరొకరు భోగి అన్నారు
ఇంకొకరు ఇంకేదో అంటూ భజన చేశారు
అప్పుడు నేను మళ్లీ నవ్వాను,
విచిత్రంగా నవ్వాను
చిత్రవిచిత్రమైన ఈ మనుషుల్ని చూసి
నా నవ్వు ఆగడం లేదు,
నిర్విరామంగా నవ్వుతుంది.

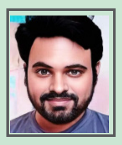

-శ్రీతరం
7893613015

సు(నంద) భాషితం

ప్రతి వ్యక్తికి చిత్త శుద్ధి ఉండాలి.
ఆ చిత్త శుద్ధే వ్యక్తి యొక్క
అస్తిత్వాన్ని చాటుతుంది.
ఔన్నత్యాన్ని తెలుపుతుంది.
చిత్తాన్ని (మనస్సును) శుద్ధి చేసుకోకుండా
ఎన్ని పూజలు చేసినా,
మరెన్ని నదులలో మునిగి
దేహాన్ని శుద్ధి చేసుకున్నా...
కల్మషం నిండిన మనసు చేసే పనులు,
వాటి ఫలితాలు కల్మషంగానే ఉంటాయి.

అందుకే చిత్తాన్ని ఎల్లప్పుడూ
మంచి ఆలోచనలతో శుద్ధి చేసుకుంటూ,
మానవతా విలువలను నింపుకోవాలి.
అప్పుడే చిత్తశుద్ధి కలిగిన దేహం
చిన్మయానందంతో వెలుగుతుంది...

-సునంద వురిమళ్ల
9441815722

ఆలోచించు ఒకసారి..?

ఆనందాల కోసము..
హద్దులు దాటకు..
బంధాల కోసము..
బాధ్యత మరువకు..

స్వంతానికి ఎప్పుడు..
పని చేయబోకుము..
సమాజం కొరకెపుడు..
సేవ చేస్తుండుము..

నాదన్న మాటను..
విడిచిపెట్టుము..
మనదన్న మాటను..
గుర్తు చేస్తుండుము..

ప్రేమ అన్నది..
పెంచుకొనుము..
పగ అన్నది..
తుంచి వేయుము..

నీతి కొరకు..
నిలబడి గెలువుము..
అవినీతంతం చేయుటకు..
ముందుగా నడువుము..

చెడు చేస్తే..
అందరు తిడుతారు
మంచి చేస్తే..
కొందరైనా మెచ్చుకుంటారు

సాయం కోసమస్తే..
చేయూత నివ్వుము..
ఆపదని తలిస్తే..
అండగా నిలబడుము..

అన్యాయం జరిగితే..
అడగకుండా ఉండకుము..
న్యాయమని తేలితే..
మనోడైనా ఊరుకోకుము..

అబద్దాలు ఆడువారికి..
దూరంగా ఉండుము..
నిజాలు మాట్లాడేవారికి.
దూరం కాబోకుము..

సంపదను బట్టి..
స్నేహం చేయకుము..
సహకారాన్ని బట్టి..
సోపతి చేస్తుండుము..

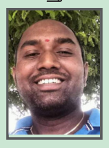

-పసుల.శంకర్
9542181301

ప్లాస్టిక్ మాయ

ఈ కాలంలో మనుషులు
ప్లాస్టిక్ మోజులోపడినారు
బజారు కెళ్లి సామానులన్ని
ప్లాస్టిక్ కవర్ల తెస్తున్నారు
వీధుల వెంట వేస్తున్నారు
భూమిలోపలికి వెల్తున్నాయి
నీటిని అడ్డుకుంటున్నాయి
కరువులనన్ని తెస్తున్నాయి
వాటిని తెచ్చిన మనుషులకు
కష్టాలు తెచ్చి పెడుతున్నాయి
మనుషులు మాత్రమే కాకుండా
ఏమి పాపము చేయని
జంతువులు వాటిని తింటున్నాయి
రోగాలబారిన పడుతున్నాయి
ప్రాణాలను కోల్పోతున్నాయి
ప్రాణానికి హాని తెలిసి కూడా
వాడే మనుషులను
ఏమిచేయాలి?
మేధావులారా మేలుకొనండి
ప్లాస్టిక్ భూతాన్ని తరుమండి
కంపెనీలను మూసేయండి
ప్రకృతిని కాపాడండి.

-పడిగె ఐశ్వర్య
ఆరవ తరగతి
జడ్ పి హెచ్ ఎస్
గుర్రాలగొంది
జిల్లా సిద్దిపేట.
9704865816

హైకూలు

ఎంత ఉప్పొంగిన
తరగనివి
కన్నీళ్లు.

మబ్బుపట్టకుండానే
వర్షించేవి
కన్నీళ్లే కదా !

ఆవిరైయినవి
కన్నీళ్లు
సన్యాసం తీసుకున్నాక

-చాపలమహేందర్
9949864152

జాతీయ సైన్స్ దినోత్సవం

తిరుచనాపల్లి లో పుట్టిండు
అయ్యర్ అమ్మాళ్ వారసుడు
వ్యవసాయం వారి జీవనోపాధి
మధ్యతరగతి కుటుంబం వారిది,

పుట్టగానే పరిమళిస్తుంది అన్నట్లుగా
బాల్యంలోనే తెలివైనోడు అనే
గుర్తింపు పొంది
సాధించే గోల్డ్ మెడల్ 12వ ఏటనే
చేసే కాంతికి సంబంధించిన శోధనలు.

భౌతిక శాస్త్ర అధ్యాపకుడు తండ్రి
పెంచెను కుతూహలం భౌతికశాస్త్రం

ఫైనాన్స్ డిపార్ట్మెంట్ కొలువు
అయినా ఆగని విజ్ఞాన పరిశోధన తృష్ణ
చేయించెను అతనిచేత
కొలువుకు రాజీనామా
మనకు అందించెను రామన్ ఎఫెక్టు

ఓడ ప్రయాణం అనుగ్రహించెను కారణం
నీటి గుండా కాంతి ప్రయాణం చేస్తే
జరుగును కాంతి పరిక్షేపణం
నిరూపించే సివి రామన్
వరించే అతనిని నోబెల్ బహుమతి
జీవితాంతం విజ్ఞాన శాస్త్రంను ఆరాధించెను
నిలిచే నేడు తారాపథాన మనముందు.

-సి. హేమలత
9666779103

పక్షుల స్నేహం

కోయిలమ్మ.. కోయిలమ్మ
మాతో స్నేహం చేసింది
తీయని రాగం తీసింది.

చిలకమ్మ.. చిలకమ్మ
మాతో స్నేహం చేసింది
కమ్మని కబుర్లు చెప్పింది

నెమలమ్మ..నెమలమ్మ
మాతో స్నేహం చేసింది
చక్కని నాట్యం వేసింది.

హంసమ్మ.. హంసమ్మ
మాతో స్నేహం చేసింది
ముచ్చట నడకలు నేర్పింది.

బాతమ్మ..బాతమ్మ
మాతో స్నేహం చేసింది
ప్రేమతో ఈత నేర్పింది

-కయ్యూరు బాలసుబ్రమణ్యం
9441791239

పిల్లల ఆటలు

పిల్లలు తయారు అయ్యారు
బడికి చక్కగా వచ్చారు
పాఠం బాగా చదివారు
సార్లు మెచ్చుకున్నారు
అన్నం బెల్లు కొట్టారు
పిల్లలుఅన్నం తిన్నారు
ఆట స్థలము చూశారు
ఆడుకుంటమనివెళ్లారు

దాగుడు మూతలు ఆడారు
తాడు దూకుడు ఆడారు
దాల్ దడి ఆడారు
మళ్లీ బెల్లు కొట్టారు
వరుసల్లో నిలబడ్డారు
జాతీయ గీతం పాడారు
సెల్యూట్ అందరు చెప్పారు
ఇంటికి బయలుదేరారు.

-తీగల చైత్ర
6వ, తరగతి.
జడ్ పి హెచ్ ఎస్ గుర్రాలగొంది
జిల్లా సిద్దిపేట.
చరవాణి:9704865816.

సేదతీర్చే నాయికవు

అదిగో
అల్లంత దూరానా
నీలాకాశంలో
తణుక్కున మెరుస్తున్న
తారల చాటుకు
తనూ చేరిపోయింది–

శరీరాన్ని తప్ప
ప్రాణమున్న మనిషిగా
తనని గుర్తించలేని
ఈ భువిపై
ఇక నిలువలేనంటూ
సెలవు తీసుకుంది–

నిన్నటి వరకు
నాతోనే
నా చుట్టూనే తిరిగింది
భయమేస్తుందంటూ
అభయమిచ్చే వారు లేక
దూరతీరాలకు
సాగిపోయింది–

ప్రేమ పేరుతో
యాసిడ్ దాడులతో
మద్యం మత్తులో
లైంగిక వేధింపులతో
అలసిపోయిన
ఆ మనసుకు
సేదతీర్చే నాయికవు
నీవే ఇప్పుడు–

గాయపడిన
హృదయ పొరలను
చీల్చుకొచ్చిన
కావ్య కన్నెకవు...
మనసు లోతుల నుండి
ఉబికి వచ్చిన
సునామీవి నీవు–

ఆమెలో ప్రశ్నించే
తత్వానివి నీవే
తిరగబడే
తెగింపువు నీవే
తనని తానుగా నిలబెట్టే
సరికొత్త శక్తివి నీవే నీవే–

– సలీమ
9490099083

దారి ఏది...?

యుద్ధం మతోన్మాదమ
మారణహోమానికి ద్వారమ..?
అహంకారానికి ఆలంబనమ...
సామ్రాజ్య కాంక్ష వైనమ...
అశోకుడు నుంచి
అలెగ్జాండర్ దాకా...
ఆది నుంచి పట్టిపీడిస్తున్న సామ్రాజ్య కాంక్ష
యుద్ధోన్మాదానికి ముగింపు
తెలియని దారుల ప్రయాణము...

దేశాల సరిహద్దులు చెరిపేదెవరు...?
మూర్ఖత్వపు దారులు మూసేదెవరు...?

-పి.విశాలాక్షి.
9908435805

యుద్ధము అవసరమా?

ఎన్నాళ్ల నుంచో వేచివున్న
బలమైన కోర్కె
అధ్యక్షుల బుర్రను దొలచి
యుద్ధానికి సై మన్నది
బలవంతుడు బలహీనుడ్ని
దోచుకోవడం
చిన్నదేశాన్ని పెద్దదేశం ఆక్రమించడం,
అనాదిగా జరుగుతున్నా,
రష్యా,ఉక్రెయిన్ల మధ్య యుద్ధం
నల్లని మేఘాలు క్రమ్మిన ఆకాశములో
ఓ యుద్ధమేఘం హఠాత్తుగా మెరసి,
వైమానికదాడులతో
వికట్టాటహాసం చేస్తుంటే
మానవ రక్తంతో తడిసినట్లు వుంది
ఎన్ని హాహాకారాలు,
ఎన్ని ఆర్తనినాదాలు
ఎన్ని చావులు
అయినా యుద్ధ గ్రహణం వీడట్లలేదు

ఎంతకాలమీ యుద్ధం
ఎంతకాలం అధ్యక్షుల
అహంకార దుశ్చర్యలు
తెగబడిన మానవదేహాల
గుట్టల సమూహం కనబడుటలేదా,
తల్లిని పోగొట్టుకున్న బిడ్డ,
భర్తను పోగొట్టుకున్న భార్య
బంధువులను,మిత్రులను
పోగొట్టుకున్నవారి
మృత్యుఘోష మీకు వినబడుట లేదా?
ఇదేనా రాజ్యపాలన,
ఇదేనా ధర్మసంస్థాపన,
చరిత్రపుటలలో యుద్ధంతో
సాధించినది ఏమిటి?
సామరస్యానికి మించిన మందుందా,
శాంతానికి మించిన ఆభరణముందా
రష్యా,ఉక్రెయిన్ అధ్యక్షులారా,
ఆలోచించండి,
మీరు పంతాలకు పోయి,
దేశాన్ని వల్లకాడు చేయొద్దు
ప్రపంచానికి మీరిరువురు
శత్రువులు కావొద్దు
యుద్ధమే మీరు అవసరమనుకొంటే
ఇక మిగిలింది శూన్యమే

-విశ్వనాథ నరసింహం
9490971589

మౌనమేల

ఆటవెలది
ఊబిలోన జిక్కె ఉక్రేను నిండుగ
రష్య జేయు కీడు రంపమాయె
పోరు మేలు కాదు పొరుగు దేశములార
ఆట జూడ వలదు యాదు కొండి.

మానవత్వమంత మంట కయుచునుండ
మౌన మేల మీకు మనసు రాద
ప్రజలు చచ్చి పోగ బ్రతికించ లేరయా?
కరుణ లేదు మీకు కఠిన హృదయ!

పుతిను దేహమందు పూనకమేవచ్చె
ఊగి పోవు చుండె ఉర్విలోన
రక్కసులనుబోలి రణరంగమందున
ప్రజల బలియు కోరి పాకు చుండె

వింత చూడ వలదు చెంతకు చేరుడి
మనసు విప్పి చూడ మార్గముండు
జాగుజేయమీరు బాగుండునా నేత?
శాంతి గూర్చలేర చక్కగాను.

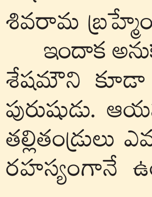

-జాధవ్ పుండలిక్ రావు పాటిల్
9441333315

మంచికాలం

(కథ)

ధర్మన్న అనే పేద రైతు ఉండేవాడు .వున్న కొద్దీ పొలంతో వ్యవసాయం చేసుకొని జీవనం సాగించేవాడు .ఆ రైతు అదృష్టమో దురదృష్టమో చెప్పలేము కానీ ఒకసారి పంటలు బాగా పండితే మరుసటి రెండు మూడు పంటలు అతివృష్టి అనావృష్టి వలన విపరీతమైన నష్టం కలగడంతో అప్పులు చేయవలసి వచ్చేది .మొత్తం మీది వారి జీవనం కష్టంతోనే ఉండసాగేది . భర్త పడుతున్న పడుతున్న కష్టం చూసి " పక్క ఊరిలో మంచి జోతిష్కుడున్నాడు, అతనికి చాలా మంచి పేరుంది . అతను చెప్పింది జరుగుతుందని అందరూ చెబుతున్నారు .మీరొకసారి అతని దగ్గరకు వెళ్లి మీ జాతకం చూపించండి మనకు ఇంకా ఎంతకాలం ఈ కష్టాలు ఉంటుందో తెలుపుతాడు. " అంది దేవిక

"దేవికా ,జరగబోయేది తెలుసుకోవడం వలన లాభం వుంది, నష్టం వుంది. మనకు బాధలు జీవితాంతం ఉంటుందంటే మరింత బాధతో జీవనం సాగించాలి .భవిష్యత్తులో మంచికాలం వస్తుందనే ఆశతో జీవిస్తాము .ఆ జ్యోతిస్కుడు జరగబోయేది చెబుతాడు .అంతేకాని మన జీవితంలో కష్టాలు లేకుండా ఉండటానికి దారి చూపడు. " అన్నాడు

దేవకీ ప్రతిరోజూ భర్తను జోతిష్కుడిని చూడమని బలవంతం చెయ్యడంతో ఒకరోజు జాతకం తీసుకొని వెళ్ళాడు . జ్యోతిష్కుడి కోసం చాలామంది రావడం చూసి అతను మంచి జోతిష్కుడి అన్న నమ్మకం ధర్మన్నకు కలిగింది. వరుసలో నిలబడి జ్యోతిష్కుడి దగ్గరకెళ్ళి తాను తీసుకొని వచ్చిన జాతకాన్ని ఇచ్చాడు .

జాతకం చూసిన ఆ జ్యోతిష్కుడు ఏవేవో లెక్కలు వేసిన తరువాత ఒక్కసారిగా ఉలిక్కి పడ్డాడు .కొన్ని క్షణాలు కళ్ళు మూసుకొని ఆలోచించాడు. కనులు తెరచి "నీవు జరగబోయేది తెలుకుకోవాలన్నకోరికతో ఇక్కడకు రాలేదు. ఎవరి బలవంతం మీదనో వచ్చావు కదూ " అన్నాడు

ధర్మన్న ఆశ్చర్యంతో అతనివైపు చూస్తూ ఔనన్నట్టుగా తలాడించాడు

" నీవిచ్చిన జాతకం నీది కాదు "

"జాతకాలమీద నమ్మకం వున్నా జరగబోయేది తెలుసుకొంటే తృప్తిగా జీవించలేము అన్న భావనతో ఇక్కడకు రావడానికి ఇష్టం చూపలేదు. నా భార్య బలవంతం మీద ఇక్కడకు రావలసివచ్చింది .నా జాతకం చూపించడం ఇష్టం లేక చనిపోయిన మా అన్నయ్య జాతకం తీసుకొనివచ్చాను." అన్నాడు ధర్మన్న

" జాతకంలో ఏముందని నీ భార్య అడిగితే..."అడిగాడు జ్యోతిష్కుడు

"త్వరలో మంచి కాలం ఉందని చెప్పారంటాను .మంచి కాలం వస్తుందనే నమ్మకంతోనే రైతు శ్రమిస్తూ ఉంటాడు " అన్నాడు ధర్మన్న

(అయిపోయింది)

-ఒట్ర ప్రకాష్ రావు
09787446026

పుస్తక సమీక్ష

జీవన పరమార్థాన్ని తెలిపే "శ్రీ శివరామ బ్రహ్మేంద్రస్వామి చరిత్ర'

మనిషి అనేక అనుమానాలకు, అనేకానేక ఆలోచనలకు ప్రతీక. ఇవి కూడా కేవలం శరీరానివే. ఆత్మకు సంబంధించినవి కావు. కొందరు డబ్బులు సంపాదించాలనే ఆసక్తితో ఉంటారు. కొందరు విషయ సేకరణపై ఆసక్తి చూపుతారు. మరికొందరు తమ ఆశయాలను కొత్తకొత్త విషయాలను కనుగొన డంలో లేదా గొప్ప గొప్ప వ్యక్తుల జీవితాలను, ఆశ్చర్యాలను పోగు చేసుకోవాలనుకునే తీరులో ఉంటారు. ఈ మూడవ అంశను కలిగిన వారిద్వారానే చరిత్ర నిర్మితమవుతుంది. రాబోయే తరాలకు మార్గదర్శకమైన విషయాలను అందిస్తూ వీరి జీవితాలు ఆదర్శవంతమవుతాయి. అదే కోవకు చెందిన వ్యక్తి కపిలవాయి లింగమూర్తి గారు. ఈ గ్రంథంలో భక్తికి, నమ్మకానికి, పునాదులు వేస్తూ నవ సమాజ నిర్మాణంలో సాహసమే చూపారని చెప్పాలి. ఎంత శక్తి, ఎంతటి అనురక్తి, ఎంతటి భక్తి, ఆసక్తి ? ఆశ్చర్యంగా అనిపించింది చదువుతుంటే.. ఆయా ప్రాంతాల్లో నివసించిన అనుభూతి కలిగింది. ఈ గ్రంథాన్ని సమీక్షించ గలిగేటంత శక్తి నాకు ఉందా అనిపించింది కూడా..

శేషమౌని, శివరామబ్రహ్మం ఇద్దరూ నాగవంశానికి చెందిన విశ్వకర్మలు. జన్మ రాహిత్యం, జన్మ జన్మల అనుబంధాల్ని ఖచ్చితంగా నమ్మే వీరు కనుక తొలిజన్మలో వీరు శేష వాసుకులు, శేషుడు భైరవ కోన అనే క్షేత్రంలో అవతరించాడు. కొన్ని కారణజన్ములు యుగానికి ఒక్కసారి జన్మిస్తారనేది నిజమైతే ఇదే నిజమేననిపిస్తుంది. మనకు తెలిసిన షిర్డీసాయినే తీసుకుందాం. అతని తల్లితండ్రులు లేరు. ఎవరో తెలియదు. ఎక్కడినుండి వచ్చాడో తెలియదు. జీవిత సత్యాల్ని నిత్యం ప్రజలకు తెలియబరుస్తూ గడచినంత కాలం ఒక విశేషంగా చెప్పబడింది. అలాగే ఇక్కడ శేషుడు తల్లితండ్రులెవరో పుట్టుపుర్వోత్తరాలు ఏమిటో తెలియవు. ఈ శేషమౌని తన

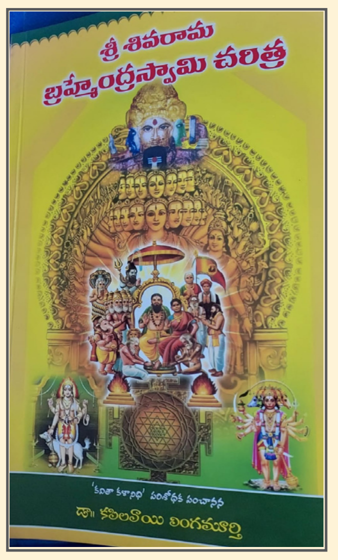

శిష్యుడిని భూలోకంలో రెండు జన్మలెత్తమని శపించాడనే విషయాన్ని రచయిత చెబుతారు. అందుకే అతడు రెండవ జన్మలో శివరామబ్రహ్మయై జన్మించాడని చెబుతారు.

ఏ జీవుడి జీవితమైనా ఆ సర్వేశ్వరుని లీలానుసారం సాగుతుందని మనకు తెలియనిది కాదు. ఆ విషయమే మరింత విపులంగా ఈ గ్రంథంలో తెలియజేయబడింది. శేషమౌని సంకల్పం ప్రకారమే శివరామబ్రహ్మేంద్రుని జీవితమంతా భూలోకంలో తన పాత్రను తాను పోషించి చివరిలో మళ్ళీ ఆతని సన్నిధిని చేరిందనేదే ఈ గ్రంథంలోని ఇతివృత్తం. శేషమౌని, శివరామబ్రహ్మం ఇద్దరూ గురుశిష్యులు. గురువును అనుసరించి శిష్యుడు, శిష్యుడిని అనుసరించి గురువు ప్రవర్తించాడు. ఇద్దరికీ ఇలాంటి సమాన భావాలు, దైవీకమైన సంబంధాలు కొనసాగుతున్నపుడు ముక్తికి మార్గం ఎలా కనిపిస్తుంది? ఒకరు సంసారాన్ని ఎలా తప్పించుకోవాలనేది ఇందులో తెలియబ రచబడింది. అందుకే ఒక విధంగా ఈ గ్రంథం ఇతివృత్తమంతా శేషమౌని లీల అనవచ్చు. ఆయనే లేకుంటే శివరామ బ్రహ్మేంద్రుడే ఉండడు కదా?

ఇందాక అనుకున్నట్లే షిర్డీసాయి లాగానే శేషమౌని కూడా ఒక యోగి. ఒక సిద్ధ పురుషుడు. ఆయన జననం ఎక్కడో, వారి తల్లితండ్రులు ఎవరో తెలియదు. ఇవంతా రహస్యంగానే ఉండిపోయింది. నిజంగా అతనికి తల్లితండ్రులు ఉన్నారో లేరో.. లేక స్వయంభువుగా భైరవ కోనలో అవతరించారో ఇప్పటివరకు తెలియదు

"ద్వా సుపర్ణా సయుజా సఖాయా సమానం వృక్షం పరిషస్వజాతే
తయోరస్య: పిప్పలం స్వాద్వత్తి అనశ్నన్ అన్నో అభిచాకశీతి"

అనే ముండకోపనిషత్తులో తెలుపబడిందనేది రచయితే తెలిపారు... కానీ..

ఎవరు ఏ రూపంలో ఉన్నా చేసిన ఖర్మలను అనుసరించడానికే.. అది పక్షయినా, జంతువైనా.. మనిషైనా.. దేని స్వరూపం దానిదే..దేని ప్రారబ్ధం దానిదే.. కొందరు కనిపించిన ప్రతీదీ అందుకోవాలని ప్రయత్నిస్తారు. కొందరు తమకు ఏది అవసరమో దానికోసమే పరుగులు తీస్తారు. ఆహారం కనిపిస్తే పక్షి అయినా, జంతువైనా పరుగులు తీస్తుంది. కానీ మనిషి మాత్రం కనిపించిన ప్రతి దాని కోసం, అవసరమైనా, లేకున్నా పరుగులు తీస్తూ తీస్తూ ఉన్న జీవితాన్ని కాస్త అశాంతి మయం చేసుకుంటాడు అనే విషయం చెప్పాలని, మనుషుల్లో పరివర్తన తేవాలని అప్పుడప్పుడూ, అక్కడక్కడా ఏదో రూపంలో మనకు మహానుభావులు కొందరు కనిపిస్తూనే ఉన్నారు. కానీ ఏం ప్రయోజనం? కనిపించి, వినిపించినంత సేపూ సరే.. ఆ తర్వాత అదే జీవితం అదే పరుగు..

జీవిత సారాంశాన్ని, జీవితం లోని అంతరార్థాన్ని మనకు తెలియజేయాలనే సంకల్పంతో కపిలవాయి చేసిన ఈ ప్రయత్నం నిజంగా లోకహితం. వారికి నమస్కరిస్తున్నాను.

-ప్రతులకు:
కపిలవాయి అశోక్ బాబు
ఫోన్: 87907 27772

-శైలజామిత్ర
9290900879

సమాజంలో ఆమె

సృష్టిలో సమమంటూ
సగమంటూ నీవంటూ
హక్కంటూ నీదంటూ చాటిందిలే
ఆచరణకెప్పుడది నోచిందిలే

నెట్టి పక్కకు పెట్టి మూటలా నిను కట్టి
మట్టిలో కలిపేందుకు చూసినా
తట్టుకుని నీవు పుట్టినా
అడుగడుగునా ఆంక్షల సంకెళ్లు వేసిందిలే
గడపనే సరిహద్దుగా నీకు పెట్టిందిలే

వద్దనుకున్నవన్నీ తొలగించిందిలే
తాననుకున్న శిల్పంలా నిన్ను మలిచిందిలే

రెక్కలకు బలమొచ్చి
తానేమిటో చెప్పి
గాలిపటమై ఆమె సాగినపుడే
దారాన్ని చేతిలోకి పట్టిందిలే

దిశానిర్దేశము తనకే తెలుసని చెప్పిందిలే

రానివిద్యే లేని రాణివే నీవంటూ
బాధ్యతల బరువులు పెంచిందిలే
ఇంటా బయటా పరుగు పెట్టించిందిలే

ఆచారమంటూ అరాచకాలే చేసి
అణగద్రొక్కెందుకే నిన్ను చూసిందిలే
సతిగా నిన్ను కాల్చిందిలే

పందెమే కాసి విందుగా పసందుగా చూసి
అందాన్ని అంధకారంలో నెట్టిందిలే
అందమే శాపమంటూ
శాస్త్రాలు వల్లించిందిలే

మనసు తెలియాలంటూ వగచిందిలే
గుచ్చి గుచ్చి నిన్నందుకే చూసిందిలే
ప్రేమను కూడా బెదిరించి అడిగిందిలే
కాదంటే ప్రాణాన్ని తీసిందిలే

అన్ని హంగులున్న
పంచదార చిలకవే నీవంటూ
చిలుక పలుకులెన్నో చెప్పిందిలే
బోయవాడిలా నిన్ను గాయపరిచిందిలే

స్వేచ్ఛ ఉందంటూ మురిపించిందిలే
ఒంటరి అడుగులనే కాల రాచిందిలే

నిన్ను నిన్నుగా నీకెప్పుడూ చూపిందిలే
అద్దమే తానై నిలిచిందిలే
అయితేనేం
కంటకాలెప్పుడు తన్నంటుకోవంటూ
ముళ్లున్న గులాబీలా ఆమె నిలిచిందిలే
ముందుకే అడుగేసి గెలిచిందిలే
చెక్కు చెదరని అస్తిత్వము నిలిపిందిలే
ఇలపై ఎనలేని కనలేని
అమ్మై అపరంజి బొమ్మై
ఇలను ఏలే మహిళ అయి
ఆకాశమే హద్దంటూ ఎగిసిందిలే
తారలకు సవాలుగా నిలిచిందిలే

-మంజుల సూర్య,
9704022244

మనసుగదిలో

అక్కడ రాసిరాసి అలసిన కవికలం
సేదదీరుతోంది
అక్షరదాహం తీర్చలేని సిరా
ఇంకిపోతోంది
లోతుగుండెల్లో దాగిన
అనితర వనితాభావాలను
అందుకోలేక......

అక్కడ చెక్కిచెక్కి నలిగిన కవనఉలి
ఉలిక్కిపడుతోంది
పూర్ణత్వం లేని అక్షర శిల్పం

ఊగిసలాడుతోంది
మగువ మనసుగదిలో
నిబిడీకృతమైన గాథ
భావతరంగాలను
ఒడిసి పట్టుకోలేక.....

అక్కడ తిరిగితిరిగి పుటలన్నీ
నీరసించి
పుస్తకంలో దాగున్నాయి
మోయలేని అనుభవాల బరువులన్నీ
మూలకు చేరాయి
నారీమణుల హృదయకవాటాల
అవతలివైపునున్న
అంతరంగాలు కానలేక....

అక్కడ విధాత కూడా బెంటిఎదను
స్పృశించలేక విరామం
తీసుకున్నాడు
వర్ణనాతీతమైన నవరసమాధురీమహిమగల
మగువ మనసును వర్ణించలేక......

మగువసొగసును నిర్మింపతరమా??
మగువమనసును వర్ణింపతరమా??

-మీసాల
చినగౌరినాయుడు
9492848564

మధురానుభూతుల పొట్లం

అవని అంతటి ఓర్పుతో
జవసత్వాలను కూర్పు జేసి
భవ బంధాలను అల్లుతూ
నవోదయం చూపుతున్న
నవలోక దీప్తులు మహిళా మణులు

ఇంటి పనులలోనూ
వంటింటి షడ్రుచుల్లోనూ
ఒంట్లోని అనారోగ్యం సైతం
పటాపంచలు చేస్తున్న
పీఠాధికారిణులు మహిళా మణులు

బాధ పోగొట్టే బంధమై
బాధ్యత బండిని మోస్తూ
అసాధ్యమనేదుండదనీ
అసాధారణ వాక్ చాతుర్యంతో
సుసాధ్యత సూపిస్తారు అమ్మలు

తలలో నాలుకలా
అందె వేసిన చేయిలా
ఆదుకునే చెట్టులా
వేదన దిగమింగి
వేడుక తానయ్యా
మడమ తిప్పని సాధ్వులై
మధురానుభూతుల పొట్లాలే

మహిళా మణులూ...
మహిమాన్వితులూను...

-కొక్కె రాములు
9985341992

జయ..జయహో... మహిళ!

అత్తింటి వారిని
అక్కున చేర్చుకుంటూ
ఆడపడుచుల మర్యాదకు
లోటులేకుండా చూసుకుంటుంది !

అత్యున్నత పదవుల్లో
ఉన్నతంగా రాణిస్తూ
ప్రజల కష్టాలలో
పాలుపంచుకుంటుంది !

సంస్కృతిని పెంచుతూ
సంప్రదాయాన్ని పంచుతూ
సమాజానికి తోడ్పడుతూ
ఆచారాల్ని పాటిస్తుంది !

అందరి అభిరుచుల్ని
ఆప్యాయంగా గౌరవిస్తూ
కుటుంబాల మదిని
ప్రేమతో దోచేస్తుంది !

ఆప్యాయత కొరకై
ఎదురు చూస్తూ
ఆత్మాభిమానం కొరకై
అసువులు బాస్తుంది !

భయం గుప్పిట్లో
బంధీ అవుతూ
భవిత చీకట్లో
వెలుగులు నింపుతుంది !

ఏమీ ఆశించకుండా
అన్నీ సమకూరుస్తూ
తనకేమీ లేకున్నా
ఊరుకుంటుంది !

ఆయుధం లేకుండా
బ్రతుకుపోరు సాగిస్తూ
మడమ తిప్పకుండా
నిత్యం పోరాడుతుంది !

కల్లాకపటం ఎరుగని
జీవనాన్ని సాగిస్తూ
కలిసి ఉండాలని
కోరుకునే ఆత్మీయురాలు !

అనుబంధం విలువల్ని
పెంచి పోషిస్తూ
అనురాగపు తీరాల్ని
ముద్దాడుతుంది !

రాజ్యాంగ పాలనను
చక్కదిద్దుతూ
అధికార పీఠాన్ని
అందిపుచ్చుకుంటుంది !

బడుగుల జీవితాలను
బాగా నడిపిస్తూ
అణగారిన బిడ్డలను
అమ్మగా పోషిస్తుంది !

తాను అలసిపోయినా
అవసరాలను తీరుస్తూ
ఆరోగ్యం బాలేపోయినా
అన్నీ చేసి పెడుతుంది !

తన కడుపు మార్చుకుని
మన ఆకలి తీరుస్తూ
కుటుంబ ఉన్నది కొరకై
అహర్నిశలు కృషి చేస్తుంది !

వ్యక్తిత్వాన్ని కోల్పోతే
యుక్తి తో ఆలోచిస్తూ
వ్యక్తిత్వాన్ని మంటగలిపితే
శక్తిగా నిలుస్తుంది !

సంసార సాగరానికి
చుక్కాని నావవుతూ
బతుకు బండికి
చక్కని తోవవుతుంది !

వాడుకొని వదిలేస్తే
తాట తీస్తూ
వేడుకొని ప్రార్థిస్తే
వరాలు ఇస్తుంది !

ప్రాధేయ పడితే
పాపుల్ని క్షమిస్తూ
పగ బడితే
పాతాళానికి తొక్కేస్తుంది !

హక్కుల కొరకై
నిత్యం పోరాడుతూ
సమాన స్థాయికై
కృషి సల్పుతుంది !

మూఢాచారాల నిర్మూలనకై
ముందుకు నడుస్తూ
చైతన్యాన్ని కలిగించడానికై
పిడికిలెత్తి సాగుతుంది !

కుర్రకారు వేధింపులకు
ఎదురొడ్డి పోరాడుతూ
యువతీ యువకులకు
ఐకాన్గా నిలుస్తుంది !

సామాజిక న్యాయాన్ని
బహిరంగంగా చర్చిస్తూ
లింగ సమానత్వం కొరకు
ఇంటి నుంచే ఎదిరిస్తుంది !

గాయం చేసినా
సాయం చేస్తూ
దాడి చేసినా
దయ చూపుతుంది !

ప్రసవవేదన ఎంతున్నా
తట్టుకొని నిలుస్తుంది
మరణించే అవకాశమున్నా
మరొకరికి జన్మనిస్తుంది !

- సునీత బండారు
9440671530

ఓ మగువా నీ తెగువకు సాటే లేదులే

ఓ మగువా నీ తెగువకు సాటే లేదులే
ఓ మగువా నీ త్యాగానికి పోటే లేదులే
నీ తెగువా వెల కట్టలేనిది
నీ త్యాగం దేనితో పోల్చలేనిది
ఐనా ఈ సమాజం నిన్ను చిన్నచూపు చూస్తున్నది "ఓ మగువా"

అమ్మవయ్యి లాలిస్తావు ఆలివయ్యి ఆరాధిస్తవ్
చెల్లివయ్యి ప్రేమిస్తావు అక్కవయ్యి అండగుంటవు
వరుసల పేర్లు ఏమైనా సర్వనామము నీవేలే
బంధుత్వం బంధిఖానలో నిత్యం నీవు బంధివిలే "ఓ మగువా"

నింగి నీరు నేల మీద సాటి వారితో పోటి పడ్డా
ఎండా వాన చలిలోనైనా తోటి వారితో దీటుగ వున్నా
నైపుణ్యం ఎంతోవున్న గుర్తించదు ఈ లోకం నిన్ను
సమాన పనికి సమాన జీతం వర్తించదు ఈ పోకడ ఏందో "ఓ మగువా"

విశ్వమంతటా విహరిస్తావు అవని అంతటా అల్లుకపోతవ్
సరిహద్దులు చెరిపివేసినా హద్దుల గెట్లను దున్నివేసినా
ఆంక్షల సంకెళ్ళతో నీ చేతులను కట్టి వేస్తరు
అణిచివేత కోరలతో నీ తనువును చుట్టి వేస్తరు "ఓ మగువా"

సమరాల్లో సగం నీవు విజయాల్లో సగం నీవు
పాలనలో నీ పాత్రను నామ మాత్రం చేశారు
స్వతంత్ర్య భారత దేశంలోన సమానత్వమే లేదాయే
డెబ్బైఐదు ఏండ్లు దాటిన నీ వాటా నీకు రాదాయో "ఓ మగువా"

ఓ మగువా తగునా మీ పైనా ఇంత వివక్షా
మాటల్లోనా వల్లిస్తారు మహిళా అన్నింట సగం అని
చేతల్లోనా చూపించరు అందరు సమానమంటూ
ఓ మహిళా మేలుకో ఈ కుట్రను నీవు తెలుసుకో "ఓ మగువా"

-ఉప్పెన
8106073661

వాడిన పూలు

అక్కడ సమానత్వపు సిద్ధాంతాల మీద
మైకులు హోరెత్తి పోతున్నాయి
సమాన జనాభా కలిగియున్న సమాజంలో
అసమానపు ఆదరణతో అణచి వేశారని
వేదిక దద్దరిల్లేలా ఉపన్యాసాలు దంచుతున్నారు
మహిళాలోకానికి సమన్యాయం కోసం
రాజకీయ మగ గొంతుకలు రచ్చ చేస్తున్నాయి
మగువలకు సముచితస్థానాన్ని కలిగించేటంత వరకు
మాయని రెప్పలతో ఉద్యమిస్తామని ప్రతిన చేసి
కేకులతో, బొకేలతో, అవార్డులతో, రివార్డులతో
మహిళా దినోత్సవానికి మెరుగులు దిద్దారు
విరామంలేని చప్పట్లతో ఉత్సవసభ ముగిసింది
అబద్ధాల హోరుకు తట్టుకోలేక అర్కుడు అస్తమించాడు
కాన్వాయ్ హోరులు అతిథిగృహాన్ని ఆక్రమించాయి
చీకటి తెరమాటున గ్లాసుల గలగలలు
మత్తు తలకెక్కిన మదపు మగతనం
రాతిరి సుఖంకోసం అధికార హుకుం జారీ చేసింది
ఆకలి చంపుకోలేని ఆడతనం బలికి నిలిచింది
చిట్లిన గాజుల సాక్షిగా సమన్యాయం చెరచబడింది
పగటి వాగ్దానాలు గాలిలో కలిసి కలుషితమయ్యాయి
మలినపడ్డ జీవితం పచ్చనోట్లను చూసి నవ్వుకుంది
వేదిక మీది పూలదండలు దిగులుతో వాడిపోయాయి

-శింగరాజు శ్రీనివాసరావు
9052048706

ఓ మహిళ... కాదు నువ్వు అబల...!

విశ్వమంతా ఓ నాటకరంగమయితే...
భగవంతుని సృష్టిలో స్త్రీ అద్భుత పాత్ర!
అల నాటి నుండి నేటి కాలం వరకు
స్త్రీ గొప్పతనం ఎప్పటికప్పుడే అవశ్యం .

పురాణ కాలమునందు గల స్త్రీ మణులు
సతీ అనసూయయును సతీ సావిత్రి
సతీ సక్కుబాయియును సతీ సుమతి
ఎంతటి పుణ్యాత్ములో తెలిసిందే కదా!

అలనాటి రామాయణము నందు సీతైనా
ఆనాటి భారతం నందు గల ద్రౌపది యైనా
ఈనాటి ఎందరో అమాయక మగువలైనా
ఆనాటి నుండి నేటి వరకును అణచివేతే!

అలాంటి స్త్రీ రత్నముల వారసులయినా
నేటి కాలమందు అబలలుగా ఉన్న స్త్రీలు
వారి బలం వారి చెప్పుచేతుల్లోనే ఉంది
ఉపయోగిస్తే పురుష ప్రపంచం
వణికిపోతోంది.

కుటుంబం చక్కని మార్గమున ఉండాలన్నా
సమాజం ఉన్నత స్థితిలోనికి వెళ్లాలన్నా
విశ్వమంతా తేజోమయం కావాలన్నా
స్త్రీ లందరికీ సాధికారిత ఉండాల్సిందే...!

-జామి సత్యనారాయణ

మహిళా మణీ

ఆమె ఆదివాసీలకు అమ్మ
ఆమె పరిచయమే అక్కరలేని అమ్మ
అతి సామాన్యమైన జీవితం
అసామాన్యమైన వ్యక్తిత్వం.

వందేమాతరమే అన్న
వంగభూతలమే మిన్న
అనే మాట కు అక్షరరూపం
వంగ భూమాత సిగలో
విరిసిన శ్వేత గులాబి
ఈ మహాశ్వేత.

పొసగని వివాహబంధాన్ని దాటి
ఇమడలేక ,ముక్కలైన మనసును దాటి
తనకంటూ స్థలం లేని అనుబంధాన్ని దాటి
ధైర్యం గా బైటకు నడిచి
తానేంటో ప్రపంచానికి
నిరూపించిన వీరవనిత
ఈ మహాశ్వేత

ఆదివాసీల హక్కులకోసం
కార్మిక సోదరుల హక్కులకోసం
గళమెత్తిన కమ్యూనిస్టు
అణగారిన ఆడవాళ్ళను సమర్థించిన
హ్యూమనిస్ట్
మన మహాశ్వేత.

ఆమె బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలి
హృదయమున్న ధీశాలి
అణగారిన వర్గాలకు అండ
ఆమె అపూర్వ రచనలు
ఆమె వ్యక్తిత్వానికి పెట్టనికోటలు,

ఆమెకు ఎన్నో అవార్డులు
ఆమెకు ఎన్నో రివార్డులు
నిరాడంబరమైన జీవితం
సమాజానికో సందేశం

మనసు విరిగినా
విరాగిగా మారినా
పరులకోసం జీవించు
పరులకోసమే మరణించు
అందులోనే ఉంది అర్థం
జీవిత పరమార్థం

-అరుణ డేనియల్
9000606889

కరోనా కథలు

ఆకలి

(కథ)

"మీ నాన్న సీరియస్" అన్న ఫోన్ మా ఊరి నుండి రాగానే సిటీలో నేను, ఉన్న ఫలంగా వేకువ జామున్నే మా ఊరు సిరిన్‌పల్లికి బయలుదేరా. కార్లో పెట్రోల్ వేసుకుందామని 2,3 పెట్రోల్ బంకులు వెతిక అన్ని బంకులూ లాక్‌డౌన్ మూలంగా మూసేసి ఉన్నాయి. కార్లో కొంత ఇంధనం ఉంది. అయినా ఇక్కడి నుండి 200 కి.మీ. దూరమే కదా వచ్చేటపుడు ఎక్కడైనా ఇంధనం వేసుకోవచ్చని అనుకుంటూ దాదాపు వంద కి.మీ.ల దూరం వరకు వచ్చేశా. "నాన్న ఆల్ ఆఫ్ సడెన్‌గా ఇలా సిక్కయ్యాడేంటి?" అని ఆలోచిస్తూనే ముందుకు వెళ్తున్న, అపుడు కారు దాదాపు 40-50 కి.మీ. స్పీడ్లో ఉండి ఉంటుంది. అంతలోనే కారు వన్‌సైడ్ లాకెళ్తోంది. ఇది గమనించి రోడ్ పక్కన ఆపేసి చూస్తే వెనుక లెఫ్ట్‌సైడ్ టైర్ పంక్చర్ అయ్యింది. కార్లోనున్న ఏసీ నుండి బయటి కొచ్చినందుకేమో కమ్మరి కొలిమిలో పడ్డంత ఫీలింగ్ బయట విపరీతమైన వేడి.

ఏం చేయాలో ఓరెండు నిమిషాలు ఆలోచించి, డిక్కీలో ఉన్న టూల్స్ తీసి ముందుగా జాక్‌తో కారు చక్రాన్ని పైకి లేపి టైరును విప్పా, ఇది చేసే సరికి నాతల ప్రాణం తోకకొచ్చింది, ఎండ వేడికి ఉక్కపోతతో చెమటపోసి ఒళ్లంతా తడిసిపోతోంది. విపరీతంగా దాహమేస్తే కార్లోనున్న బాటిల్ తీసి ఆ నీల్లన్నీ తాగేశా. ఎండధాటికి తట్టుకోలేక కార్లోకి వచ్చి ఏసీ వేసుకుని కూర్చున్న, ఓ అయిదు నిమిషాల తర్వాత గుర్తుకొచ్చింది ఉన్న ఆ కాస్త ఇంధనం అయిపోతే. వెంటనే ఏసీ ఆఫ్ చేసి బయటికొచ్చి అటూ ఇటూ చూసా, అదే రోడ్డున ఓ ఫర్లాంగు దూరంలో ఓ పెద్ద మర్రిచెట్టు కనబడింది. వెనకా ముందూ ఆలోచించకుండా వేగంగా ఆ చెట్టు నీడకు చేరా, నాకన్నా ముందే పదుల సంఖ్యలో జనం వచ్చి దాని నీడన సేద తీర్చుకుంటున్నారు.

వారందరూ తమ పిల్లా పాపలతో బాటు ముల్లె మూటలతో ఉన్నారు. పక్కకెళ్ళి కూర్చున్నాను. వారి మాటలని బట్టి వీరంతా లాక్‌డౌన్ కారణంగా సిటీ నుండి తమ ఊర్లలోకి వెళ్లిపోతున్న వలస కూలీలున్నట్టున్నారని బోధపడింది. అందులో వయో వృద్ధులు, గర్భిణీలు, బాలింతలు, పసిపిల్లలు ఇలా అనేక రకాల వాలున్నారు. కొందరు ఒంట్లో బాగాలేక మూల్గుతూ ముక్కుతున్నవారు కూడా ఉన్నారు. కొందరు నడుం వాల్చుకుంటున్నారు. మరికొందరు పసిపిల్లలకు పాలు పడ్తున్న తల్లులు, ఇలా దేశంలో దారిద్ర్యరేఖకు దిగువన ఉన్న వారంతా ఇక్కడే ఉన్నట్లుగా అనిపిస్తోంది.

"గిదెందిరా అన్న గీ కరోనా ఏందీ.. గీ తిప్పలేందీ.." అని ఒకతను గొణుక్కుంటుంటే

మరో అతను "గాడెవరో పరాయి దేశపోడు చేసిన కథకు మనకు తిప్పలొచ్చే.." అని మరొకతను అంటుంటే

"అవునే సాయన్నా! గదేదో ఆవులావులు కొట్టాడితే లేగల కాళ్ళు ఇరిగిపోయినట్లుగా పెద్ద దేశాల లొల్లి మన సావుకొచ్చే.." అని ఓ వృద్ధుడు.

'మనమేం తక్కువనా? ఉన్న ఊర్లనే ఉండక పట్నంలో బంగారం గడ్డుందని, ఉన్నోల్లం లేనోల్లమంతా పడి చస్తిమి.." అని మరో ముసలమ్మ.

"అవు బయ్యా! ఉండనికి, పండనికి జాగ లేకున్నా.." ఓ యువకుడు..

"అరే బాయ్ మన పల్లెల్నే బతకు దోవ ఉంటే మన మేమిటికి సావనికి పోతామా పట్నంకు?" మరో యువకుడు

"అంతే కాదన్నా! బాగ డబ్బుతో బలిసినోళ్ళు అడ్డమైన తిండి అదే గాడిదలు, గుర్రాలు, ఎడ్లు, బర్లు, కుక్కలు, నక్కలు, ఎలుకలు, పిల్లులు, పంది కొక్కులు, తేళ్ళు, పాములు, నత్తలు గిట్ల కనబడ్డ పశువులు, పక్షులు, పురుగులు అన్నీ తిని గీ రోగం తెచ్చిండటరా బాయ్.." అని మరో నడివయస్సాయన,

"గందుకే గినుంటి కొత్త కొత్త మాయ రోగాలు రావట్టే.." అని ఓ ఆవిడ

ఇలా ఒక్కొక్కరు ఒక్కో విధంగా తముకున్న పరిజ్ఞానాన్ని బట్టి తోచిన విధంగా మాట్లాడుకుంటున్నారు.

"ఏది ఏమైనా వాళ్ళు తినేదేమీ పంచ భక్ష్య పరమాన్నమేమీ కాదు. అది పప్పన్నమే కావచ్చు. కారం రొట్టే కావచ్చు కాని, అవిప్పుడు షడ్రుచుల కన్నా మిన్నఅనిపిస్తున్నాయి నాకు"

వారి మాటలు వింటూ కూచున్నాను. అప్పుడు బహుశా మధ్యాహ్నం రెండు మూడు గంటలైయ్యుంటుంది. వాళ్ళ మూటల్లో ఉన్న అన్నం పొట్లాలు తీసుకొని తినడానికి ఉపక్రమించారు. బహుశ వారు వచ్చిన తోవలో కొందరు మానవతావాదులు ఆహార పొట్లాలు పంచినట్టున్నారు.

వారు ఆహారం పొట్లాలు తీయగానే, అంత వరకు ఎక్కడో మూలన దాగి ఉన్న నాలోని ఆకలి అనే రాక్షసి అహాకారాలు చేస్తూ లోనుండి బయట కొచ్చేస్తున్నది. దేన్నైనా ఆపవచ్చునేమో కానీ ఆకలి అనే రాక్షసిని ఆపడం కష్టతరమే.. ఈ ఆకలే గనక లేకుంటే ప్రతి వాడూ శాంతి కాముకుడే అయ్యేవాడేమో. ఈ ఆకలే కదా! తగువులు, హింసలు, మోసాలు, దురాశలాంటి దుర్గుణాలు మనిషిలో కలగటానికి దోహదం చేస్తున్నది. ఆకలితో అలమటించే వారెవరైనా సరే తన ఆకలి తీర్చుకొనడానికి ఎంతకైనా తెగబడుతారు.

చూడు బాబూ! మీరెంత ధనవంతులైనా ఇదిగో ఈ రోడ్డు మీద ఈ చెట్టు నీడకొచ్చారు. ఇప్పుడు అందరం ఒక్కటే అయిపోయాం కదా!

మొదట ధీనంగా ప్రారంభించి అది సఫలం కాకపోతే క్రూర జంతువులా తెగించి హత్య చేసైనా తన ఆకలి తీర్చేసుకుంటాడు మనిషి. కామానికయినా, క్రోదానికైనా మూలం ఆకలే కదా..! అందుకే మానవుడు దానవుడై పోతున్నాడు.

ఏది ఏమైనా వాళ్ళు తినేదేమీ పంచ భక్ష్య పరమాన్నమేమీ కాదు. అది పప్పన్నమే కావచ్చు. కారం రొట్టే కావచ్చు కాని, అవిప్పుడు షడ్రుచుల కన్నా మిన్నఅనిపిస్తున్నాయి నాకు. అందుకేనేమో ఆకలి రుచెరుగదూ నిద్ర సుఖమెరుగదూ అన్నారు పెద్దలు. ఎంత చూడవద్దనుకున్నా వారు తింటున్నపొట్లాల వైపే వెళ్తోంది నా చూపు. వారు తినే తిండి సువాసనలు నా ముక్కుపుటాలను తాకి నన్ను తబ్బిబ్బు చేస్తున్నాయి.

అందరూ భోజనం చేయడం ప్రారంభించారు. అందులో ఏ ఒక్కరు కూడా "సర్ మీరు తింటారా?" అని కనీస మర్యాదకు అడిగిన పాపాన పోలేదు. మనిషికి ఎంత స్వార్థం. అయినా నా డ్రెస్ వాలకం నా టిప్‌టాప్ చూసి అడగలేదేమో! ఇలా పలు ప్రశ్నలకు జవాబులు నేనే చెప్పుకుంటున్నాను. ఒకవైపు నా ప్రమేయం లేకుండానే నా నోట్లో లాలాజలం నోటినిండా ఊరుతూనే ఉంది. ఆ నీటిని అలా మింగుతూనే ఉన్నాను. అయినా నా పిచ్చి గానీ లాలాజలం మింగితే కడుపు నిండుతుందా..! ఇలా పలు రకాలు నీళ్లు మూసుకొని ఆలోచిస్తూనే ఉన్న...

అలా ఆలోచిస్తున్న నా దగ్గరికి ఓ బక్కచిక్కి ఉన్న వృద్ధుడు వస్తు "అయ్యా! ఇదిగో రెండు ముద్దలు మీరు కూడా.." అంటూ అన్నం పాకెట్‌తో ఇవ్వడానికి సవినయంగా నా ముందుకు వచ్చి నిలబడ్డాడు.

అతని మాటతో చాల మంచి పనే అనుకుంటూ కళ్ళు తెరిచి చూశా పైకేమో బిడియంగా ఉంది కానీ, మనసులో మాత్రం ఏమాత్రం జాగు చేయక తీసేసుకో అని తొందర పెడుతోంది నా మనసు. నా అనుమానాన్ని పసిగట్టిన వాడిలా "బాబూ! నేను తినేది ఒక్కపుటే పొద్దునే తిన్నా, వస్తుంటే తోవలో ఇచ్చారు. ఎవరికైనా పని కొస్తుందని తెచ్చా, తీసుకొండి" అంటున్నాడు.

అతన్నోక సారి పరీక్షగా గమనించ అవును అతనే గత నెల రోజుల కిందే రవీంద్ర భారతి చౌరస్తాలో సిగ్నల్ దగ్గర రెడ్‌లైట్ పడగానే నా కారు నాపాను. ఆ మరుక్షణమే పరిగెత్తుకొచ్చి బండి అద్దాలు తెడిచి డబ్బు కోసం చేయి చాపాడు. అది గమనించి విసుగుతో కారు విండో తెరిచి "ఇదో రకం బెగ్గింగా, బుద్ధి లేదూ! ఏదైనా పని చేసుకుని బతుకొచ్చు కదా. పొద్దంతా అడుక్కొని సాయంత్రం కాగానే పూటుగా తాగుతారు వెధవలు.." ఇలా చీవాట్లు పెట్టి డబ్బులు ఇవ్వకుండానే వెళ్లిపోయా. ఆ దృశ్యం గుర్తొచ్చి అవాక్కై! ఆలోచిస్తూనే ఉన్న.

'అంతలోనే బాబూ! మీకు గుర్తుందో లేదో కాని నాకు మాత్రం గుర్తుంది. దినమంతా అడుక్కొని రాత్రికి తాగుతారని, మీరు ఆ రోజు నాతో అన్నారు. అది నాకు బాగా గుర్తుంది బాబూ! అది వాస్తవమే అలా కొందరున్నది నిజమే, కాని నేనలా కాదు.అదిగో అది నాయవ్వ దాని కోసం బక్క చిక్కి ఉన్నోన్ని నాకు పని చాతగాక చెయ్యి చాపి బతుకు తిన్నానే తప్పా. అయినా ఎవరికి యే అవసరాలు ఎలా వస్తాయో ఎవరికెరుక బాబూ! మనం మనుషులం, ఇవాళ ఈ రోగం పురుగొచ్చి ఉన్నోన్ని లేనోన్ని అందర్నీ ఒక్కటి చేసింది. చూడు బాబూ! మీరెంత ధనవంతులైనా ఇదిగో ఈ రోడ్డు మీద ఈ చెట్టు నీడకొచ్చారు. ఇప్పుడు అందరం ఒక్కటే అయిపోయాం కదా! నేను ఎగసం ఉన్నోన్నిపంటలు పండక అప్పులు తీర్చలేక ఇదిగో ఇలా రోడ్ల మీద.." అతనింక ఏవో చెప్పుకుపోతున్నాడు. అతను చెప్పే ప్రతి మాటా నన్ను చెర్నా కోలతో కొట్టినట్టుగా ఫీలవుతూనే ఉన్నాను. అయినా నిసిగ్గుగా అతను తెచ్చిచ్చిన అన్నం పొట్లం విప్పి తింటూనే ఉన్నాను.

-దారం గంగాధర్
సెల్:9848384777

నేనెవరినా?

నేనెవరినా?
అనంతఖాతంలోకి నువ్వు వెదజల్లిన
కోట్ల కొలది విత్తనాలలో?
తాలును ప్రక్కకు తప్పించి,
నాణ్యమైన గింజకు
ప్రాణం పోసిన పుణ్య క్షేత్రాన్ని.

నేనెవరినా?
నీలోని అరిషడ్వర్గాలకు
ఆనకట్టలు వేసిన చెలియలికట్టను.

నేనెవరినా?
నీలోని మద,మాత్సర్యాలను,
శాంత పరిచే స్వల్ప విరామాన్ని,
కొన్ని నిమిషాల సుఖాన్ని.

నేనెవరినా?
అప్పుడప్పుడూ నీ కోప తాపాలకు గురైన గాయాన్ని.
అప్పుడప్పుడూ నీ చీకు చింతలకు సరైన లేపనాన్ని.

నేనెవరినా?
నువ్వు మహామాయా సాగరంలో దారీతెన్నులేక
ఈత కొడుతుంటే?
నీలో దశావతారాలను చెక్కిన విశ్వ కర్మను.

నేనెవరినా?
నువ్వు పంచ భక్ష్య పరమాన్నాలను
తినలేనని వగచిన నాడు,
క్షీరసాగరాన్ని కుదించి
అమృతభాండ ద్వయంతో అందించిన
నీ పూర్వ రూపాన్ని.

నేనెవరినా?
నువ్వు స్వప్న వీధుల్లో తిరుగుతూ ఉలికిపడ్డప్పుడు,
నీ మెడలో తలదాచుకున్న రక్షారేకును.

నేనెవరినా?
అమాయకపు నువ్వు మల,
మూత్రాలతో సయ్యాటలాడుతున్నప్పుడు
అశుద్ధాన్ని అమలం చేసిన నిర్మల గంగా ప్రవాహాన్ని.

నేనెవరినా?
నీకు లోకాన్ని పరిచయం చేసిన
మొట్ట మొదటి పాఠశాలను.
తొట్టతొలి ఒజ్జను.

నేనెవరినా?
నవరసాలనూ,నీకు ఉగ్గుపాలతో రంగరించి పోసిన
దొండాకు పసరును.

నేనెవరినా?
నువ్వు రోగాల రొచ్చులో మునిగి,
మూసిన కన్ను తెరువక కలవరించినప్పుడు,
కనురెప్ప మూయక నీకు తోడున్న మత్స్యావతారాన్ని.

నేనెవరినా?
నీ సంతోష,విలాసాలకు చేయూతగా
అక్కరకు వచ్చిన పోపుల పెట్టెను.

నేనెవరినా?
బాల్య చాపల్యంతో నువ్వు చేసిన వెకిల చేష్టలను ,
వెనకేసుకొచ్చిన ఏడు గజాల చీరె చివరంచు కొంగును.

నేనెవరినా?
నీ పిల్లలకూ, వాళ్ళ పిల్లలకూ ఆనందాన్ని పంచే
కాలు విరిగిన కుర్చీని.
జుట్టు నెరసిన పుస్తకాన్ని.

నేనెవరినా?
జీవితకాలం మనం రక్తబంధమే కాదు,
ప్రేమ పాశంతో కలిసి ఉందామని,
నీ చేతికి కట్టబడ్డ తృణ కంకణాన్ని,
రక్షా బంధనాన్ని,శాంతను, సుభద్రను,కృష్ణను.

నేనెవరినా?
నీ జీవితాశయాల సాధనకై విరిగిపోయిన పలకను,
అరిగిపోయిన బలపాన్ని,ధనంగా మారిన వేడి నెత్తురును.

నేనెవరినా?
అనేకమంది నువ్వులకు తల్లిని.
అనేకమంది నువ్వులకు అక్కను/చెల్లిని
అనేకమంది నువ్వులకు భార్యను.
అనేకమంది నువ్వులకు బిడ్డను.
అనేకమంది నువ్వులకు స్నేహితురాలిని.

నేనెవర్నా?
బ్రహ్మాండమంతా నిండిన వసంతాన్ని.ప్రకృతి శోభను.
అనంత పయనాన్ని.సకల జీవులలో పండిన ప్రేమను.
నేను ఆమనిని.నేను అతివను.
నువ్వు లేక నేను లేనన్నది తప్పుడు వాక్యం.
నేను లేక నువ్వు లేవన్నదే సత్య వాక్యం.

ఇందిరా.వెల్ది
సెల్: 92474 78080

పండుగంటే!

పండుగ కళ
పచ్చగా పరిమళించే
ప్రకృతి ఒడి సడిలో
ప్రతి ప్రాణినీ ఊపుతుంది
ధరిత్రి ఊయల.....

నదులూ,సముద్రాలూ
అడవులూ కొండలూ....
అమ్మ అవని ప్రేమలో
జగమంతా కోవెల...

ఆ వనరులూ వసతులూ
దోపిడీకి గురియై
శ్రమజీవుల చెమటంతా
పెద్దలింటి సిరియై....

ఆకలి కేకలు ఒక చోట
సంపదలన్నీ ఒక బాటైతే
ఎలా అవుతుంది పండుగ...
ఆ సంబరాలూ ఆ సంతసాలూ
ప్రతి ఇంటి ముంగిట ముగ్గులైతే పండుగ...
నేతలు పలికే మాటలు
నేతి బీరలౌతుంటే
అన్నదాతల బతుకంతా
వెతల దారి బలి అవుతుంటే
ఔతుందా ఇది పండుగ...
పరుచుకున్న ప్రకృతి గుడిలా
ప్రతి గడపా ఆనందం కొలువైతేనే కద
సిసలైన అసలు పండుగ..

-వెల్మల
జయపాల్ రెడ్డి
9441168976

మానవీయతను స్పృశించడమే 'రామ్మోహన్'ను స్మరించుకోవడం -ఆచార్య హరగోపాల్

మానవ సంబంధాలు విధ్వంసం అవుతున్న ప్రస్తుత కాలంలో విప్లవ రచయిత సి. రామ్మోహన్‌ను స్మరించుకోవడం అంటే మానవీయతను, స్పృశించడమే అని సామాజికవేత్త ఆచార్య హరగోపాల్ అన్నారు. హిందూమత తత్త్వం మితిమీరి తమ అభిప్రాయాలను విభేదించిన వారిని చంపేంత వరకు వెళ్తున్న ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో రామ్మోహన్ వ్యక్తిత్వం మానవీయతకు అద్దం పడుతుందని వ్యాఖ్యానించారు. పాలమూరు అధ్యయన వేదిక అధ్వర్యంలో విప్లవ రచయిత రామ్మోహన్ సంస్మరణ సభ ఆదివారం సుందరయ్య విజ్ఞాన కేంద్రంలో జరిగింది. కార్యక్రమానికి ముఖ్య వక్తగా హాజరైన ఆచార్య హరగోపాల్ మాట్లాడుతూ రామ్మోహన్ రచనల్లోని గాఢతను వివరించారు. 'నేను ఇగో(అహంభావం)ను జయించానా లేదా' అని నిత్యంనాలో నాకు అంతర్మథనం జరుగుతుంది. కానీ రామ్మోహన్‌లో నేనెన్నడూ అహంభావం చూడలేదు" అన్నారు. ప్రముఖ కవి కె.శివారెడ్డి మాట్లాడుతూ రామ్మోహన్ విలువైన మనిషి అని, తుది వరకు మానవీయ, విలువలకు లోబడిన వ్యక్తి అని అన్నారు. రామ్మోహన్ రచనలు, సంస్మరణ వ్యాసాల సంకలనం 'మాన వతా పతాక మన రామ్మోహన్-75' పుస్త కాన్ని ఆంధ్ర జ్యోతి ఎడిటర్ కె. శ్రీనివాస్ ఆవిష్కరించారు. ఆయన మాట్లాడుతూ ద్వేషాలు లేని సమాజాన్ని కోరుకునేవారు. రామ్మో హన్‌లోని ప్రేమ, ఆప్యాయత, నిబద్ధత, మానవీయ విలువలను రాజకీయ అవసరాల దృష్ట్యా ముందుకు తీసుకెళ్లాలని అభిలాషించారు. ప్రజాస్వామిక కుటుంబాన్ని, ప్రపంచానికి పరిచయం చేసిన భిన్నమైన మానవుడు రామ్మోహన్ అని ప్రముఖ రచ యిత్రి విమల పేర్కొన్నారు. 'పాలమూరు లేబర్' గురించి మొట్టమొదట గొంతెత్తిన వ్యక్తి రామ్మోహన్ అని అన్నారు. రచయిత సుధాకిరణ్ పుస్తకాన్ని సమీక్షించారు. ఎ. రాజేంద్రబాబు అధ్యక్షతన జరిగిన ఈ కార్యక్రమంలో రామ్మోహన్ సోదరి వీణాదేవి, 1969 ప్రత్యేక తెలంగాణ ఉద్యమకారుడు శ్రీధర్‌రెడ్డి, పాలమూరు అధ్యయన వేదిక కన్వీనర్ ఎం. రాఘవాచారి, సాహిత్య, సాంస్కృతిక, ఉపాధ్యాయ ప్రజాసంఘాల ప్రతినిధులు పాల్గొన్నారు.

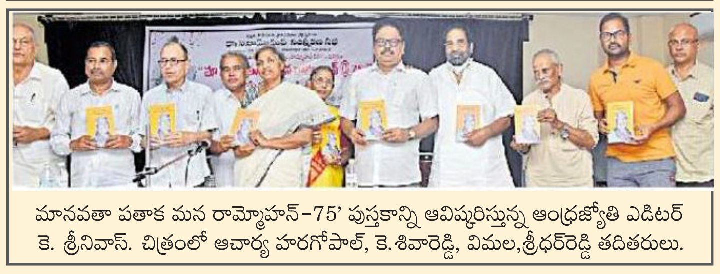

మానవతా పతాక మన రామ్మోహన్-75' పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరిస్తున్న ఆంధ్రజ్యోతి ఎడిటర్ కె. శ్రీనివాస్. చిత్రంలో ఆచార్య హరగోపాల్, కె.శివారెడ్డి, విమల,శ్రీధర్‌రెడ్డి తదితరులు.

మనిషి.. బ్రతుకు చిత్రం

ఈ అనంత విశ్వం
అందులో విశాల లోకం
దేవుడంటే అక్కడక్కడ
మాత్రమే భక్తి భావం..
మనిషికి మనిషికి మధ్య
మాత్రం అనూహ్య ద్వేషం!

మనుషులకంతా స్వార్థం
ఒకరిపై ఇంకొకరికి అనుమానం..
పగ వెంబడి ప్రతీకారం
పక్ష పాతాల నడుమ
ఆవహించిన ఓర్వలేనితనం!

ఒక చోట పరాన్నభుక్కులుగా
ఎంగిలాకుల కోసం చేయి చాచడం..
ఇంకో చోట బద్ధకం ఆవహించి
బాధ్యత బరువుగా నెంచి
ఏ పనీ చేయక పోవడం..
మరోచోట బ్రతుకు తెరువు కాన రాక,
లక్ష్యం లేమి పెట్టుకోక ఉన్న
బతుకును ఛిద్రం చేసుకోవడం.!

బరువు బాధ్యత నెరిగి,
మనుషుల మధ్య సఖ్యత పెరిగి.,
సహాయ సహకారాలను అందుకుని
బ్రతుకు పోరు కొనసాగించాలి..
ఉన్నత జీవితం లక్ష్యమే లక్ష్యంగా
జీవన ప్రయాణం సాగించాలి!

చెడు మార్గపు దారేంచి
చెడ్డ పేరు తెచ్చుకోకు
సన్మార్గంలో పయనించి
మంచి పేరు తెచ్చుకో!

కీర్తి ప్రతిష్టలు రాకున్నా
మంచితనం అన్న పేరు చాలు.
మంచి పేరు రాకున్నా
చెడ్డ పేరు లేకుండా ఉంటే
అదే చాలు.. చాలు!

ఉన్నంతలో ఉన్నతముగా జీవించాలి.,
కీర్తి ప్రతిష్టకై పోరాడాలి.!
మంచి పేరు తెచ్చుకునేలా కృషి చేయాలి..
జీవితానికి అర్థం పరమార్థం
గోచరించేలా జీవించాలి.!!

-ఎన్.. రాజేష్
9849335757

అరటి పండ్లు

అమ్మ ఊరికి పోయింది
అరటి పండ్లు తెచ్చింది

నాన్న పట్నం పోయాడు
నారింజ పండ్లు తెచ్చాడు

మామయ్య సంతకు వెళ్లాడు
మామిడి పండ్లు తెచ్చాడు

చెల్లె కొట్టుకుపోయింది
చక్కెర గోళీలు తెచ్చింది

అక్క తోటకు వెళ్ళింది
అంగూరు పండ్లు తెచ్చింది.

అన్నా గుడికి వెళ్ళాడు
అటుకులు బెల్లం తెచ్చాడు

అత్తమ్మ సాలూరు వెళ్ళింది
సపోట పండ్లూ తెచ్చింది

అన్ని నేను తిన్నాను
ఆరోగ్యంగా ఉన్నాను.

-పడిగె ఐశ్వర్య
6వ, తరగతి
జడ్ పి హెచ్‌ఎస్
గుర్రాలగొంది
జిల్లా సిద్దిపేట.
9704865816

జీవితం

పుట్టుట గిట్టుటకొరకే అన్నట్లు
మనిషి తన కర్మ ఫలాలను బట్టిమళ్ళీమళ్ళీపుడుతుంటాడు
జనన మరణాల మధ్య పయనంలో అలిసిపోతాడు,
జీవితం మూణ్నాళ్లముచ్చటని తెలిసి కూడా
నీది,నాది అంటూస్వార్థానికి దిగజారుతూ
పరులఆస్థులకైప్రాకులాడుతాడు,
భూమ్యాకాశాలమధ్యపరుగులిడతాడు ,
ఆశలు, నిరాశల మధ్య ఊగిసలాడుతాడు ,
కష్టాలకు, కన్నీళ్లకు కుంగిపోతాడు,
నింద,అపనిందల నడుమ దోషిలా తొణికిస లాడుతాడు,
కుటుంబబరువుబాధ్యతలమధ్యనలిగిపోతాడు,
సంతోష తరంగాలలో తేలిపోతాడు,
బంధాలు, అనుబంధాల మధ్య ఉగ్రూత
లూగుతాడు,
ప్రేమానురాగాలలో మునిగిపోతాడు ,
అశాశ్వతమైన ధనానికి లొంగిపోతాడు ,
కల్మషలోగిలిలోకూరుకుపోతాడు,
అకల్మష ప్రేమకు దూరమవుతాడు,
మోయ లేని భారాన్నిమోస్తూ కృంగిపోతాడు,
శాశ్వత నిద్రకై ప్రాకులాడుతాడు,
జనన మరణాల మధ్య పయనమే జీవితం"

-రాయవరపు సరస్వతి 9885656356

సహాయం

కృష్ణయ్య నల్లన
చంద్రయ్య తెల్లన
నలుపు తెలుపు దేముంది
గుణము చూడాలిలే
ఆపదలో రక్షణ
అందరికీ వెన్నెల
ఇద్దరూ ఒకటేలే
సాయమన్నదే ధ్యేయంతే!

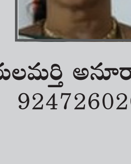

-యలమర్తి అనూరాధ
9247260206

ఉగాదికి..స్వాగతం

తెలుగుతల్లి ముంగిట ముత్యాల వాన
ప్రకృతికాంత వాకిట వసంతాల వాన
జల జలా కురిసే రోజు
తెలుగుజాతి మురిసే రోజు
అదే ఉగాది పండుగ రోజు
ఈ శుభవేళ ఈ సుదరవేళ..

తెలుగుతల్లి ఒడిలోన
కవి కోకిలల కవితా గానాలు
ప్రకృతికాంత ఒడిలోన
కల కోకిలల కుహూ కుహూ గీతాలు..

ఎటుచూసినా పచ్చని పచ్చని అందాలు
రంగు రంగుల రమణీయ సుమాలు
చైత్రమాస నవ వసంత శోభలు

వేప తరుణీమణుల పూత సొబగులు
మావి ముదితల ముద్దుగైన జడగంటలు..

చూసిన కనులు సంతసించాయి
ఆనందంతో పులకించాయి
నా కవిహృదయం మురిపించాయి
నాతో సుమధుర గీతం పాడించాయి
ఈ శుభవేళ ఈ సుదరవేళ
ఉగాదికి స్వాగతం సుస్వాగతం

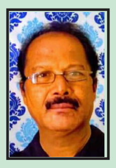

- బూర దేవానందం
8143589789

ఏమిటా అని పరికిస్తే!......

నీతి నేతి బీర చందమున్నా!
మోసాలసాలు సహజంగానే ఉన్నా!
లెక్కలు తప్పుతున్నా!
తిప్పలు తప్పకున్నా!
స్వార్థ మూ వీడకున్నా!
పంజాబీ యులు "వై సాఖీ"అంటూ!
మహారాష్ట్రీయులు "గుడిపడవా"అంటూ!
అస్సామీయులు "బిహూ"అంటూ!
తమిళులు "పుత్తాండు"అంటూ!
మలయాళీయులు "కొల్లవర్షం"అంటూ!
మన తెలుగు వారు తెలివైన వారు!
కొత్త సంవత్సరం"ఉగాది"అంటూ!
విభిన్న రీతుల్లో ఏకత్వంగా జరుపుకున్నా!
భిన్నత్వంలో ఏకత్వాన్ని చాటాలని!
సుమ సౌర భాలతో!
ప్రకృతి పచ్చదనంతో!
లేమావి చిగుళ్ళతో!
వేపూత సోయగాలతో!
వెన్నెల జల్లులతో!
మల్లెల గుబాళింపు తో!
జాతీయతకు వన్నె తెచ్చే రోజున!
ప్రత్యూష వేళ కుహూ రావాలతో!
వీనులకు విందు చేస్తూ!
కోకిలమ్మ నను లేపుతోంది!

చిరుగంటల సవ్వడితో!
లే దూడ చెంగు చెంగున గెంతు లేస్తుంటే!
ఇల్లిల్లూ మామిడి తోరణాలతో
ముస్తాబౌతుంటే!
తీపి, పులుపు, ఉప్పు, కారం చేదు
వగరుల షడ్రుచుల సమ్మేళనం !
నన్నారగించ రమ్మని నోరూరిస్తుంటే!
ఎక్కడో దూరంగా శ్రావ్యమనిపిస్తూ!
అది పంచాంగ శ్రవణమై!
నా చెవిన విందు గావిస్తుంటే!
ఆనందోత్సాహాల మధ్య జనం!
ఘనంగా తమ ఆమోదాన్ని
తెలియ చేస్తుంటే!
ఏమిటా అని పరికిస్తే!......
అప్పుడే...ఇదే...నేటి నిజం! అంటూ!
దినపత్రికలోంచి కొత్తగా జారి పడింది!
నేనే మీ
"శుభ కృత్"నామ (2022)ఉగాది నని!
నేనే మీ జీవితాలకు
సరికొత్త శోభాయ మానమనీ!

-దోస పాటి.సత్యనారాయణ మూర్తి.
9866631877

నవ జీవన ఉగాది...!

గతరెండు ఉగాదులలో
కరోనాకాటుకు బలియైన
మానవాళి మరణాలెన్నో
ఇలాంటి గత్తర రానీకమ్మా శుభకృత్తు..!

ప్రతిఇంట మావితోరణాలతో
హరితహారానందం కూర్చియు
నూతన వస్త్రధారణతో
ప్రతిఇంట పరిమళించమ్మా శుభకృత్తు...!

వసంతవేళప్రశాంతలీల
మావిచివుళ్ళుతినికోయిలమ్మల
మధురమైనకూహుగానాలు
ప్రకృతిప్రజలకుపరవళ్ళమ్మా శుభకృత్తు...!

ఇంపగు షడ్రుచులపచ్చడి
వడపప్పుపానకం హాయిగాత్రాగి
పంచాగశ్రవణంతో మంచిచెడులు
విన్నమాకందరికి
శుభములుకలుగ దీవించమ్మా శుభకృత్తు..!

సకలప్రజావళి సంతసాలతో
చక్కగకార్యములు సఫలంచేస్తూ
సర్వజనావళి సంబరపడగ
ఆనందడోలికల్లో హాయిగనుండ
ఇష్టదేవతలు యింపునుకూర్చ
దీవించమ్మా శోభకృత్తు...!!

-డా.గన్నోజు శ్రీనివాసాచారి
8555899493,

రసమయమైన రావి ఉగాది కవితలు

ఆధునిక తెలుగు కవిత్వంలో ఉగాదిని స్వాగతిస్తూ కవిత రాయని కవి ఉండడు. రాయప్రోలు, కృష్ణశాస్త్రి, జాషువ, శ్రీశ్రీ, కరుణశ్రీ, అనిసెట్టి, ఆరుద్ర, దాశరథి, సినారే మొదలైన కవులంతా సామాజిక సమస్యలను ఉగాది కవితల్లో సమన్వయం చేస్తూ కవితలు రాశారు. డా. రావి రంగారావు కవిత్వ సవ్యసాచిలా అయిదు దశాబ్దాలుగా పద్య కవిగా హృద్యమైన పద్యాల్లో... అభ్యుదయ భావాలు పలికించిన జాషువా, తుమ్మల మొదలైన కవుల్లా... అమృత వృక్షం, అశ్వత్థ వృక్షం మొదలైన పద్య కవితా గ్రంథాలను ప్రచురించారు. మినీ కవితా ఉద్యమ సారథిగా వెయ్యికి పైగా మినీ కవితలు రాశారు. ఎన్నో వచన కవితల సంపుటాలను, బాల సాహిత్య గ్రంథాల్ని, సాహిత్య విమర్శ గ్రంథాల్ని, బోధనా శాస్త్ర పరిశోధనలను కూడా ప్రచురించారు. ఎందరో మినీ కవితలు రాయటానికి స్ఫూర్తి నిచ్చి ప్రేరేపించారు. వందల కొలది కవుల మినీ కవితలతో సంకలనాలు కూడా ప్రచురించారు. ఆయన మినీ కవితలు ప్రేరకాలుగా తరువాత వచ్చిన నానీలు, రెక్కలు మొదలైన లఘు కవితా ప్రక్రియలు ప్రాచుర్యం పొందాయి.

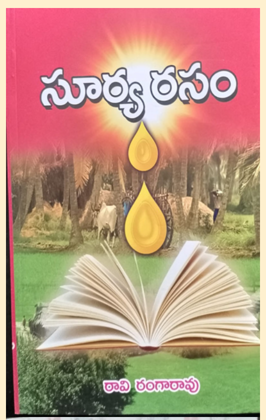

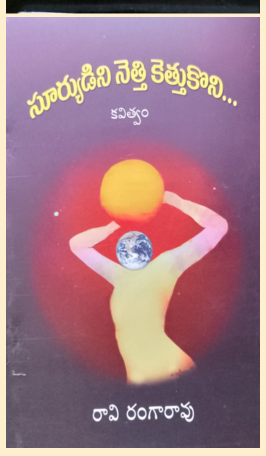

రంగారావు వచన కవితలు శైలీ సౌందర్యంతో పాటు పాఠకులకు సద్యఃస్ఫూర్తి కలిగించే దృష్టాంతాలతో ఆకర్షిస్తాయి. ఆయన రాసిన వచన కవితా సంపుటాలలో "సూర్యుడిని నెత్తి కెత్తుకొని", "గుండెలో నదులు నింపుకొని", "కొత్త క్యాలెండర్", "కొత్త సూర్యుళ్ళు మొలిచి తీరాలి" మొదలైన సంపుటాలలోని కొన్ని ఉగాది కవితల్ని విశ్లేషించడం ప్రస్తుత వ్యాస ఉద్దేశం.

"కాలం ఒక అనంతమైన మహోన్నత పర్వతం / మనుషులు మాత్రం పడుతూ లేస్తూ శిఖరం చేరాలనే నిరంతర ప్రయత్నం" అన్నారు. కాలం మానవుడిని ఆకర్షించే నాట్యకత్తె మేనక. కాల గమనంలో మానవుడు ఎన్నో ఆకర్షణలకులోనై గమ్యాన్ని సాగించడం సహజం. మనుషులు ఆశావహ దృక్పథాన్ని త్రిశంకు స్వర్గాన్ని సృష్టించే తపో భంగమైన విశ్వామిత్రుడితో పోల్చారు.

"ఉగాది అంటే ఏమిటి" అనే ఖండికలో "కాలం గుండెలో నాటిన పచ్చని మామిడి చెట్టు/ మనుషులకు వసంతం పంచుతున్న మామిడి పండు" అని ఉగాదిని వర్ణిస్తారు. ఉగాది పచ్చడి తీపి పులుపుల కలయిక. సుఖ దుఃఖాలు మంచి చెడులకు ప్రతీక. ఉగాదికి మామిడి పండుకు ఉన్న సంబంధాన్ని అద్భుతంగా కవిత్వీకరించారు. "కాలానికి వసంతం పెట్టుబడి/ సూర్యుడు దున్నబోయే ఉగాది మడి" అంటారు. ఋతువు లన్నిటిలో వసంతానికి విశిష్టత ఉంది. వసంతంలో ఉగాది వస్తుంది. ప్రకృతి పారవశ్యంతో కోకిల స్వర మాధుర్యం వినిపిస్తుంది. అందుకే కాలానికి వసంతం పెట్టుబడిగా భావించారు రంగారావు. కాల పురుషుడికి సూర్యుడు ప్రతీక. అందుకే సూర్యుడు దున్నబోయే ఉగాది మడిగా ఉపమించారు. సూర్యుడు కాలానికి సంకేతం, చైతన్యానికి ప్రతీక. రంగారావు కవితల్లో సూర్యుడి ప్రస్తావన తరచుగా కనిపిస్తుంది. ఆయన కవితల సంపుటాల శీర్షికల్ని గమనించినా ఈ విషయం తేటతెల్లం అవుతుంది. "ఉగాది అంటే ఉషోదయంలోని తొలి కిరణం/ అందుకే ఏటా ఉగాదికి చెబుతూంటా స్వాగతం" అన్నారు.

ఉగాదికి పంచాంగ పఠనం రివాజు. పురోహితుడు ఆదాయ వ్యయాలను రాశులవారీగా వివరిస్తుంటాడు. ఉగాదికి పంచాంగ పఠనంతో పాటు కవి సమ్మేళనాలు జరుగుతుంటాయి. కవులు తమ కవితల్లో ఉగాదికి స్వాగతం పలుకుతుంటారు. "కవిగారి పంచాంగ పఠనం" ఖండికలో "కష్టపడే వాడెప్పుడు నష్టపోతూనే ఉంటాడు/ దోచుకొనే వాడెప్పుడు దాచుకుంటూనే ఉంటాడు/ శ్రమ జీవులకు ఆదాయం రెండు/ ఖర్చు పన్నెండు" అంటూ సమాజ వ్యవస్థలోని కష్టజీవి ఎపుడూ నష్టపోతూ ఉండే సామాజిక వాస్తవికతను గుర్తు చేస్తున్నారు. అవినీతిపరులైన దొంగలు బాగా ధనవంతు లవ్వటం జరుగుతున్న అక్షర సత్యంగా కవిత్వీకరించారు. "నీతిని న్యాయాన్ని డస్ట్ బిన్ లో వేస్తారు/ కుళ్ళిపోయిన పండ్లలా, బూజు పట్టిన కూరల్లా" అన్నారు. సమాజంలో అవినీతిపరులు పెద్ద మనుషులుగా చెలామణీ అవుతున్న వ్యవస్థలో నీతి, న్యాయం... డస్ట్ బిన్ లో పడిపోవటం వాస్తవం. నీతిని, న్యాయాన్ని సహజమైన మంచి ఉపమానాలతో చెప్పటం పాఠకుల్ని పట్టి కుదుపుతాయి. "మాతృ భాషకు రాజ పూజ్యం సున్నా, అవమానం మిన్న" అని ఆవేదన చెందారు.

"ఉగాదికి కవిత్వం రాయాలి/ తెలుగువారి గుండెల్లోకి చేరి పోవాలి" అనే అభిలాష కవిది. సమాజంలో అశాస్త్రీయ మైన మూఢ విశ్వాసాలను అధిక్షేపిస్తూ "చంకలో సైన్సు పుస్తకం ఉన్నవాడికి ఉద్యోగం రాకపోవచ్చు/ చక్కగా ఓ వాస్తు పుస్తకం ఉంటే చాలు/ జూబిలీ హిల్స్ లో ఓ ఇల్లు కొనొచ్చు" అంటూ నిరుద్యోగ స్థితినీ, వాస్తు పట్ల పెరుగుతున్న ఆదరణని వాస్తవంగా వర్ణించారు. "దుర్ముఖీ" అనే ఉగాది ఖండికలో "నీ పేరు చూసి మేం భయపడటం లేదు"అంటారు. "ధర్మారావులు ధర్మం చెయ్యడం లేదు, సత్యారావులు సత్యం చెప్పడం లే" దంటారు. కొన్ని తెలుగు సంవత్సరాల పేర్లు అనౌచిత్యంగా అనిపిస్తాయి. దుర్ముఖి, వికారి అలాంటివి. "గతంలో వచ్చిన దుర్ముఖీ! / కులం నశించా లన్న అంబేద్కరును/ బుద్ధుడి ఒడిలోకి చేర్చావు/ మళ్ళీ ఇప్పుడు నువ్వొచ్చేసరికి కులాలు నశించలేదు, ఉప కులాలు పెరిగిపోయాయి/ బుద్ధుడు మావల్ల అరిగిపోయాడు/ బుద్ధుని సిద్ధాంతాలు మా మనస్సులో కరిగిపోయాయి" అన్నారు. హిందూ మతంలోని కుల వివక్షపై పోరాడిన అంబేద్కరు దుర్ముఖి (1956)లో బౌద్ధం స్వీకరించాడు. అప్పటి నుండి ఇప్పటికీ బుద్ధుడి సిద్ధాంతాలు క్రమంగా కనుమరుగై పోయాయని కవి చింతన.

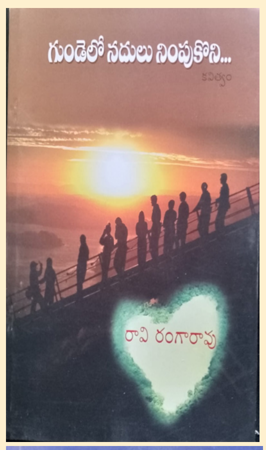

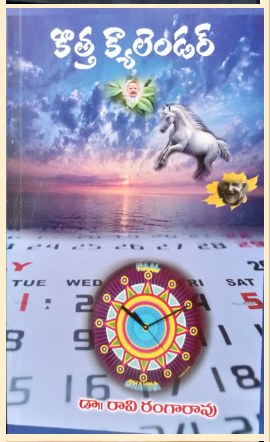

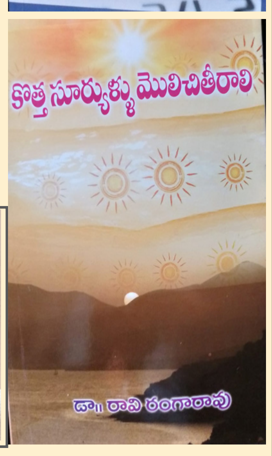

ఉగాదికి ఎండలు మండుతుంటాయి. మండుటెండలను గ్రామీణ ఉపమానాలతో చెబుతారు. "కొత్తగా పెత్తనం వచ్చిన కొత్త కుర్రాడు / కొనుక్కొచ్చిన కొత్త కోడె దూడల్లాగా / ఎగిరెగిరిపడుతూ ఎండలు/ మోగిస్తూ నిప్పుల గంటలు" అంటూ అద్భుతంగా ఎండల్ని వర్ణించారు. "వాన లొస్తేనే ప్రకృతికి పచ్చదనం/ చాన లుంటేనే పురుషులకు పచ్చ ధనం" అంటూ పచ్చదనం పదబంధాన్ని అంత్య ప్రాసగా అలవోకగా ఔచిత్యంగా అర్థవంతంగా ప్రయోగించారు. ప్రకృతి వానలతో పులకిస్తుంది. పైరు పచ్చ"దనం"తో వికసిస్తుంది. చానలు (స్త్రీలు) ఉంటేనే పురుషుల జీవితాలు శోభాయమానంగా పచ్చ"ధనం"తో ప్రకాశిస్తా యనడం అక్షర సత్యం. "నువ్వొస్తేనే వసంతం వస్తుంది/ వసంతంతో కోకిల వస్తుంది/ కోకిలతో పాటు ప్రభుత్వ కవి సమ్మేళనం వస్తుంది" అంటూ అనంత సుఖం పంచేందుకు రమ్మని ఉగాదికి స్వాగతం చెబుతారు రంగారావు. రావి రంగారావు ఉగాది వర్ణనలు విలక్షణ మైనవి, పాఠకులకు ఆహ్లాద భరితమైనవి.

-డా. పి.వి. సుబ్బారావు
9849177594

"శుభకృత్"కు స్వాగతం!

శుభ సూచనగా
'శుభకృత్' నామంగా
అరుదెంచే ఉగాదీ!
అచ్చ తెలుగు సంవత్సరాదీ!
నీకిదే స్వాగతం!
కానీ కాస్త వింటావా
మా మనోగతం?
నీ పెద్దక్క 'శార్వరి'
కరోనా కష్టాల్లో ముంచెత్తింది!
చిన్నక్క "ప్లవ" కూడా
అవే చింతలకు వంతపాడింది!
మనసు విప్పి మాట్లాడలేని 'మాస్కు'లతో
కరచాలనం చేయరాని భౌతిక దూరాలతో
ఎడం ఎడంగానే వుంచి
దినదిన గండంగానే కాలాన్ని దొర్లించింది!
షాపుల్నీ- సినిమా హాళ్లనీ మూయించింది!
పెళ్లి సంబరాల్నీ పెల్లగించింది
మందులేని 'కరోనా'ను
మహమ్మారిగా మలచి
ఆసుపత్రుల పాలు జేసింది!
కలవరపాటుతో
కార్పొరేటు హాస్పిటళ్లలో చేరితే
రోగం మాట ఎలాగున్నా
రోజుకో లక్షశిక్షగా చెల్లింపజేసింది!
అంతేగాక
ప్రపంచాన్నంతా పదిరకాలుగా
పతనం గావించింది!
అన్ని రంగాల్నీ అధమ స్థాయికి దిగజార్చింది!
మా గుమ్మాలకు మామిడి తోరణాలుగాక
మాస్కుల్నే వేలాడదీసింది!
కావున శుభకృత్ సంవత్సరమా!
కాస్త కారుణ్యంతో నీవైనా
శుభ బహూకృత్‌లా వచ్చేయి!
మండుట ఎండల్లో మలయమారుతంలా
అందరి పాలిటి ఆరోగ్య జీవితంలా అడుగేయి!
మృగతృష్ణల ఎడారుల్లో ఒయాసిస్సులా
ఓ ఓదార్పు నిచ్చేయి!
మావిగున్నపై కోయిలలా
మా మనసులు ఆనందంగా పాడనీయి!
మళ్లీ మామూలు వాతావరణంతో
మా మనుగడ సాగనీయి!
నీనామం సార్థకమయ్యేలా
సకల శుభాల్నీ కలుగజేయి!
దినదినం పేట్రేగిపోతున్న
పెట్రోలు ధరల్ని
అంటించకుండానే మండిపోతున్న
అత్యవసర వంటగ్యాస్ ధరల్నీ
వెంటనే అణచేయి!
నిత్యావసర సరుకుల ధరల్నీ కూల్చేయి!
నిరుపేదల్ని ఆనందాల్లో తేల్చేయి!
అక్రమార్జనతో వేలకోట్లకు
పడగలెత్తినా
ఇంకా విక్రమార్కులై బుసగొట్టే
అవినీతిపరుల కోరల్ని విరిచేయి!
సామాన్యులకు సంతోషాల
సౌరభాల్ని పంచేయి!
చెలరేగుతున్న యుద్ధోన్మాదాల్ని అణచి
చెలిమి కలిమిని పెంచేయి
ఇక వేంచేయి!

- డా॥వద్దేపల్లి కృష్ణ
సెల్: 9246541699

శుభకృతు ఉగాది

దివ్య వసంతాల ఉగాది వేళ
భవ్య ప్రభాతాల శుభకృతుహేల
ఆరు ఋతువుల
షడ్రుచుల మేళవింపు,
నాలుగు కాలాల శుభ సుఖాల సొంపు
గున్నమావి గుబుర్ల గాత్రమై
పులకరించాయి,
ఉభయ,సంధ్యల
కబుర్ల ఆత్రమై
పలకరించాయి .
స్వాగత తోరణాలు
సౌహార్థానికి చెలిమిగా
రంగుల ముంగిళ్ళు ,
సౌభాగ్యానికి కలిమిగా
ఈయుగాది తెస్తుంది తీయందనాన్ని
ఈ పునాది ఇస్తుంది
భవ బంధనాలని
నూతన వత్సరం
వన్నెల పరిష్వంగంలో నిత్యానందమై,
అనుభూతుల భావాల సంరంభంలో
పరవశపు డెందమై,
పంచాంగ శ్రవణాల,
తెలుగు లోగిళ్ల
పుడమి విల్లుకు చిక్కిన
ప్రకృతి హ్వాయలు
మనో వాకిళ్ళ,
తలపు తలుపులను తరుముతుంది,
కొత్తదనపు ఊట
గెలుపు గడపను
తడుముతుంది ప్రతి చోటా
ఈ ఉగాది శుభకృతు
ఆకారం ధరించింది
సుముఖిగా,
శతమానం భవతిగా దీవించింది

-సముద్రాల శ్రీదేవి,
9949837743

స్ఫూర్తిసంకల్పం

అది ఒక బాలికల ఉన్నత పాఠశాల, ఎనిమిదవ తరగతిలో సాహితి అనే అమ్మాయి చదువుతుంది. వారి తరగతి పక్కనే మరో తరగతి ఉంటుంది, ఒక తరగతి పిల్లలు అల్లరి చేస్తే ఇంకో తరగతికి ఇబ్బంది అవుతుంది అది వర్షాకాలం టీచర్ తరగతికి రాలేదు పిల్లలు బాగా అల్లరి చేస్తున్నారు. పక్క తరగతి లో ఉన్న ప్రధానోపాధ్యాయురాలు సాహితి తరగతికి వచ్చి ఏం పిల్లలు టీచర్ రాక పోతే ఇలా అల్లరి చేయాలా? పక్క తరగతికి ఇబ్బంది అవుతుందని తెలుసు కదా !

ఏదయినా సబ్జెక్టు తీసి చదువుకోవచ్చు కదా అన్నది కోపంగా, ఆమె కెమిస్ట్రీ టీచర్ ఆ పాఠశాలలో అందరికీ ఆమె అంటే చాలా భయం, చాలా బాగా పాఠాలు చెప్తుంది, అలాగే శిక్ష కూడా చాలానే ఇస్తుంది, ఆమె అంటే ఒక విధమైన భయంతో కూడిన గౌరవం ,సాహితి అయితే చాలా భయపడి పోయింది, టీచర్ అందరినీ చూస్తూ సాహితిని చూసి ఎమ్మా నువ్వు కూడా అల్లరి చేస్తున్నావా? నేను సైన్స్‌లో కొన్ని ప్రశ్నలు అడుగుతాను చెప్పండి అని అన్నది, తరగతి అంతా నిశ్శబ్దంగా అయ్యింది .

ఆమె అడిగే ప్రశ్నలకు ఎవరు కూడా సమాధానాలు ఇవ్వలేక పోయారు, అంతలో ఎమ్మా సాహితి నువ్వు చెప్పు అనే సరికి భయంతో బిగిసి పోయింది . ఇక టీచర్ సాహితీ, మీ నాన్నగారు ,అమ్మగారు ఇంట్లో బాగా చదివిస్తారు కదా ,ఏమైంది నేను ఎప్పుడు చూసిన పుస్తకాల ముందే కనిపిస్తావు ఒక్క జవాబు చెప్పటం లేదు ఎందుకు? ఆ మాటకు సాహితి ఏం మాట్లాడ లేక పోయింది.

ఆ టీచర్ సాహితి వాళ్ళ ఇంటి పక్కనే అద్దెకు ఉంటుంది. అందుకే ఇంకా చాలా భయ పడి జవాబు తెలిసి కూడా చెప్పలేక పోయింది. ఉప్పు రసాయనిక నామం సోడియం క్లోరైడ్ అని,ఉదజహరికామ్లాన్ని హైడ్రోక్లోరిక్ యాసిడ్ అంటరాని తెలిసి కూడా భయంతో చెప్పలేక పోయింది ,దాంతో టీచర్ బాగా మందలించింది. సాహితి ఆరోజు రాత్రి నిద్ర పోలేదు . పాఠశాల విషయాలు అన్నీ గుర్తుకొచ్చి బాగా బాధపడి ,చివరకు గట్టిగా ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నది .

అది ఎంటంటే ఎప్పటి పాఠాలు అప్పుడు బాగా చదవాలని, నిజానికి సాహితి చాలా తెలివైన అమ్మాయి, వాళ్ళ నాన్న గారి సహకారంతో బాగా చదువుతుంది. ఎప్పటి పాఠాలు అప్పుడే ఒప్ప చెబుతుంది, కానీ ఆరోజు ఎందుకో ధైర్యం చాల లేదు, టీచర్‌కు జవాబులు చెప్పటానికి, ఇంకా తనకు వచ్చిన జవాబులను కూడా ధైర్యంగా బయటికి చెప్పాలి ,భయపడకూడదని నిర్ణయించుకుంది .ఆనాటి నుండి సాహితి చదువులో దూసు కెళ్తూ ఆ కెమిస్ట్రీ టీచర్ కు ప్రియ శిష్యురాలయ్యింది .

ఈ మార్పుకు ఆ టీచర్ చాలా మెచ్చుకుంది. ఎంతల అంటే పదవ తరగతిలో ఆ టీచర్ మరుసటి రోజు చెప్పే పాఠాన్ని సైతం ఒక రోజు ముందే చదువుకొని సిద్ధమయ్యేది, ఇది అర్థం చేసుకున్న ఆ టీచర్ సాహితి నువ్వు "అడ్వాన్స్ రీడింగ్" అయిపోయావమ్మా, ఇలాగే బాగా చదువాలి అని ప్రశంసించింది ,ఆ మాట తన ఇంట్లో వాళ్ళకు తెలిసి ఆ అమ్మాయి తల్లిదండ్రులు చాలా సంతోషపడి ఆ అమ్మాయిని బాగా ప్రోత్సహించేవారు. అలా మొదలైన తన ఆసక్తి దినదినాభివృద్ధి చెంది బాగా చదువుకొని ప్రభుత్వ ఉపాధ్యాయినిగా ఎంపిక అయింది. ఒకసారి ఆ టీచర్‌ను కలవటం జరిగింది.

తనను ఒక ఉపాధ్యాయురాలిగా చూసేసరికి ఆ టీచర్ చాలా సంతోషపడి ,అమ్మా సాహితి నువ్వా, మా దారిలోకే వచ్చావు ,ఈ ఉద్యోగం అన్నీ ఉద్యోగాలకు మూలం, నీకు వీలయినంత కష్టపడి చదువు చెప్పమ్మా , విద్యార్థుల్లోని అంతర్లీనంగా దాగివున్న ప్రతిభను గుర్తించి వారిలో చదువుపట్ల జిజ్ఞాసను పెంచి, స్ఫూర్తిని కలిగించి చదువుకొనేలా సహకరించు, మంచి భావితరాలు తయారయ్యేలా నీవంతుగా కృషి చేయి అని, సలహా ఇచ్చింది. అలా తన చిన్ననాటి ఉన్నత పాఠశాల టీచర్ ను కలిసి మాట్లాడి చాలా సంతోషపడింది సాహితి.

తన ఇప్పటి స్థితికి ఒక రకంగా కారణమై స్ఫూర్తిని కలిగించిన ఆ టీచర్‌కు మనస్ఫూర్తిగా నమస్కరించి ఆశీస్సులను పొందింది . తాను కూడా తన ఉద్యోగ ధర్మాన్ని ఇంకొకరికి స్ఫూర్తిని కలిగించేలా ఉండాలని నిర్ణయించుకుంది . ఆ బాటలోనే నడవాలని భావి తరాలను తయారు చేయాలని సంకల్పం తీసుకుంది.

-సంధ్య సుత్రావె
ఫోన్:9177615967

శ్రీ శుభకృత శోభలు

ప్రకృతి పాడే పరవశ గీతిక
ఉరకలెత్తించే ఉగాది వేడుక
ఇంటింటా ఆనందాల కానుక
సుఖ దుఃఖ సమ్మిళిత నాటిక
అరాచకాల్ని పాతరేసే పాదుక
శ్రీ శుభకృత సుగంధాల వీచిక!

జీవనసారం ఇరిగిపోయి
పచ్చనాకులు పాలిపోయి
ఎండుటాకులై ఎగిరిపోయి
బోసి పోయే కొమ్మ రెమ్మలు..
ఆమని దయచేయడమేగా..
ప్రకృతి నేర్పే బతుకు పాఠాలు!

గుత్తులు గుత్తులుగా మావిళ్లు..
రాలిన చోటే మొలిచే చివుళ్లు..
లేత చిగుర్లను ముద్దాడే కోయిళ్లు..
నిండా తీపి రసపు చెరుకు గడలు..
వేప కొమ్మల్లో నవ్వుల పువ్వులు..
షడ్రుచుల జీవనతత్వ సరాగాలు !

పంటల ప్రసవ విరామానంతరం..
నేలతల్లి మళ్లీ మొలకెత్తే సన్నాహాలు
చలికి వీడ్కోలు పలికి వెచ్చదనానికే..
వృక్ష హరిత కిరీటాల శిరస్సులు
శిశిరానికే పాదాక్రాంతమైన దశలు
ఉగాది పర్వదిన శుభకృత్ లీలలు.. !

చురుకెక్కిన చమురు ధరాఘాతాలు
పుతిన్ బాంబుకు పేలిన గ్యాస్ బండలు
అనాథలైన కర్షకుల వరి కుప్పల తిప్పలు
బస్సు టికెట్లు మందు గోలీల మూల్యాలు
క్షిపణిలా చుక్కలనంటిన సరుకుల ధరలు
ఓటు చుట్టు కీచక రాజకీయాల భ్రమణలు
శ్రీ శుభకృత్ పేల్చాలి అశుభాల మూటలు!

-మధుపాళీ
9949700037

శుభముల శుభకృతు

సకల జనుల సంతోషాలకు
శుభ సూచకమై వస్తున్నది
శుభకృత్ నామ దారి ఉగాది.

శిశిరం రాలుస్తున్న ఆకులు
ఉక్రెయిన్ రష్యా యుద్ధం లో
కూలుతున్న దేహాల శ్వాసలు.

మొండి ఆశల మోడులు
పచ్చని చిగురుల పందిళ్లు వేసి
కోయిలలను ఆహ్వానిస్తున్నవి.

యుద్ధంలో అలసి జెలన్స్కి పుతిన్లు
కోయిలల మధ్యమ స్వరాలులు విని
శాంతి చర్చలు జరుపుచుండిరి

అది నవ వసంతాగమనానికి
కోయిలలు చల్లని శాంతి సందేశమే!

ప్రకృతి ధర్మం
గ్రీష్మంలో నైనా చల్లదనం!

యుద్ధమంటే గెలుపోటములు కాదు
మానవ ధర్మాన్ని మంట కలపడమే!

నేడు కరోన తగ్గు ముఖం పట్టింది
యుద్ధానికి శుభం తెరపడబోతున్నది!

అది నీ రాక శుభసూచకమేమో!
శుభాలు చేకూర్చు ఓ శుభకృత్ ఉగాది

-పి.బక్కారెడ్డి
9705315250

శిశిర వసంతం!

అసలే ఆకు రాలు కాలం
ఒంటి నిండా ధూళి
కంట్లో నలకలు
శిశిరం చిన్నబోయినా సరే
వసంతం ఆగమనాన్ని సూచిస్తుంటే
మనసు గంతులేయక మానుతుందా
కోయిల కూత కూనిరాగాలకు మూలమై
లేత మామిడి చిగుళ్ళు పూబిందె
కారకాలై
ఊరిస్తున్న వేపపూత మహదానందమే
షడ్రుచుల సమ్మేళనం రుచి చూసే
రోజు దగ్గర కొచ్చేసిందే...
ఎడ్లబండ్ల సంబురాలు రెండేండ్లుగ
లేకుండే
ఈయేటికి కుదురునేమొ ఆమని
యేతెంచగా
కొత్త వత్సరాన కొలువయ్యేడి
నవనాయక గణమ్ము
ఏమని వాక్రుచ్చెదరో....?
కనిపించని కణజీవుల విన్యాసం
తరిమి కొట్ట తలచెదరో
ప్లవ నామ వత్సరమ్ము ప్రపంచాన్ని
వణికించగ
వాక్సినొచ్చి కొంత వరకు
వారుణాస్త్రమేసెను
కణజీవుల
కరవాలముకడ్డునిలిచి పోరాడెను
వెన్ను జూపి ప్రస్తుతమున
వెనుకాడెను వైరసు....
రాజ్యకాంక్ష రగిలి పోయె అగ్ర రాజ్య నేతలకు
పిచ్చుక పై బ్రహ్మాస్త్రం వదలినారె చివరకు
ఉక్రెయిన్ పై పోరు ఏమగునో చివరకు
రాబోయే శుభకృతు యే శుభముల నిచ్చునో
మనదేశపు సౌభాగ్యం యేమని సెలవిచ్చునో
ఇంటి పోరు పదవి కాంక్షలెందాక సాగునో
మతపిచ్చని కొందరనిరి
అవినీతని ఎదిరించిరి
ఎవరికెవరు తీసిపోరు మద్దతిచ్చి పబ్బం
గడపెయ్యాలని మాన్యులమని చెప్పుకొనగ
చెవిపోరుసహించలేక మధ్యతరగతి
మందభాగ్యుల
భవిత యెరుగకుండిరీ...
ఫలితాంశములేమని సెలవిచ్చునో
యేతీరుగ నడుచునో....
జనం నాడి యెరుగనోళ్ళు
ఆశలపూలతో
మది దోచుకొనగ జూచుచుండ్రి....
ఆశయాల రెక్కలతో ఆకసమును జూపుచుండ్రి
ఈ వత్సర కాలగతిని
వివరించవె వత్సరమా...
శుభకృత్ వైన నీవు
శుభముల చేకూర్చుమా....!

-యెనిశెట్టి గంగా ప్రసాద్
సెల్ 9866447234

ఆనంద జీవనం

జనారణ్యవాసం
నగర ప్రజల జీవనం..
అగ్గిపెట్టెల్లాంటి అపార్టుమెంట్లు
ఇరుకిరుకు గదుల్లో కాపురాలు..
సూర్యభగవానుడు కనిపించడు
కోయిలమ్మ కూతలు వినిపించవు..
తోరణాలకు మామిడి చెట్లే లేవు
వెతికి చూసినా వేపచెట్లు కనిపించవు
ఉగాది పచ్చడి తినాలంటే
బజార్లో కొనుక్కోవాల్సిన దైన్యం..
తెలుగులో శుభాకాంక్షలు మాయం
వాట్సాపులూ ఎస్సెమ్మెస్సుల గాయం..
సంప్రదాయ దుస్తులకు స్వస్తి
జీన్సులూ చుడీదార్లతో కుస్తీ..
పంచాంగ శ్రవణాలపై లేదు ఆసక్తి
కవి సమ్మేళనాలపైనా అనురక్తి..
పదిమందితో సరదాగా గడిపేవారెందరు
ఇల్లంటే లోకమనుకునేవారే అందరూ..
అందరి మంచీ ఆకాంక్షించు
ఆప్యాతానురాగాలు పంచు..
ఆనందకర జీవనానికి నాంది
కొత్త ఆశల శుభకృత్ ఉగాది..

-చెన్నాప్రగడ వీఎన్నెస్ శర్మ,
9440587567

ఉగాది

ప్రకృతి పండుగ
వసంత పండుగ
షడ్రుచుల ఐక్యత
పచ్చడి పండుగ
ఆరోగ్య పండుగ
తెలుగోళ్ళ తొలి పండుగ,
కవులకవిత్వం .
ఆరంభం పండుగ
శ్రీరామనవమి
నవరాత్రుల పండుగ
యుగ ఆరంభం
ఉగాది పండుగ
సృష్టి శ్రీకారం
బ్రహ్మ దేవుని పండుగ
లేత చిగుళ్ళు
మెసవిన
కోయిలల
కుహూ కుహూ
స్వర పలుకుల పండుగ
అందరి....ఆనంద పండుగ
అమృత భారతీ
స్వాతంత్ర్య పండుగ
భారత భాగ్య విధాత పండుగ
ఆబాల గోపాల
సుఖ శాంతుల
శుభమ్ పండుగ
తెలుగు వారందరికీ
నూతన సంవత్సర
శుభకృత్తు నామ
ఉగాది పండుగ
శుభాకాంక్షలు.

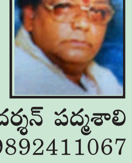

- యెల్ది సుదర్శన్ పద్మశాలి
సెల్: 9892411067

వింత గొడవ

(కథ)

ఒకసారి మల్లె పూలు అమ్మే బసవన్న అమాయకుడైన రామయ్య ఇంటికి వచ్చి" పూలు తీసుకుంటావా!" అని ప్రశ్నించాడు. అప్పుడు రామయ్య ఆ మల్లెపూల వాసన చూసి తనకు వద్దని చెప్పాడు .వెంటనే బసవన్న ఆ పూలను వాసన చూసినందుకు తనకు డబ్బులు ఇవ్వమని అన్నాడు. రామయ్య " వాసన చూసినందుకు డబ్బులు ఇవ్వడం ఏమిటి? నేను నీ దగ్గర పూలను కొనలేదుగా! అని అన్నాడు. "అదంతా నాకు తెలియదు. నువ్వు పూలను వాసన చూశావు. అది కూడా మొత్తం బుట్టను వాసన చూశావు. కనుక బుట్టలోని ఒక్కొక్క పువ్వుకు ఒక్క రూపాయి చొప్పున కట్టి ఇవ్వాల్సిందే" అని అన్నాడు. రామయ్య "నేను ఇవ్వను.నా వద్ద డబ్బు లేదు " అని అన్నాడు .

ఇంతలో మొక్కజొన్న కంకులు అమ్మే పైడిరాజు వచ్చి తన కంకులను తీసుకోమని అడిగాడు. అతని మోసం తెలియని రామయ్య ఆ కంకుల బూరును తీసి విత్తులు ఎన్ని ఉన్నాయోనని పరిశీలించాడు. ఆ విత్తులు తక్కువగా ఉండడం చేత రామయ్య తాను ఆ కంకులను కొనలేనని పైడిరాజు తో చెప్పాడు. అప్పుడు పైడిరాజు "నా కంకులను చేతితో ముట్టావు. ఆ కంకులపై తొడుగును కూడా లాగావు. నీవు మొత్తం ఐదు కంకుల బూర్లను లాగావు. గనుక ఒక కంకికి ఐదు రూపాయల చొప్పున చెల్లించు" అని అన్నాడు. అప్పుడు రామయ్య "నేను చెల్లించడం కుదరదు.నా వద్ద డబ్బు లేదు " అని అన్నాడు.

మరి కొద్ది సేపటికి ఒక మామిడి పళ్ళ ముత్తన్న వచ్చి పళ్ళు చాలా బాగున్నాయని వాటిని తీసుకోమని రామయ్యను కోరాడు. అవి తియ్యగా ఉన్నవి, లేనివి తనకు తెలుపమని అన్నాడు రామయ్య. అప్పుడు ముత్తన్న ఒక పండు రసాన్ని పిండి రామయ్యకు రుచి చూపించాడు .రామయ్య ఆ రసాన్ని రుచి చూసి ఈ పళ్లు పుల్లగా ఉన్నాయని తనకు వద్దని అన్నాడు. అప్పుడు ముత్తన్న "నా పండును రుచి చూసావు కనుక నాకు పది రూపాయలు చెల్లించు" అని అన్నాడు. లేకుంటే ఒక పండుకు ఇరువది రూపాయలు చొప్పున చెల్లించి వీటిని మొత్తం తీసుకోమని అన్నాడు. రామయ్య తాను నయాపైసా ఇచ్చేది లేదని తేల్చి చెప్పాడు. ముగ్గురూ కలిసి వాదనకు దిగారు.

అప్పుడే రామయ్య ఇంటి ముందు నుండి వెళ్లుతున్న గ్రామాధికారి ధర్మయ్య ఆ గొడవను చూసి రామయ్య ఇంటి లోపలికి వచ్చి ఎందుకు గొడవ పడుతున్నారని ప్రశ్నించాడు. అప్పుడు బసవన్న తన మల్లె పూలు కొనకుండా ఈ రామయ్య బుట్టలోని పూలు అన్నింటిని వాసన చూశాడని, అందువల్ల తనకు వంద రూపాయలు చెల్లించాలని కోరితే ఇవ్వడంలేదని అన్నాడు. వెంటనే పైడిరాజు తన మొక్కజొన్న కంకులను బూరు లాగి చూశాడని వాటిని అతడు తన చేతితో తాకినందుకు తనకు డబ్బులు ఇవ్వమని అంటే ఇవ్వనంటున్నాడని తెలిపాడు .ఆ తర్వాత ముత్తన్న తన మామిడి పళ్లు ఎలా ఉన్నాయని అతడు అడిగితే తాను ఒక పండును రసం పిండి చూపించానన్నాడు. వాటిని కూడా కొనడం లేదని రుచి చూసినందుకు డబ్బులు ఇమ్మంటే ఇవ్వడం లేదని అన్నాడు.

గ్రామాధికారి రామయ్యను ప్రశ్నిస్తే "అయ్యా! వీరు అధిక ధరలు చెబుతున్నారు. అందువల్ల నేను కొనడం లేదు. కానీ వాసన చూసినందుకు, బూరు లా గినందుకు,మామిడి పండు ఒక చుక్కరుచి చూసినందుకు నన్ను డబ్బులు ఇవ్వమని అంటున్నారు. ఇదెక్కడి న్యాయం !మీరే చెప్పండి"అని అన్నాడు . ఇదంతా విన్న ధర్మయ్య వారితో "సరే! మీరు అన్నట్లు మీకు రామయ్య డబ్బులు ఇస్తాడు. కానీ రామయ్య ఇంటిలోకి మీరు అనుమతి లేకుండా ప్రవేశించి అరగంట నుండి మీరు ముగ్గురూ ఇక్కడే తిష్ట వేశారు. ఆ అరగంట కూడా మీరు ఆయన ఇంటి వసారాలోనే గడిపారు . ఇది నిజమా! కాదా! చెప్పండి. కాబట్టి ఈ ఇంటి వాకిలి అద్దె ఖరీదు ఒక నిమిషానికి వంద రూపాయలు. ఇప్పుడు భూముల విలువ చాలా ఎక్కువగా ఉందని మీకు తెలుసు. అందువల్ల ముప్పై నిమిషాలకు మూడు వేల రూపాయలు అద్దెను మీరే అతనికి చెల్లించాలి. అతడి భూమిలోనే మీరు ఉన్నారు కాబట్టి ఆ ధరను చెల్లించాల్సిందే. మీరు అతని నేలను తొక్కారు. అందువల్ల వెంటనే ఆ డబ్బులు చెల్లించండి "అని అన్నాడు .ఆ మాటలకు ఆ ముగ్గురు మోసగాళ్లు అవాక్కయ్యారు. తమను క్షమించమని గ్రామాధికారిని వేడుకొన్నారు.

అప్పుడు గ్రామాధికారి "ఏం లేదు. మీ వద్ద డబ్బు ఇప్పుడు లేకుంటే ప్రత్యామ్నాయంగా మీరు తెచ్చిన ఆ సరకును రామయ్యకు అప్పగించండి. "అని తీర్పు చెప్పాడు. అది విన్న ముగ్గురు మోసగాళు రామయ్యకు తమ సరుకులు అప్పగించి నిరాశతో వెనుదిరిగారు. అందుకే అతి తెలివితో అమాయకులను మోసం చేయాలని చూస్తే వారే మోసపోతారు.

-సంగనభట్ల చిన్న రామ కిష్టయ్య
9908554535

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక, దర్పణం సాహిత్య వేదిక సంయుక్తంగా ప్రతిరోజూ ఒక అంశం ఇచ్చి కవిత్వ రచన చేయిస్తున్నాయి. కవిత్వాన్ని నిరంతరం సాధన చేయిస్తున్నాయి. కవులు రాసిన పద్యాలు, వచన కవితలు, గేయాలను విశ్లేషించి; మెరుగు పరచుకోవడానికి ప్రతిరోజూ సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఈ దైనందిన కార్యక్రమంలో భాగంగా 492వ రోజు 'కరివేపాకు' అనే అంశంపై పల్లువుర్దుక్కులు సర్వోదక్షులు తమ కవితలను పంచుకున్నారు. 'కరివేపాకు' అనే అంశంపై వచ్చిన కొన్ని కవితలను 'నేటి నిజం' పాఠకుల కోసం ప్రత్యేకంగా...

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక &
దర్పణం సాహిత్య వేదిక వాట్సాప్ సమూహం
ఏకాంశ కవిత్వం నిర్వహణ:
-డాక్టర్ రాయారావు సూర్యప్రకాశ్ రావు, 9441046839

ఔషధ గుణముల పెన్నిధి

ఆ.వె. ఎవరినైనగాన ఏకుచు కరివేప
వెక్కిరించి విసిరివేయబోకు
బలముయే విటమిను ఫలము నిచ్చుతెలివి
విలువ తెలుసుకొన్న ప్రీతికలుగు

కం. నిరత సుగంధపు దాతగ
కరివేపాకులు మనిషికి కమ్మదనమ్మున్
విరివిగ నుపయోగమ్ముల
తరులుగ తగు పుష్టి నిచ్చు తనువుకు రక్షన్!!

కం. ఔషధ గుణముల పెన్నిధి
దోషములను ద్రుంచి మంచి తోడ్పాటునిడున్
భేషగ నాకులు నమిలిన
శేషుని విషమైన చెడును చించును తినగన్!!

సీ. కల్యమాకు రుచుల కనుగొన బహుళము
ప్రతి వంటయింటిలో ఫలము నిచ్చు
సాంబారు శాకాలు సౌగంధ ద్రవ్యమై
పొడి,రసమును గూర్చ భోగమగును
కంటిచూపు పెరుగు కాలేయమున వ్యాధి
మధుమేహమైనను మందగించు
కొవ్వు నియంత్రణ గుండెలోమంటను
స్థూలకాయము తగ్గు షుగరునైన

తే.గీ. జుట్టరాలుట తగ్గగా శోభ పెంచు
మజ్జిగ కలుపుకొని తిన్న మనసు తృప్తి
రక్తపోటు వికారమ్ము లక్షణాలు
తగ్గు కరివేప తిన్నచో దక్కుసుఖము!!.

-మాడుగుల నారాయణమూర్తి

నువ్వున్న వంట తీరే వేరు!

తడి ఆరినా....
తడి ఆరనీ.....
ఇంపైన నీ మేనయంతయు ఔషధమే...

చల్లని పిల్లగాలిలో చేరిన
నీ పరిమళాలు చాలు
ఉదరకోశమెంతో హాయిగా ఉండదా!
పదార్థమేదైతేనేమి
నీదంటూ ప్రత్యేకమైన
ముద్దరతో ఊరించి
చిటపటలాడిన మరుక్షణమే
ప్రతి మదినంతా
నీవైపే తిప్పుకుంటావు కదా!

మధుమేహమైనా
రక్తపోటైనా
నిగనిగలతో మెరిసే
నిన్ను తాకితే చాలు
ఆమడ దూరం పరుగెత్తుతాయి కదా..
నల్లని నిగనిగల కురులకు
చిరునామా నీవైనా
నిలువెల్లా ఆరోగ్యమందించే
అమృతప్రదాయినిగా
శ్రీనివాసుని అలకకు కారణమైనా
శ్రీలక్ష్మి మెచ్చిన సిరివి కదా!

నిత్యపచ్చదనమా!
నిండైన కమ్మదనమా!
అమ్మతనంతోటి పోటీపడే
ఇంటి కల్పవృక్షమా!
కర్రీలో నిండుదనమా!
ఇల్లుతీరు పందిరి
తల్లితీరు పిల్లలాగ
నువ్వున్న వంట
తీరే వేరు!.

- శ్రీలతరమేశ్ గోస్కుల

పక్కనపారేయకు!

కంచం చుట్టూ ఆకులు!
తీసిపడేసిన కలియమాకులు!?
వడ్డన చేసిన బామ్మ అవాక్కు!
"హు! మా బతుకులింతే!"
చూసిన తాత కసిరే
"ఏమ్రా!
ఆరోగ్యం ఆనందం ఇచ్చి
అందరినీ కలుపుకుపోయి
నోరెత్తని నలిగి ఉడికి మగ్గిన
కలియామాకు అంటే అంత అలుసా?"

కిక్కురుమనని కొడుకు కోడలు!
పెరటిలో ఘుమఘుమ
నవనవలాడే పూలవెలక
కామిని గా కీర్తిపొందిన
కరేపాకుని
చేదుకషాయంగా భావన!

అదిలేనిదే
పులిహోర చారు పులుసు కి ఏదీరుచి?
కరేపాకని కర్రి ఆకు వేపాకు
ఎవడు నమిలి మింగుతాడు?
అనే బడుద్ధాయిలు!

దాని కలప తో సామానులు!
వాతావరణకాలుష్యం తగ్గు!
వేసవిలో మజ్జిగలో ఉప్పు కరేపాకు
వేస్తే లొట్టలేసుకుంటూ
మజాగా తాగే జనం!
మరి ఎందుకు తినరు ?
నేర్పాలి బాల్యం నించి!
తెల్పాలి దాని ఓషధీగుణాలు.
చీటికిమాటికీ "మై-సిన్"కోసం
మందుల దుకాణంకి పరుగెందుకు?
స్వీట్ నీమ్ కర్రీలీవ్స్
కళ్ళ ఎదుట ఉండగా!!?

-ఎ.రాజ్యశ్రీ

పాకశాల ప్రియ నేస్తం

ఆ పత్రం
సుగంధ సోయగాల భరితం
బహు పోషకాల మయం
ఆరోగ్యానికి తారకమంత్రం
ఆ పత్రం తోడిదే కూరకు సువాసనం
కరివేపాకు ఆ పత్ర నామధేయం
మన పాకశాలకది ప్రియ నేస్తం.
దద్దోజనమూ చిత్రాన్నమూ
దప్పళమూ రసమూ
కరివేపాకుతోనే పసందైన రూపం
పప్పు, కూర, రాతిపచ్చడి వంట ఏదైనా
కరివేపాకు తాలింపుతో
తుది అలంకరణం.
కరివేపాకు తాలింపు ఘుమఘుమలు
మెత్తగా తాకుతాయి పొరుగుంటి నాసికలు
నోటిలో ఊరించే లాలాజలాలు
అంతటి చిత్రాలు
కరివేపాకు సొంతాలు.
కూరల్లో ముచ్చటగా కరివేపాకు
తినేటప్పుడు తీసే అలవాటు కొందరికి
కూరలో కరివేపాకులా
తీసేయకన్న సామెత
వచ్చింది కొందరి చేష్టలకు ప్రతిగ
కరివేపాకు పోషక విలువలు అపారం
ఘోషిస్తున్నది శాస్త్రం.
మజ్జిగతో కరివేపాకు సంగమం
తగ్గిస్తుంది వేసవిలో ఉష్ణ తాపం
కరివేపాకును చేసుకుంటే చూర్ణం
తొలగిస్తుంది అజీర్ణం
కరివేపాకుతో దూరం మలబద్ధకం
రోగ నిరోధక శక్తిని పెంచే ఈ పత్రం
కరివేపాకు వినియోగం సర్వత్రా శ్రేయస్కరం.

-జె వి కుమార్ చేపూరి

బహు ప్రయోజనం

ఆకారమే వేపాకు
రుచిలో పోలికే లేదు
కరేపాకు లేనికూరా
కరేపాకు లేని చారూ
ఊహించగలమా!
రుచి ఆస్వాదించగలమా!
పులిహోర లో పులి లేదు
కరేపాకులేని పులిహోరలేదు
ఆకు సుగంధ భరితం
తాలింపు కి ఇచ్చేసుగంధం
ముక్కు పుటాలనదరగొట్టే
ఆ దగ్గరే ఉన్న నోట్లో
లాలజాలం వూరే..
పోషక విలువ లెక్కువ
ఔషధ విలువలు కూడా ఎక్కువే..
ఒంట్లోని అధికాల్ని తగ్గించు
అధిక వేడి
అధిక కొలెస్ట్రాల్
అధిక చెమటలకు చెక్
కడుపుశుద్ధి కావాలంటే
కరి వేపాకు తినాల్సిందే
ఆరోగ్యానికి
అందానికీ
ఆరగించు
అరిగించు
ఎదుటివారిని వాడుకుని
కూరలో కరేపాకులా
తీసి పారేయ్య వద్దు
తెలుసుకున్నాంగా
కరేపాకు విలువ
నాలుగాకులు తింటే
ఆరోగ్యానికి లేదు తంటా..

-మోటూరి శాంతకుమారి

గుమ్మెత్తే వంట రుచి

కూరలోని రుచికి కోమలి జతచేయు
కర్వేపాకు ఘనత కలికి యెరుగు
ఆకులేని యెడల నసలురుచియురాదు
వివిధ వంటలందు విషయమిదియె !!.

పర్వదినములెల్ల పరికించిజూడగన్
కర్వె పాకు లేక కళయు లేదె
ఏరిపారవైతురెనీదరో మతిలేక
నమిలిమింగవలెను నయముగాను !!.

కాన్పుయైన పిదప కలికికి పథ్యమ్ము
కర్వె పాకుపొడిని కమ్మగాను
పాలుపడియు శిశువు పరిపూర్ణ జీర్ణతల్
నేత్రములకు చలువ నేరుగాను !!.

షుగరు వ్యాధితగ్గు శుభసంధ్యవేళయున్
కర్వె పాకు దినగ కలదునదుపు
వెన్న గాచువేళ వేయగ ఘుమ ఘుమ
నేతి నిల్వయుండు నెలల వరకు !!.

- ఎం. వి. ఉమాదేవి

ఆయువుకు ఆకు

కర్రి' వేపాకు!
సుగంధ!
ఆయుర్వేద!
ఔషధ!
రుచిమయ!
కళ్యమాకు!!
కరివేపాకు
చారుకైనా
కూరకైనా
పులిహోరకైనా
గరం గరం పిండి వంటకైనా
రోటి బండ పచ్చడికైనా
ఆహా ఓహోలతో
తిండి సుఖం పొందాల్సిందే!
ఔషధ సేవనము అవ్వాల్సిందే!
కర్వేపాకు చెట్టును పోషిద్దాం!
లాభాన్ని ఆస్వాదిద్దాం!

-జె.నరసింహారావు

అవసరార్థం

అవసరాల మేరకు వినియోగం
అవసరం తీరాక తీసివేత
కరివేపాకు
అవసరార్థం
వంట రక్తికి రుచికి
తాలింపు ఘుమఘుమలకు
భోజన సమయానికల్లా ఏరివేత
తినబోయేముందు తీసివేత
సంబంధమంటే కరివేపాకు
వంటకు ఘుమఘుమలు కూర్చేవరకే
సారం గ్రహించి
పడవేయటమంటే కరివేపాకేమో
ఆకలిని పెంచేందుకు ఆకు
జీర్ణక్రియ వేగవంతానికి కరివేపాకు !.

- లక్ష్మారెడ్డి పసుల

ఆరోగ్య ప్రదాయిని

కూరకు అందం
మనిషికి ఆరోగ్యం
కరివేప
సువాసనభరిత పరిమళం
కొత్తిమీరా మెంతీ పుదీనాలతో
సహజీవనం
రుచిలో భిన్నం
కరివేపాకు లేని పోపుండదు
పులిహోర అసలుండదు
ఉంటే అసంపూర్ణమే
ఆరోగ్యానికి ఊతం
కరివేపాకుకు సలాం.

కరివేపాకు లేని తాళింపు
వాసనలేని గులాబీ
భోజనం వేళ తీసివేత
విలువ తెలియని వారి పని
కరివేపాకులా తీసేయకు
అంటారు వాదనలలో
కొందరు ప్రత్యర్థులతో
కంటి చూపుకు ఔషధం
అన్నం ఆరగిస్తుంది
ముఖ వర్చస్సునిచ్చు
పొడి చేసుకొని సైతం
ఉపయోగిస్తారు కొందరు
చూపుకు వేపాకు
రుచిలో భిన్నం
కరివేపాకు లేని పోపుండదు
పులిహోర అసలుండదు
ఉంటే అసంపూర్ణమే
ఆరోగ్యానికి ఊతం
కరివేపాకుకు సలాం.

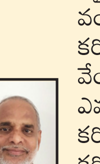

-గుండం మోహన్ రెడ్డి

కరివేపాకు

అవసరాలకు ఉపయోగపడ్డ వ్యక్తుల్ని
వారితో ఇక
ఏ అవసరమూ లేదనుకున్నప్పుడు
కూరలో కరివేపాకులా
పక్కకు పెట్టారంటారు
ఈ సామెత వందశాతం నిజం కాకపోయినా
చాలామందిలో కృతజ్ఞత లోపం నిజం.
కరివేపాకు పోపు లేని
పచ్చడి
కూర
పులుసు
చారు
ఏదైనా రుచీ పచీ లేని పదార్థమే
వండిన పదార్థాల్లో
కరివేపాకు ఏరేయవచ్చు గాక
వేయకుండా వండే ధైర్యం
ఎవరూ చేయరు
కరివేపాకు ఇష్టంగా తినేవారికి
కరివేపాకు పడేసే వారంటే పరమ చిరాకు
ఈ విషయమై గొడవ నిత్యం
కుటుంబ సభ్యులతో ప్రపంచ యుద్ధ సమానం
ఆకులు మొత్తం మొదటే ఏరుకొని
నేనే లాగించేస్తుంటాను మీ ఖర్మ అనుకొని
రుచీ వాసనలే కాదు
అందానికీ ఆరోగ్యానికీ కారకం కూడా
జీర్ణ సమస్యలకు చర్మ సంరక్షణకు
కంటి చూపుకు కాలేయ రక్షణకు
మధుమేహ నివారణకు జుట్టు పోషణకు
ఎముకల దృఢత్వానికి వెక్కిళ్ళు ఆగడానికి
నోటిపూత పోగొట్టడానికి
చెడు కొలెస్ట్రాల్ తగ్గించడానికి
అనేక రోగాల నుండి రక్షణకు
ఔషధ కరివేపాకును పక్కన పెట్టవద్దు
పనికిమాలిన రోగాలు తెచ్చుకోవద్దు.

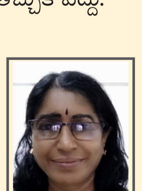

-నాగిరెడ్డి అరుణ జ్యోతి

శ్రీ శుభ కృత్ ఉగాదికి స్వాగతం

శ్రీ ప్లవనామ వత్సరమా
నీకిదే మా వీడ్కోలు,
మంచి చెడులను కలగలిపి
చవి చూపించావు,
కొంగ్రొత్త కరోనా వైరస్‌లను
ప్రవేశపెట్టి
ప్రపంచాన్ని అతలాకుతలం చేసి
ఎనలేని ప్రాణాలను బలిగొన్నావు,
మిన్నంటే నిత్యావసరాల ధరలను
తగ్గించకనే తుర్రుమన్నావు,
యువత నిరుద్యోగ సమస్యను
పరిష్కరించకనే పరుగులు తీసావు,
మహిళలపైజరుగుతున్న
అత్యాచారాలను
రూపుమాపకనేవెడలిపోయావు,
అన్ని కోణాల్లో నిర్లక్ష్యవైఖర్ని
చూపి ముఖం చాటేసావు,
శ్రీ శుభ కృత్ నామవత్సరమా
నీకు స్వాగతం పలుకుతోంది
మానవాళి,
సమాజంలో నువ్వు చక్కదిద్దాల్సిన
రాచకార్యాలు ఎన్నో ఉన్నాయి,
సమాజంలో నానాటికీ అణగారిపోతున్న
మానవత్వపు విలువలను
పెంపొందించు,
అవినీతిని కూకటివేళ్ళతో
పెకిలించి
సగటు మనిషి జీవితాన్ని
చక్కదిద్దు,
అతివలపై జరుగుతున్న
అత్యాచారాలనురూపుమాపి
వారి ఆవేదనను అంతమొందించు,
గుండె పగిలిన రైతన్నకు
చేయూతనందించు,
యువతనిరుద్యోగసమస్యను
పరిష్కరించిచేయూతనందించ గలవన్న
ఆశతో నీకు పలుకుతున్నాము
శ్రీ శుభ కృత్ ఉగాదికి
స్వాగతం..సుస్వాగతం"

-రాయవరపు సరస్వతి
9885656356

'బతుకు పుస్తకం' ఆవిష్కరణ

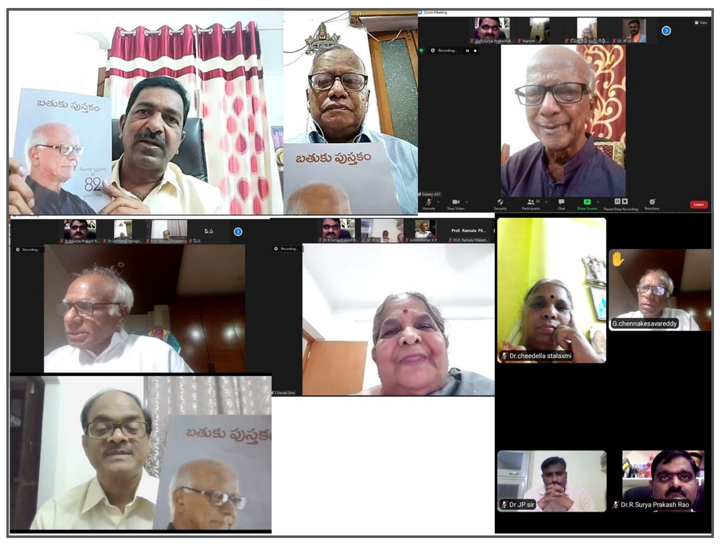

ప్రముఖ రచయిత దేవులపల్లి కృష్ణమూర్తికి 82 సంవత్సరాలు నిండిన సందర్భంగా వెలువరించిన 'బతుకు పుస్తకం' అభినందన సంచిక ఆవిష్కరణ కార్యక్రమాన్ని జయమిత్ర సాహిత్య సాంస్కృతిక వేదిక సోమవారం రాత్రి నిర్వహించింది. ఈ కార్యక్రమానికి కాళోజీ పురస్కార గ్రహీత డాక్టర్ అమ్మంగి వేణుగోపాల్ స్వాగతం పలికారు. దేవులపల్లి కృష్ణమూర్తిగారి వ్యక్తిగత జీవితం, వృత్తిగత జీవితం, సీరియస్ పాఠకుడిగా ఎదిగిన తీరు, చిత్రకళ పట్ల ఆసక్తి పెంచుకోవడం, వర్గదృక్పథం ప్రభావానికి లోనుకావడం తదితర అంశాలను తన ప్రసంగంలో పేర్కొన్నారు.

బతుకుపుస్తకం గ్రంథాన్ని ఆవిష్కరించిన ప్రముఖ కవి, మేడ్చల్- మల్కాజ్ గిరి జిల్లా అదనపు కలెక్టర్ డాక్టర్ ఏనుగు నరసింహారెడ్డి మాట్లాడుతూ దేవులపల్లి కృష్ణమూర్తిగారి ఆత్మీయత, క్రమశిక్షణ, గొప్పవ్యక్తిత్వం గురించి వివరించారు. రెవెన్యూ ఉద్యోగిగా ఉంటూ కూడా తన సెన్సివిటీని కాపాడుకున్న తీరును ప్రశంసించారు. వ్యాస సంకలనం చదివి ఆనందించానని చెబుతూ అందులోని వ్యాసాలను విశ్లేషించారు. కేశవరెడ్డిగారితో సరితూగగలిగే రచనలు చేశారని అభిప్రాయపడ్డారు.

ఈ కార్యక్రమానికి అధ్యక్షత వహించిన జయమిత్ర సాహిత్య సాంస్కృతిక వేదిక అధ్యక్షులు ఆచార్య చెన్నకేశవరెడ్డి మాట్లాడుతూ దేవులపల్లి కృష్ణమూర్తిగారి వేయి పున్నముల వేడుక కానుక బతుకుపుస్తకం అన్నారు. దేవులపల్లిగారు బతుకునుంచి వచ్చిన రచయిత, ఇతరుల బతుకులను పరిశీలించిన రచయిత . పైగా చిత్రకారుడు. కాబట్టి తన రచనల్లోని పాత్రలన సజీవ చిత్రాలుగా మలిచారని అన్నారు.

ముఖ్యఅతిథిగా పాల్గొన్న హైదరాబాదు కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయానికి చెందిన ఆచార్య పిల్లల మర్రి రాములు మాట్లాడుతూ చేనేత కళాకారుల కృషిని చిత్రించిన తీరు ఉన్నతంగా ఉన్నదని అభిప్రాయపడ్డారు. దేవులపల్లిగారికి తనదైన రచనా శైలి అత్యంత సహజంగా అలవడిందని, ఎక్కడా నేర్చుకోలేదని అన్నారు. తన రచనల్లో సామాజిక సమస్యలను తూర్పారబడుతూనే మానవజీవితంలోని ఉత్తమ విలువలను కూడా చిత్రించి, వాటిని అనుసరించాల్సిన విధానాన్ని చెప్పారని అన్నారు. సామల సదాశివకు కొనసాగింపు దేవులపల్లి కృష్ణమూర్తి అని అభిప్రాయపడ్డారు. ఈ కార్యక్రమాన్ని ప్రముఖ రచయితలు డాక్టర్ రాయారావు సూర్యప్రకాశరావు, డాక్టర్ వి జయప్రకాశ్ సమన్వయం చేశారు.

ఈ కార్యక్రమంలో కెపి అశోక్ కుమార్, తిరునగరి దేవకీదేవి, సంగిశెట్టి శ్రీనివాస్, డా.నోముల రాహుల్, నర్సిం, డా. నాగేశ్వరాచారి తదితరులు గౌరవ అతిథులుగా పాల్గొన్నారు.

కథ రాయటం, కవిత అల్లటం సాధారణం

పుస్తకాలను ఆవిష్కరిస్తున్న కే.వీ.రమణాచారి

కథ రాయడం, కవిత అల్లటం తెలంగాణలో సర్వసాధారణమని రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సలహాదారు డా॥ కేవీ రమణాచారి అన్నారు. త్యాగరాయ గానసభ కళాసుబ్బారావు కళావేదికలో సోమవారం రాత్రి చిమ్మపూడి ఫౌండేషన్ ఆధ్వర్యంలో ప్రతాప వెంకట సుబ్బారాయుడు రచించిన 'మిష్టర్ వింత మనస్తత్వం' కథా సంపుటి,పీవీఎల్ సుజాత రచించిన 'కవన దవనం' కవితా సంపుటి ఆవిష్కరణ సభ జరిగింది. ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్న రమణ పుస్తకాలను ఆవిష్కరించి మాట్లాడారు. రాబోయే శుభకృత్ ఉగాదికి స్వాగతం పలుకుతూ తొలి కార్యక్రమం గ్రంథావిష్కరణలతో కావడం ముదావహం అన్నారు. ఫౌండేషన్ ద్వారా ఆర్థిక సహకారం అందిస్తున్న శ్రీ రామమూర్తి సామాజిక చింతన ప్రశంసనీయమన్నారు. చిమ్మపూడి శ్రీరామమూర్తి అధ్యక్షత వహించిన ఈ సభలో సాధన నరసింహారావు, సాహితీవేత్త డా॥ఓలేటి పార్వతీశం, వెంకట సత్యనారాయణ, అప్పాజీ శ్రీనివాస్ పాల్గొన్నారు. చిమ్మపూడి ఫౌండేషన్ ఆర్థిక సాయాన్ని ఎం.సుబ్రహ్మణ్యశర్మ భాగవతార్, అక్షయ చైత్ర సిద్దిపేట ఆనంద బాలసదనానికి అందజేశారు.

కణిక

అడ్మిన్: రమాదేవి కులకర్ణి

సాహిత్యం, సామాజిక సేవ, విద్యారంగ వేదిక నిర్వహిస్తున్న
'బుధవారం బాద్షా'
పోటీ ఫలితాలు

నిర్వహణ: శ్రీమతి సత్య నీలిమ వలిపే
ఈ సమూహంలో చేరదలచినవారు 8985613123కి మెసేజ్ చేయవచ్చు.

(ప్రథమ)

మూగ బాసల మందారం

నర్తించే పాదానికి జోడు.....
నడిచే భావానికి తోడు.....
ఈ మువ్వలు మోగే గుండెల నిండా....
మూగ బాసల ముద్ద మందారాలై....
అడుగు అడుగున అందం.....
ఆరితేరిన విన్యాసం.....
చూపులను కట్టి పడేసే చతురత....
ఈ శబ్ద స్పర్శ లోన.....
ఈ మువ్వలు మెరుపుల జడివాన.....
భంగిమలు భలే....
నాట్య నివేదనలు భలే....
ఈ చప్పుడు చలువ పందిరిలో.....
ఒక్కో ఆహార్యం ఒక్కో అనుభూతి మయం....
మైకపు మాయలే నీ మనుగడన.....
మురిపించే మమతలే నీలోన.....
మువ్వ మువ్వతో జతకట్టి.....
భావాల అర్థాల గుత్తులుగా.....
మనసులను దోచే
ఈ మురిపించే మువ్వలు......

-కావ్య నరేష్
ఖమ్మం జిల్లా

(ద్వితీయ)

మురిపించే ముగ్గులు

ఆకాశంలోని చుక్కలను
చిత్రకారుని కుంచెతో కలిపినట్లు
రథం ముగ్గులతో ముంగిలి ముస్తాబు
సూర్యునికి స్వాగతం పలుకుతూ
ఇంద్రధనుస్సు రంగులతో రంగవల్లులు.

సంక్రాంతి పండుగకు
చూడ చక్కని ముగ్గులు వేసి
ప్రకృతి అందాలను
వెన్నెల ఆరబోసినట్లు
ఇంటిముందు నేలపై పరచి
పట్టు పరికిణిలో పదిలంగా
అందాల ముద్దు గుమ్మల సింగారింపు.

దూరమౌతున్న బంధాలను కలిపినట్టు
చుక్కలు కలిపే విధానం అబ్బురం
కళాత్మక లయ అలంకారప్రాయమై
ఆరుబయట అలరారుతుంది

రంగు రంగుల పువ్వుల హంగులు
రెపరెపలాడే గాలిపటాలు,
ఏనుగుల పదఘట్టాలు
చిట్టి చిట్టి చిలుకల పలకరింపులు
హరిత వర్ణపు చెట్లు సయ్యాటలు
నోరూరించే పసందైన పండ్లు.

మనసును మైమరిపించే ఆనందం
మహిళల్లో పెంచే పోటీతత్వం
బాక్టీరియా, వైరస్ ల అంతంతో
ఇంటిల్లిపాదికి మేలైన ఆరోగ్యం
ముంగిట ముగ్గులు మురిపించే మువ్వల్లా
ముగ్ధమనోహర గువ్వలై మరిపిస్తాయి!

-గంగాపురం శ్రీనివాస్
సిద్ధిపేట

లఘు కవితల పోటీ ఫలితాలు

కవి, రచయిత గుండాన జోగారావు షష్టిపూర్తి సందర్భంగా ఇటీవల 'రమ్యభారతి' పత్రిక ఆధ్వర్యంలో నిర్వహించిన 'లఘు కవితల పోటీలకు దేశంలో వివిధ ప్రాంతాలనుండి మొత్తం నుండి 371 కార్డులు పరిశీలనకు వచ్చాయి.

వాటిలో ఉత్తమంగా ఉన్న క్రింది వారిని విజేతలుగా ప్రకటించడమైనది.

మొదటి బహుమతి: పెనుగొండ బసవేశ్వర్, వావిళ్ళపల్లి; ద్వితీయ బహుమతి: లోగిశ లక్ష్మీనాయుడు, సింహాచలం, **తృతీయ బహుమతి:** బి.కళాగోపాల్, నిజామాబాద్, **చతుర్ధ బహుమతి:** మార్ని జానకిరామ్ చౌదరి, కాకినాడ; **పంచమ బహుమతి:** ప్రతాప వెంకట సుబ్బారాయుడు, సికిందరాబాద్‌లకు లభించాయి. విజేతలకి నేరుగా వారి ఫోన్ నెంబర్లకు నగదు బహుమతులను పంపడం జరుగుతుంది.

-చలపాక ప్రకాష్, సంపాదకుడు, రమ్యభారతి

ఆన్వీక్షికి పబ్లికేషన్స్ ఆహ్వానం
బల్ల సరస్వతి ఆత్మకథ
కలనేత
(ఏడు తరాల తలపోత)

◆ ఆవిష్కరణ సభ ◆

తేదీ:	ఏప్రిల్ 03, 2022, ఆదివారం (10.30 గంటల నుండి 1:30 వరకూ)
వేదిక:	సుందరయ్య విజ్ఞాన కేంద్రం కళానిలయం, మెయిన్ హాల్, బాగ్ లింగంపల్లి, హైదరాబాద్
అధ్యక్షత:	అల్లం నారాయణ, చైర్మన్, తెలంగాణ ప్రెస్ అకాడమీ
ఆవిష్కర్త:	బి. సుకుమార్, ప్రముఖ సినీ దర్శకులు
ముఖ్య అతిథి:	జూలూరి గౌరీ శంకర్, చైర్మన్, తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమీ
వక్తలు:	కె. శ్రీనివాస్, ఆంధ్రజ్యోతి ఎడిటర్ సుద్దాల అశోక్ తేజ, ప్రముఖ సినీ గేయ రచయిత చూపు కాత్యాయని, ప్రముఖ రచయిత్రి
ఆత్మీయ అతిథులు:	ప్రొ. జి. లక్ష్మణ్, అధ్యక్షులు, సి.ఎల్.సి తెలంగాణ విమలక్క, అరుణోదయ సాంస్కృతిక సమాఖ్య సౌమిత్రి లక్ష్మణాచార్య, సామాజిక కార్యకర్త బల్ల పద్మజా రమణ, (రచయిత్రి కుమార్తె) అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్ స్త్రీ శిశు సంక్షేమ శాఖ, హైదరాబాద్

రచయిత్రి స్పందన

ఆత్మీయులందరికి ఆహ్వానం...
ప్రేమతో మీ రాక కోసం ఎదురుచూసే...
కుటుంబ సభ్యులు, ఆన్వీక్షికి పబ్లిషర్స్ ప్రై.లిమ్

Ānvikshiki Publishers

డా॥ రాధేయ కవితా పురస్కారం - 2022

కవిత్వాన్నే జీవితంగా భావించిన సాహితీకృషీవలుడు డా॥ శ్రీ రాధేయ గారి గౌరవార్థం వారి శిష్యులు దోర్నాదుల సిద్ధార్థ, సుంకర గోపాల్, పెళ్లూరు సునీల్ "డా॥ రాధేయ కవితా పురస్కారం" పేరిట జాతీయ స్థాయి అవార్డు నెలకొల్పడం జరిగింది.పదమూడవ సంవత్సర పురస్కారం కోసం తెలుగులో కవిత్వం వ్రాసే ఏ ప్రాంతం కవుల నుంచైనా కవితలను ఆహ్వానిస్తున్నాము.

- వచన కవిత ప్రత్యేకంగా అవార్డు కొరకు వ్రాసినదై వుండాలి.
- ఎక్కడా ప్రచురితం కాలేదని హామీపత్రం జతపరచాలి.
- కవి పేరు, చిరునామా కవితపై ఉండకూడదు. హామిపత్రం మీదనే వ్రాయాలి.
- న్యాయనిర్ణేతలు ఎంపిక చేసిన ఉత్తమ కవితకు రూ.2116/- నగదు, జ్ఞాపికతో సత్కారం ఉంటుంది. మరో ఇద్దరికి ప్రత్యేక బహుమతులు ఇవ్వడం జరుగుతుంది.
- వస్తువు విషయంలో కవికి పూర్తి స్వేచ్ఛ కలదు. కవితలు సామాజిక స్పృహ కలిగి ఉండాలి.
- సుదీర్ఘ కవితలు పరిశీలించబడవు.
- కవితలు చేరాల్సిన చివరి తేది 30.04.2022.
- కవితలు ఇ-మెయిల్ లేదా వాట్సాప్ ద్వారా పంపేవారు PDF రూపంలో పంపాలి. మా ఇ-మెయిల్ చిరునామా radheyakavithapuraskaram@gmail.com
- వాట్సాప్ నెం 9440255647
- కవితలు పోస్ట్ ద్వారా చేరాల్సిన చిరునామా:

డా. పెళ్ళూరు సునీల్,
శ్యామసుందర పురం,
కోట గ్రామం,
కోట మండలం,
శ్రీ పొట్టి శ్రీరాములు నెల్లూరు జిల్లా,
ఆంధ్ర ప్రదేశ్,
524411.

ఇట్లు
డా. రాధేయ పురస్కార కమిటి

సెల్: 9440255647 / 9492374787 / 9492638547

మంగళవారం త్యాగరాయగానసభలో 'జీవనది' కథల సంపుటి ఆవిష్కరణ సభలో రచయిత జిల్లాభట్ల నరసింహప్రసాద్‌ను సత్కరిస్తున్న అతిథులు పొత్తూరి సుబ్బారావు, బైస దేవదాసు, వి.వి.రాఘవరెడ్డి, ఆచార్య ముదిగొండ శివప్రసాద్, గుదిబండి వెంకటరెడ్డి.

లలిత సంగీత విభావరిలో పాల్గొన్న గాయనీ గాయకులను సత్కరిస్తున్న అతిథులు.

ఆధునిక మహిళ చరిత్రను పునర్లిఖిస్తుంది

ప్రరవే ప్రచురణలు

ప్రజాస్వామిక రచయిత్రుల వేదిక
జిజ్ఞాసా వేదిక
సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో

స్త్రీవాద సిద్ధాంతం - సాహిత్య విమర్శ
అంతర్జాల సమావేశాల పరంపర-7

అంశం
స్త్రీవాద సిద్ధాంతకర్తలు - సావిత్రిబాయి పూలే (1831 - 1897), సత్యశోధక సమాజ స్త్రీలు

అధ్యక్షత	: తిరునగరి దేవకీదేవి
వక్త	: ప్రొ. ఇ. సుధారాణి
చర్చ ప్రారంభకులు	: సంగిశెట్టి శ్రీనివాస్
సమన్వయకర్త	: బి. సుధామాధురి

తేదీ : 03-4-2022 ఆదివారం ఉదయం 11 గం॥లకు

Zoom ID : 8254545523
Password : PRARAVERKS

తెలంగాణ భాషా సాంస్కృతిక మండలి
తెలుగు శాఖ, ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల, ఖైరతాబాద్
(Regd. No. 1522/2018)
సంయుక్తంగా నిర్వహించే

'తెలంగాణ సాహిత్యం : నాడు-నేడు' - 2
అన్న అంశంపై జరిగే ఒకరోజు జాతీయ సదస్సు కు
ఆహ్వానం

తేది : 31-03-2022, గురువారం, ఉ॥ 10 గం॥లకు
వేదిక : డా. బి.ఆర్.అంబేడ్కర్ కాన్ఫరెన్స్ హాల్, ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల, ఖైరతాబాద్, హైదరాబాద్.

ప్రారంభ సమావేశం — ఉ. 10.00 గంటలకు

ముఖ్యఅతిథి, జాతీయ సదస్సు ప్రారంభకులు
డా. నందిని సిధారెడ్డి
తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమి తొలి అధ్యక్షులు

విశిష్ట అతిథి
డా. డి.ఎస్.ఆర్.రాజేందర్ సింగ్
జాయింట్ డైరెక్టర్
కళాశాల విద్యా కమీషనర్ కార్యాలయం, తెలంగాణ ప్రభుత్వం

అధ్యక్షులు
డా. అమ్మంగి వేణుగోపాల్, ప్రముఖ కవి
కాళోజీ నారాయణ రావు తొలి పురస్కార గ్రహీత

గౌరవ అతిథి
డా. బి.రాజేంద్ర కుమార్
ప్రధానాచార్యులు, ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల, ఖైరతాబాద్

స్వాగత ప్రసంగం
డా. గంటా జలంధర్ రెడ్డి
సదస్సు సంచాలకులు
అధ్యక్షులు, తెలుగు శాఖ, ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల, ఖైరతాబాద్
అధ్యక్షులు, తెలంగాణ భాషా సాంస్కృతిక మండలి

సమావేశకర్త
శ్రీమతి నిదానకవి నీరజ
అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్, తెలుగు శాఖ, ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల, ఖైరతాబాద్

Printed, Published and owned by VEENADAS,at Freedom Publications, SRT-74, Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500 020, Telangana. Published at SRT-74,Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500020. Telangana. 'Editor: B. Devadas. **RNI No.52865/93.**
E-mail :netinijam93@gmail.com